

D 59964 5

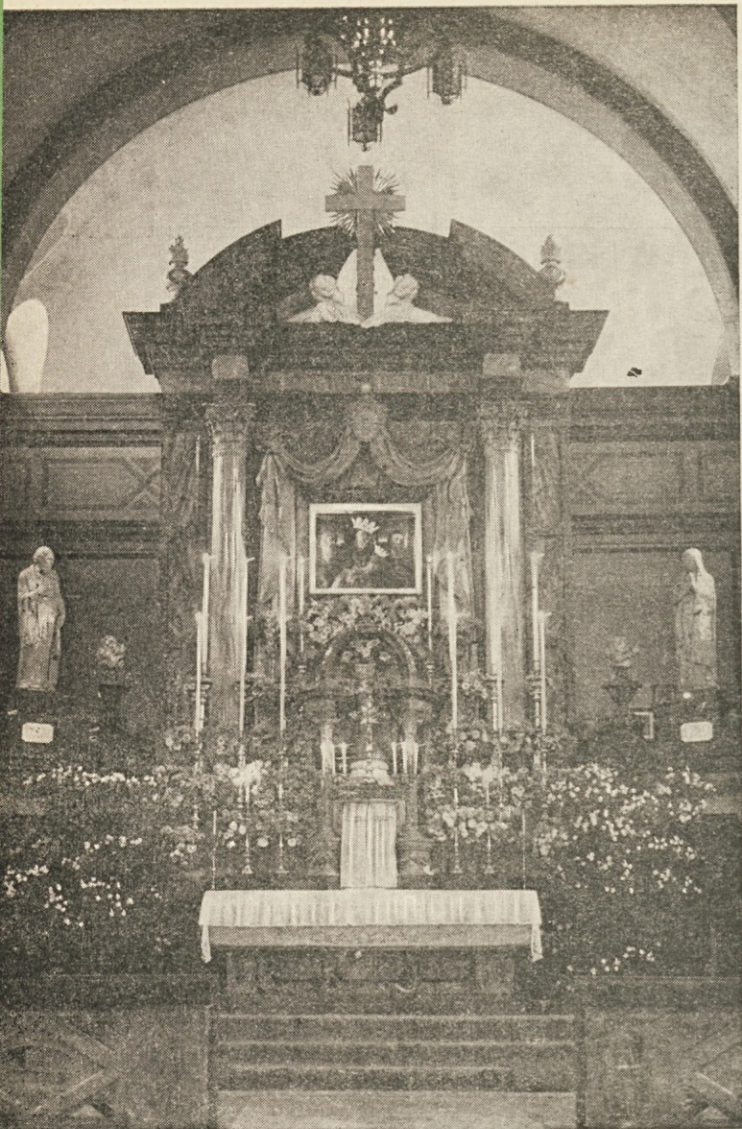
duhovno življenje la vida espiritual

1958 · LETO XVI

20x10

SEPTEMBER

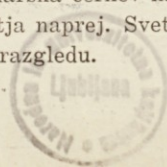
59964
+9964

O Sveta gora!
Veliko gora sem
že oblezel. Bolj so
strme, bolj so ka-
menite, pa so pri-
jetne. Tebi pa niso
po krivici stari lju-
dje vzdeli, da si
Skalnica. Pusta si,
kakor Kras. Pa mi
v glavo noče, ka-
ko si si Mati Mari-
ja, prav to izbrala,
kako si hotela prav
vrh tega najbolj
vsakdanjega hriba
v moji goriški de-
želici svojo hišo?
Ali si sirotno pa-
stirico Uršulo Fer-
ligojevo tako lju-
bila? Ljubila si jo.
V Urški pa si lju-
bila še vse druge
nas. Zato, menim,
zato si hotela biti
prav na Sveti gori,
ker je prav od tu
kakor iz srede v
krogu odprt pogled
na vse štiri vetro-
ve našega sveta:
na Tolmince, Če-
povance, na Brda
in Vrhovlje, na
Pevmo, Gorico in
Sovodnje, na Kras
do železnih vrat,
do štjaka in Taba-
ra, na Vipavsko
mimo Čavna do
Hrušice in še do
morja in Benetk...
Ivan Pregelj

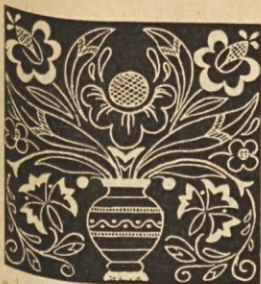
Glavni oltar božjepotne cerkve na Sveti gori pri Gorici

Naslovna stran: Znan romarska cerkev na Sveti gori, kamor romajo že od 16. stoletja naprej. Sveta gora slovi tudi po lepem razgledu.

D II 59964

PD 597/1968

duhovno življenje la vida espiritual

Leto XXVI.

Št. 9

September

Boga ljubiti ni težko

Vrhovna postava krščanstva je dvojna ljubezen: do Boga in do bližnjega. Sta li to dve postavi, ena ljubezni do Boga in druga do bližnjega, ali pa je ena sama, hkrati do Boga in do bližnjega? Ni lahko reči. Nemara je oboje res. Ena je in sta dve. Vse zavisi od tega, s katere plati gledaš na to novo Kristovo zapoved ljubezni. Tudi Kristus sam je o njej govoril zdaj kakor da sta dve, zdaj kot da je le ena. In apostoli so ga natanko razumeli, da sta te dve postavi tako tesno povezani druga z drugo, da sta v bistvu pravzaprav le ena sama ljubezen.

Ko si je nek učitelj postave drznil Jezusa skušati, ga je prašal: „Učenik, katera je največja zapoved v postavi?“ Jezus mu je odgovoril: „Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem. To je največja in prva zapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Na teh dveh zapovedih stoji vsa postava in preroki“ (Mt. 22, 35-40).

Ob tej priliki je Jezus, kakor poroča apostol in evangelist Matej, govoril o dveh postavah ljubezni. Pozneje, ob zadnji večerji, pa je Odrešenik sam obojno zapoved povezal v eno samo naročilo, v eno samo postavo ljubezni, rekoč: „Novo zapoved vam dam: Ljubite se med seboj! Kakor sem jaz vas ljubil, se tudi vi med seboj ljubite. Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj“ (Jan 13, 34-35).

Jasno je, da je ob tej novi zapovedi obsežena obenem z ljubeznijo do bližnjega tudi ljubezen do Boga, ki je njen pravi temelj. Po čem bo svet spoznal prave Kristusove učence? Nič manj po goreči ljubezni do Boga kakor po dejavni ljubezni do bližnjega. Oboje je tu strnjeno v eno.

Apostolu Janezu se je to Jezusovo naročilo globoko v srce zapisalo. Ko prebiramo Janezova pisma, imamo vtis, da je prav ta misel o krščanski ljubezni, ki objema Boga in človeka in ki človeka objema prav zaradi Boga, naravnost jedro in srčika Janezove miselnosti, Janezovega krščanstva. Zdaj se ta apostol in sveti pisec pomudi ob eni, zdaj ob drugi, potem se spet od druge povrne k prvi. Takole namreč piše v svoji poslanici, ki je nekakšno spremno pismo k evangeliju: „Preljubi, ljubimo se med seboj, ker je ljubezen iz Boga. In vsakdo, ki ljubi, je iz Boga rojen in Boga pozna. Kdor ne ljubi, Boga ne pozna, zakaj Bog je ljubezen. V tem se je razodela božja ljubezen do nas, da je Bog na svet poslal svojega edinorojenega Sina, da bi po njem živeli. V tem je ljubezen: ne, da smo mi ljubili Boga, temveč, da je on nas ljubil in poslal svojega Sina v spravo za naše grehe. Preljubi! Če nas je Bog tako ljubil, smo tudi mi dolžni ljubiti drug drugega“ (1 Jan 4, 7-11).

Kar težko se je odtrgati od teh čudovitih besed, ki so izliv velike duše apostola ljubezni, svetega Janeza. Tako je Janez doživljal svoje krščanstvo.

Bolje, da ne vprašam, kako ga mi doživljamo, kako ga doživljam jaz in kako ga ti, ker se bojim, da sva oba le preveč daleč proč od tega apostolskega vzora.

Ali vendar, nekaj tega, kar je Janez doživljal, je tudi v nas vseh, zakaj sicer bi se ne mogli več po pravici imenovati kristjani. Še je luč v nas, dasi je pogosto le medla in komaj brli, namesto da bi živahno vzplapolala.

Kako prav bi bilo — naj tudi to mimogrede omenim — da bi svojo duhovnost vsak dan znova poživali ob čitanju svetega pisma in jo podžgali z ognjem sv. Duha, ki preveva navdihnjene svete knjige. Zdi se mi, da smo Slovenci v tej reči nekaj zaostali za drugimi krščanskimi narodi, ki imajo biblijo bolj v časti in bolj vneto goje zanimanje za svetopisemske nauke.

Večna ljubezen v Bogu je vir naše ljubezni do Boga

Čujmo torej znova, kako sv. Janez razklada svoje apostolsko pojmovanje ljubezni! „Mi torej ljubimo, ker nas je. On prej ljubil. Ako kdo pravi: 'Ljubim Boga,' pa sovraži svojega brata, je lažnik. Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ki ga je videl, kako more ljubiti Boga, ki ga ni videl? In to zapoved imamo od njega, da naj, kdor ljubi Boga, ljubi tudi svojega brata!“ (1 Jan 4, 19-21).

Znova se pri Janezu ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega zlivata v eno samo ljubezen, na ta način namreč, da je ljubezen do Boga prvi vir sleherne prave ljubezni do bratov, a dejavna ljubezen do bližnjega je naj

boljši dokaz in najbolj vidno znamenje, da je božja ljubezen zares v nas. Zaman bi trdil, da nosim božjo ljubezen skrito v svojem srcu, ko bi se ta nikdar dejansko ne izkazala na zunaj z deli usmiljenja. Ljubezen ima svoj vir v Bogu samem, zakaj Bog je bistveno ljubezen sama. Božje življenje v sveti Trojici namreč ni nič drugega, ko življenje neizmerno in neskončne ljubezni. To ni morda zgolj fraza, to je globoka, razodeta, teološka resnica. Ni si mogoče o Bogu ustvariti višjega in polnejšega pojma, kot je ta: Bog je ljubezen, *Deus caritas est*. Janez je tako zapisal.

Ljubezen je v Bogu — in Bog je ljubezen. A ljubezen med kom?

Med vsemi tremi osebami svete Trojice: med Očetom in Sinom in Svetim Duhom.

Ali pa bolj natanko in bolj globoko povedano: Ljubezen med Očetom in Sinom je tako silna, tako neizmerna, tako plodovita, da iz nje kot sad neskončne ljubezni, izhaja Sveti Duh, tretja oseba v Bogu. Zato se Sveti Duh imenuje poseobljena ljubezen božja. Posebna naloga Svetega Duha je zatelej tudi to, da božjo ljubezen vdihuje, seje v naša srca.

Ljubezen v sveti Trojici in ljubezen v nas

Iz polnosti svete Trojice se božje življenje, ki je bistveno ljubezen, preliva po milosti tudi v nas. Sv. Pavel nam to izrečno zatrjuje v pismu Rimljanom rekoč: „Upanje pa ne osramoti, ker je božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan“ (Rim 5, 5).

Kadar torej govorimo o božji ljubezni v nas, ne mislimo toliko na tisto ljubezen ali dobro voljo, ki je sad naših človeških sil in naporov, ampak tisto ljubezen, ki je dar Svetega Duha.

Sveti Duh ni v nas kot neko togo in negibno telo, tedaj bi našemu duhu postal le breme in ovira, marveč je v nas, podobno kakor je v Bogu samem, skupno z našimi svobodnimi silami živo počelo nepretrgane nadnaravne dejavnosti. Spodbuja nas in nam pomaga, da Boga ljubimo, da ga ljubimo tako, kakor Bog v resnici zasluži.

Ljubiti v Svetem Duhu in po Svetem Duhu

To pa pomeni, da krščansko življenje v milosti in v ljubezni ni togo stanje, ampak nenehno dejanje, neprestana aktivnost. Kadar je ta božja ljubezen v nas, tedaj Boga ljubimo ne samo po človeško, marveč naravnost po božje, ker ga ljubimo po Svetem Duhu in v Svetem Duhu. Ali ni to zares čudovita resnica, da Boga Očeta lahko ljubimo obenem s Svetim Duhom in po Svetem Duhu, to je z ljubeznijo Svetega Duha samega, ki svojo lastno ljubezen na nek skrivnosten način podeljuje tudi našim srcem. In tudi Kri-

stusa ljubtmo tedaj v Svetem Duhu in po Svetem Duhu! O tej resnici nas znova prepričuje sv. Pavel, ki piše, da prav ta Sveti Duh, tretja oseba božja, v naših srcih kliče „Abba-Oče“! (Gal 4, 6). To se pravi, da prav ta Sveti Duh našemu duhu naznakuje, kako je treba Boga klicati in ljubiti zares kot Očeta. Isti Sveti Duh obuja v naši duši ta sinovska čustva resničnega duhovnega otroštva do večnega Očeta, kot jih je obujal na sličen način tudi v duši Kristusovi.

Vsa dejanja vere in upanja in ljubezni izvirajo končno iz teh skrivnostnih nagibov in navdihov Svetega Duha, ki v nas prebiva in razliva božjo ljubezen v naša srca.

Tako se med Bogom in človekom božje življenje pretaka kakor v čarobnem bajnem krogu. Izhaja iz Boga, po Svetem Duhu prihaja v nas in iz nas se v čustvih in v delih nadnaravne ljubezni spet dviga k Bogu in se razliva tudi na bližnjega.

Glavni činitelj tega življenja, tega kroženja milosti in ljubezni je Sveti Duh. Boga ljubiti se torej pravi živeti v Svetem Duhu in po Svetem Duhu.

Mar ni ta božja zamisel nadnaravnega življenja ljubezni prelestna, čudovita! Vzvišena nad sleherno človeško zamisel, tako visoko, da jo človeški um komaj dohaja, ko o njej bere v svetem pismu. Najbolj spretna in najbolj večča beseda ostane okorna, kadar mora razpravljati o teh rečeh, ki so sicer naša življenjska zadeva, ker se tičejo našega notranjega življenja, a ki so vendar visoko nad nami in nad vsem človeškim redom. Človek se ne more dovolj načuditi, kako je mogel apostol Janez ta globoki nauk zajeti v tako enostavne in naravnost prosojne, povsem naravne besede o ljubezni do Boga in do bližnjega. Nov dokaz je to, da je njegovo pisanje v evanġeliju in v listih zares od Boga, od Svetega Duha samega navdihnjeno.

Doživetja božje ljubezni

In še nekaj: dokaz je tudi, kako je Janez te resnice ne samo učil, ampak tudi živel. Tako neposredno, kot Janez govori o teh tajnah, more človek opisati samo stvari, ki jih je sam doživel. Da, Janez je to božjo ljubezen dan na dan živel in doživljal v sebi, da je postala njegovo najbolj živo osebno izkustvo.

A ne samo Janez. Gotovo tudi Pavel, ki piše o božji ljubezni z enako neposredno nazornostjo. In Peter nedvomno tudi. In seveda tudi drugi apostoli.

Pa ne samo apostoli, tudi preprosti verniki. Saj vse te resnice stojé zapisane v pismih, ki so naslovljena na čisto preproste kristjane iz prve dobe, ko mnogi niti pisati niso znali in so ta pisma poslušali, kadar so jih

skupno brali pri božji službi. A ta vzvišen nauk so hitro umeli, ker so ga v srcu nosili.

Kaj pa mi, se moramo vprašati ob zaključku.

Nam pa skoraj v strahu zastane dih, ako pomislimo, da je naša naloga, naj vse te lepo in visoko zveneče besede prevedemo v svoje osebno vsakdanje življenje. Nehote se nam vzbudi vprašanje, kako pa bo vse to mogoče? Težka reč, pretežka za nas...

To bi morala biti redna pot krščanskega življenja

Vendar taki pomisleki niso osnovani.

Le povejmo odločno in le pridimo jasno z besedo na dan! Boga ljubiti ni težko!

Ako je nadnaravna božja ljubezen po moči Svetega Duha, kot smo je opisali, pravo bistvo krščanstva, potem mora biti dostopna in dosegljiva vsakemu poštenemu kristjanu in ne samo nekaj prav redkim izbrancem. Ni torej nekaj prav izredno težkega.

Ako upoštevamo samo naravne človekove sile, je taka ljubezen načelno sploh nemogoča in nedosegljiva: njen vir ni namreč iz nas, ampak iz Boga po Svetem Duhu.

Toda božji dar nadnaravne ljubezni je vsakemu od nas neprestano in vsak hip na razpolago. Po milosti in s pomočjo Svetega Duha, ki v naših srcih prebiva, je življenje ljubezni redna in normalna življenjska pot vsakega kristjana.

Včasih pa Boga ljubiti kljub temu postane težka stvar, ker vsak človek od časa do časa naleti na posebne ovire in težkoče, v katerih se njegova ljubezen preizkuša kakor v ognju. A tedaj Bog pomaga s posebnimi milostmi.

Mimo takih izrednih trenutkov je še treba vedeti, da ni lahka stvar Boga na popoln način ljubiti tudi v neštetihih malenkostih, to je ljubiti ga ne le na splošen način, ampak na višji stopnji popolnosti, kjer tudi majhni prekrški dokaj ranijo ljubeče in ljubljeno srce.

Res je končno, da je vsaka ljubezen vsaj na zemlji nenasitna. Bodisi prava ali neprava, nikdar ji ni zadosti. To velja za svetno in za sveto ljubezen.

To je nenehni nemir življenja, ki je v nas vseh, v dobrih in v slabih, za slabo in za dobro. Tako je. Ko bi ne bilo tako, bi najbrž bilo naše življenje prava puščoba.

A zdaj je res ravno nasprotno. Življenje je hotenje, stremljenje, vrvenje in gibanje, vzpon navzgor ali pa ugreznanje nizdol.

Da bi le bilo tebi in meni naprestan vzpon navzgor, vedno bliže k Bogu, ki je ljubezen sama!

DR. JANEZ VODOPIVEC, Rim

Za kaj bomo ta mesec molili?

DA BI SE BOŽJE IME IN BOŽJA POSTAVA NA JAVNIH SKUPŠČINAH NARODOV S ČASTJO IMENOVALA IN SPOŠTOVALA

Pater Faber piše v eni svojih lepih knjig: „Velika nesreča svetá je v tem, da pozablja na božje pravice. Zaradi tega je zemlja kakor puščava in življenje na njej težko za srca, ki ljubijo in za duhove, ki hrepene po miru. Vse na svetu je žalostna anarhija: Stvarer in besedam se pripisujeta veljava in pomen, ki ju nimajo; važnost se pripisuje temu, kar nič ne pomeni; temo se nespametno smatra za luč. Vse zato, ker človek ne da Bogu v življenju sveta onega mesta, ki mu po vsej pravici pripada.“

Prva resnica, ki je noben človek nikdar ne bi smel pozabiti, je: bivanje osebnega Boga, Stvarnika nebes in zemlje, absolutnega Gospodarja vseh stvari, ki jih vodi in vlada s svojo previdnostjo. To prepričanje je temelj, na katerem stoji vzvišena stavba vere in morale, sreča družin in narodov in ves socialni red.

Septembrski molitveni namen nas vabi k združenim prošnjam za uposta-

vitev božjih pravic, za čast in spoštovanje božjega imena in božje postavitve, kjer sta najbolj prezrta in pozabljena, to je na javnih skupščinah narodov in na mednarodnih zborovanjih. Kako hitro in uspešno bi se uredile silne težave v življenju sodobne človeške družbe, ako bi ljudje ne samo v zasebnem, ampak tudi v narodnem in mednarodnem življenju Bogu Stvarniku v vsem izkazovali dolžno čast, spoštovanje in pokorščino.

DOLŽNOST IN POMEN JAVNEGA BOŽJEGA ČEŠČENJA

Vera v Boga in češčenje božje stvaritve človeški družbi nujno potrebna. Že grški modrec Platon je dejal: „Kdor ruši vero, ruši temelje vse človeške družbe; brez vere je urejena človeška družba nemogoča.“ Ne revolucije ne politične spremembe ne morejo prinesiti bolnemu in razdvojenemu človeštvu miru, blagostanja in bratskega sožitja. Eno samo sredstvo je, da se to doseže: Upostavitve pravnice nad človeškimi pravicami pravice božje. Priznati enkrat za vselej, da je človek sicer kralj stvarstva, ne pa njegov stvarnik. „Naj vedo narodi, da so le ljudje“ (ps. 9, 4).

Priznanje Boga in njegovih pravic v družbi pa mora priti do izraza po javnem bogočastju, kjer ljudje ne le kot posamezniki, ampak družba kot taka Boga časti in hvali.

Vedeti tudi moramo, da zunanje bogočastje nujno spada k naravi religije. Ni zadosti, da nosi človek vero le v svojem srcu, ampak je potrebno, da jo izpoveduje tudi na zunaj. Po pravici je rečeno: Kdor bi hotel vero omejiti zgolj na notranje, duševno človekovo udeleževanje, bi jo s tem postavil v svet domišljije in sanj. Notranja vera v Boga se mora nujno izražati v zuna-

njih izrazih bogočastja in bogoslužja. Ako se to ne vrši, vera tudi v srcih zamre, kakor ugasne plamen, ki mu zmanjka zraka.

In ker Bog ni samo Stvarnik in Gospod poedincev ampak tudi družbe, — saj je On ustvaril človeka kot družabno bitje, od njega izhaja družbena oblast in družbeni red, On vlada s svojo previdnostjo nad vsem človeštvom —, zato je vsaka družba, od družine do naroda in do države dolžna Boga spoznavati in mu v javnem, družabnem češčenju izkazovati dolžno spoštovanje.

Ko je v Nemčiji poganski nacizem začel s svojo surovo borbo proti veri in krščanstvu, je papež Pij XI. nemškim škofom v okrožnici, pisani s pekočo skrbjo, leta 1937 odločno utemeljil: „Bog je dal človeštvu svoje postave kot Vladar vesoljstva. Te postave so neodvisne od časa in kraja, od dežel in plemen. Kakor sonce sije na vso zemljo in vsemu človeštvu brez razlike, tako tudi postava božja ne pozna privilegijev ne izjem. Vladarji in podaniki, veliki in mali, bogati in revni odvisijo v enaki meri od božje besede. V moči svoje absolutne oblasti zahteva Stvarnik popolno podrejenost in pokorščino od vseh, od poedincev kakor od celotne družbe. In ta zahteva božja se razteza na vsa torišča človeškega življenja, kjer se morajo moralni problemi skladati z božjo postavo in se morajo spreminljive človeške uredbe podrejevati nespremenljivemu božjemu redu.“

Državniki in zastopniki javne oblasti, ki uporno zavračajo Boga in mu nočejo priznati njegovih večnih pravic, so svojim narodom zvodniki in pohujšljivci, in kljub morebitnim kratkotrajnim zunanjim uspehom, grobokopi resnične narodove sreče.

Psalmistova beseda ima večno veljavo, ki pravi: „Ako Gospod ne zida hiše, se zidarji trudijo zastonj. Če Gospod ne varuje mesta, stražar čuje zaman“ (126). In zopet: „Blagor ljudstvu, ki mu je njegov Bog Gospodar“ (113). Prerok Izaija pa piše: „Narodi, ki so zapustili Gospoda, bodo pokončani.“

VERSKA KRIZA SVETA

Že ob začetku našega stoletja, leta 1903, je pisal sveti papež Pij X. v svoji nastopni okrožnici: „Narodi hrumé in ljudstva si izmišljajo prazne reči. Dvigajo se oblastniki zemlje in mogočno zaroto kujejo zoper Gospoda in njegovega Maziljenca (ps. 2). Sovražniki božji v skupnem zboru vpijejo proti Bogu: Pojdi proč od nas! In spoštovanje pred večnim Bogom v narodih vedno bolj izginja, njegova najvišja volja se ne upošteva v ničemer, ne v zasebnem ne v javnem življenju. Še več, z vsemi silami gredo sovražniki božji za tem, da bi bila na zemlji popolnoma izbrisana tako spomin kot sama misel na Boga.“

Kakor je temna ta slika o verski krizi človeštva pred dobrim pol stoletjem, moramo reči, da je danes položaj še žalostnejši. Brezboštvo je organizirano, je oboroženo, grozi podjarmiti ves svet. Kakor se sicer v Cerkvi versko življenje, kjer ji je to dano, lepo razvija in je v sodobnem svetu mnogo znamenj prihajajoče verske pomladi, vendar je velik del krščanstva zaslužnjen po surovem nasilju brezboštva in je vsa Cerkev Kristusova po strašni moči brezbožnih sil stalno ogrožana.

Kako se bo vse to končalo? Naj nam bodo v tolažbo in upanje besede istega sv. Pija X., ki v že omenjeni svoji poslanici nadaljuje: „Nikomur,

kdor trezno presoja položaj, ni dvomno, kakšne izgleda ima ta boj proti Bogu Stvarniku. Človek lahko zlorablja svojo svobodo in se prevzetno dviga proti božji volji in postavi, zmaga pa bo le vedno na strani Boga. In ta zmaga bo tem bližje in poraz sovražnikov tem hitrejši in gotovejši prav tedaj, ko se bo njih predrznost v upanju na končni triumf gnala v najsilnejše izpade. Sam Bog nam to zagotavlja v svetem pismu, ko pravi, da se sicer za gotov čas dela, kakor bi ne videl strašnih grehov in zločinov svojih nasprotnikov, toda razjarjen nad upornostjo ljudi se bo vzdignil kakor velikan in bo zdrobil glave svojih sovražnikov. Tedaj bodo morali vsi spoznati, „da je Gospod vzvišen in strašen, velik kralj nad vso zemljo“ (ps. 46). „On bo ukrotil vojske do kraja zemlje, strl bo loke, zlomil kopja in oklepe sežgal. In govoril bo njim, ki vladajo ljudstva: Nehajte in priznajte me kot Boga, ki mu gre vlada nad narodi, vlada na zemlji“ (ps. 45).

NAŠA DOLŽNOST V TEH USODNIH ČASIH

Kot verni otroci svete Cerkve moramo o vsem misliti in delati po zgledu in nauku cerkvenih poglavarjev. Božji interesi morajo biti vedno tudi naši. V vseh okoliščinah življenja moramo biti vedno pripravljene na obrambo božjih pravic in zastavljati za dosego božje zmage v svetu vse svoje moči in če bi bilo potrebno, tudi svoje življenje. Vse življenje vernega kristjana bodi vedno pogumna in odkrita akcija za pravice božje in slavo božjega imena v zasebnem in javnem življenju.

K tej akciji spada gotovo tudi naša skupna molitev, v kateri prosimo za to, da bi bil Bog priznan in čiščen ne le v svojih svetiščih, ne le v tihoti člo-

veških src in krščanskih domov, ampak tudi tam, kjer se zberejo zastopniki narodov in skupnega zborovanja, kjer skušajo rešiti silne narodne in mednarodne probleme, zlasti problem mednarodnega miru. Veliko se tam govori in razpravlja, a do resnično odrešilnih sklepov ne pride in mir se na zemlji ne ustali. Manjka na teh zborovanjih vere v Boga in s tem božjega blagoslova. Iskati in graditi mir brez Boga pa je prazno delo. Kjer ni Boga, tam tudi ni pravice in ni resnice, ni odkritosti ne poštenosti in zato ni ne zaupanja ne varnosti. Drug drugega se izigrava, drug drugega se skuša premotiti in prevarati. Narodi pa padajo iz brezdn v brezdn, iz težave v težavo ter žive v negotovosti in mučnih nemirih, nad ubogim človeštvom pa kakor črn oblak visi strah pred novo, vse uničujočo vojsko.

Kristjani pa moramo z živo vero zaupati v moč skupne molitve. „Prosite in se vam bo dalo!“ In kdaj bo naša molitev Bogu bolj všeč in bolj gotovo uslišanja kot tedaj, ko ga prosimo za zmago njegovih vladarskih pravic, za slavo njegovega imena, za priznanje in spoštovanje njegovih postav? Saj prav ta molitev najlepše odgovarja namenom Jezusovim, ki nas v Očenašu uči prositi Očeta: Posvečeno bodi tvoje ime! Priidi k nam tvoje kraljestvo! Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji!

Molimo torej v mesecu septembra, ko sveta Cerkev obhaja praznik povišanja svetega Križa, da bi bil slavljen Križ Gospodov res povišan, proslavljen in čiščen tudi tam, kjer se razpravljajo in urejajo usode narodov in celotne človeške družbe.

„Naj bo blagoslovljeno Gospodovo slavno ime na veke; njegove slave naj bo polna zemlja: bodi, bodi“ (ps. 71).

ALOJZIJ KOSMERLJ, Argentina

SVETA BERNARDKA SOUBIROUS

Lurd, izvoljeni kraj brezmadežne Device Marije, stoji ob stoletnici prikazovanj v središču svetovne pozornosti. In po Kraljici nebes in zemlje v njeni blagoslovljeni votlini, kamor se zaupno obračata Cerkev in verni svet v svojih stiskah, blesti v svoji ponižni in čisti svetosti tudi njena zvesta in stanovitna zaupnica: sveta Bernardka Soubirous.

V „Svob. Sloveniji“, našem izseljenškem tedniku v Buenos Airesu, beremo z velikim pričakovanjem in zanimanjem že drugo leto v lepem in sočnem Maurserjevem prevodu zanimivo in živahno pisani roman: **Pesem o Bernardki**, delo judovskega pisatelja Franca Werfel. Brali smo, da je Werfel napisal ta roman iz obljube. Ko je iz Nemčije pred divjimi nacisti pribežal v Francijo, pa so ti tudi to deželo zasedli, je v begu pred neizbežno smrtjo, ki bi ga doletela kot milijone njegovih rojakov v kakem nacističnem koncentracijskem taborišču, pribežal z ženo v Lurd. Pred votlino je prosil Marijo za pomoč v svoji stiski in ji obljubil, da bo napisal povest o lurških dogodkih, ako mu pomaga najti pot v svobodni svet. Marija ga je uslišala in preko Španije se je rešil v Severno Ameriko, kjer je, zdaj že pokojni pisatelj svetovnega slovesa, svojo obljubo izpolnil. Svoj roman je napisal lepo, živo in duhovito in je z njim gotovo mnogo pripomogel k spoznavanju Lurda, njegovih dogodkov, osebnosti in njegovega poslanstva. Po romanu je bil napravljen tudi odgovarjajoči film, ki je bil pred kakimi desetimi leti z velikim navdušenjem sprejet povsod, kjer so ga predvajali. Vendar je treba ve-

deti, da je tako v romanu kakor v filmu nekaj zgodovinskih netočnosti, ki jih je pač pripisati deloma svobodi pisateljve domišljije in njegovega koncepta, deloma tudi premalo kritičnim zgodovinskim virom, ki so bili pisatelju na razpolago.

Ob lepi Werflovi Pesmi o Bernardki si človek v tem jubilejnem lurškem stoletju le zaželi zgodovinsko točne slike Lurda, prikazovanj in svete Bernardke ter dogodkov iz njenega življenja in njene okolice, kar nam v polni in res kritični meri nudi življenjepis mons. Franca Trochu-a: **Bernardka Soubirous**, zamaknjenka iz Lurda, s podnaslovom: **Sestra Marija Bernardka iz kongregacije sester ljubezni in krščanske vzgoje v Neversu**. Mons. Trochu je znan po vsem katoliškem svetu kot pisatelj prelepega in točnega življenjepisa arškega župnika sv. Janeza Vianney-a in sv. Frančiška Saleškega. Življenjepisa o Bernardki je napisal na posebno prošnjo sedanjega lurškega škofa mons. Theás-a. Francoški original je izšel že leta 1954 pri katoliški založbi Vitte v Parizu. Tu nam je na razpolago lep španski prevod, ki ga je izdala založba Herder v Barceloni leta 1957.

Mons. Trochu je napisal Bernardkin življenjepisa na podlagi zgodovinskih dokumentov, ki jih je imel v izredni množini na razpolago. O Lurdu in njegovih dogodkih se je v Franciji ogromno pisalo in se še vedno objavljajo novi podatki. V procesu za proglašenje Bernardke blaženim, ki se je pričel leta

1908, je bilo na 133 sejah zaslišanih 160 prič, ki so sveto deklico poznale, živele z njo in jo izpraševale. To veliko zanimanje in kritično preiskovanje Lurda, njegovih dogodkov in oseb, je razumljivo, ako mislimo na silni pomen lurške božje poti v sto letih njenega obstoja. Vse je natančno preiskano in ugotovljeno in pisatelj Trochu v svoji lepi knjigi vedno navaja zgodovinske vire, iz katerih je svoje ugotovitve zajemal.

Naj podam tukaj nekaj utrinkov iz lepe, obširne Trochu-jeve knjige, vsem dragim bralcem Duhovnega življenja v veselje, spodbudo in tolažbo v stoletnem lurškem jubileju.

DRUŽINA SOUBIROUS

Starši svete Bernardke so bili Franc Soubirous in Luisa Casterot, oba otroka mlinarjev in mlinarja po poklicu. Ko se poročita, ima ženin 34 let, nevesta šele 17 let. Izmed treh sester si je Franc izbral najmlajšo. In se dobro izbral. Bila mu je vseskozi zvesta in ljubeča življenjska tovarišica in vzorna mati številnih otrok. Ni vedno napak, ako se poroči mlado dekle. Mati podpisane so imeli ob poroki tudi šele 19 let in so dali življenje 13 otrokom in bi si ne mogel želeli boljše matere in oče ne boljše žene. O Bernardkinih starših ugotavljajo priče, da sta bila oba odlična kristjana. Nikjer ni sledu, da bi bil oče Soubirous kak pijanček, slabič ali delamržež. Bil pa je z izjemo zadnjih let s svojo družino skozi v gospodarskih stiskah. Mlinarsko obrt, ki mu je bila drag življenjski poklic, je moral radi prevelike najemnine in predpisanih dajatev pustiti. Preseli se v Lurd in se nastani v nekdanji ječi, vlažni, brez sonca, s kupom gnoja pod oknom. Za najskromnejše preživljanje iščeta z

ženo primernege zasluzka, ki ga pa često zmanjka. Često trka na vrata več no številnejše družine resnično pomankanje in prava lakota. Mali bratec Bernardke teče včasih na skrivaj v župnicerkev in pobira vosek od sveč pratumbi, da si z njim polni prazni, lačen želodeček. Tako ga najde nekega dngospodična Estrade, sestra davkarja Estrade, znanega po pričevanju o lurških dogodkih. Pelje revčka se seboj dom in ga nasiti. Često je potem prisel na Estradejev hišni prag in hvaležno pojedel, kar so mu dali, svojega imenpa ni hotel nikoli povedati. Družina Soubirous trpi torej v Lurdu silno uboštvo in ne vidi izhoda iz svojih stisk vendar ostane trdna v svoji veri in mirali. Rožni venec in križ sta v revnem stanovanju na častnem mestu. Vsak dan molijo skupaj jutranjo in večerno molitev, ob nedeljah in praznikih gredo redno k sv. maši, redno prejmejo svete zakramente za veliko noč, ko pogostoma sveto obhajilo tedaj še ni bilo v navadi. Pri vsem uboštvu ohranijo v sebi svobnaravni ponos, značilen za pirenejskobaskovsko prebivalstvo.

Zakoncema Soubirous se je rodilo 8 otrok. Bernardka je bila prvorojenka in vedno tudi predmet posebne ljubezni svojih staršev. Večina otrok umrje v zgodnji mladosti, čemur se radi pripisanih družinskih razmer ni čuditi.

Bernardka se je rodila dne 7. januarja leta 1844 še v mlinu ob potoku Lapaca. Umrla je dne 16. aprila leta 1879 kot redovnica v mestu Nevers starost 35 let. Poleg nje dosežejo visok starost še trije: Marija Tončka, Janez in Peter. Ta zadnji je umrl leta 1908 v Lurdu, kjer je imel malo trgovinonabožnimi predmeti.

Bernardka, ki jo že v zgodnjih letih napade naduha in je potem nikoli več ne pusti, se od ljubljenih, blagih ro-

teljev uči trpljenja in potrpljenja, vdanosti in zaupanja. Njena nedolžna duša zori ob tem za višje stvari.

V šolo je ne pošljejo dosti, ker mora varovati male bratce in sestrice, ko sta oče in mati na dnini. Od doma zna Očenaš, Zdravamarijo in Veró. Rožni venec ji je knjiga, ker brati ne zna. Nikdar doma nikomur ne povzroča težav. Vedno je poslušna in pri vseh težavah in stiskah vedno dobre volje. Če jo kdaj karajo, nikoli ne odgovarja. Nikdar se ne zlaže.

Ko je še na materinih prsih, jo mora mati radi opeklin, ki jih je pri neki nesreči utrpela in deklice ni mogla več dojeti, poslati v dojenje znanki mlinarici Lagus v vasico Bartres, ležečo sredi hribov. Bernardka se tudi pozneje vrača v ta mirni kraj k prijaznim in dobrim ljudem in preživi tam nekaj mesecev kot pastirica ovac v prosti in zdravi naravi. Bile so to zanjo ure tihe samote, kjer Bog tako rad govori preprosti duši. V šolo pa radi paše tudi v Bartrésu ne more mnogo hoditi in to ji je težko. Srčno namreč hrepeni po prvem svetem obhajilu, ki ga 13-letna še ni mogla prejeti. Ko se vrne v Lurd, se z vso ljubeznijo pri sestrah krščanske ljubezni in vzgoje pripravlja na prvo sveto obhajilo.

PRIKAZOVANJA

Prvo je doživela 11. februarja leta 1858. Bil je debeli četrtek in šole prost dan. Pri Soubirous-ovih kot navadno pomanjkanje vsega. Tudi drv ni za v peč. Bernardka gre s sestro Marijo in sosedovo Ivanko Abadie nabirat suhljadi k masabielskim skalam, na obrežju Gave. Takole opisuje Bernardka podobo Marije: Bila je mlada in majhne postave kakor Bernardka. Pozdravila je deklice z rahlim poklonom glave in razširila roki. Z desnice ji visi velik in lep rožni

Originalna slika sv. Bernardke

venec. Verižica mu je rumena, zlata. jagode so kot beli biseri, debele, zelo razmaknjene. Oblečena je v belo, do tal segajočo obleko, da se ji vidijo le konice bosih nog. Obleko ima zapeto visoko, okrog vratu. Bel pajčolan ji pokriva glavo in ji pada preko ramen in rok do tal. Le malo se vidijo izpod njega lasje. Na vsaki nogi ima rumeno rožo. Prepasana je z modrim pasom, ki ji sega malo pod kolena. Bila je bela Gospa polna življenja, ožarjena s čudovito svetlobo. Ko Bernardka, zamaknjena, vzame v roke svoj preprosti rožni venec, ki ga je vedno nosila s seboj, Gospa prebira jagode svojega rožnega venca, ne da bi premikala ustnice. Ponavlja z deklico Slavo in jo uči delati lepo, slovesno znamenje križa. — Kip, ki ga je po Bernardkinih izjavah izbelega marmorja izklesal slavni kipar

Fabisch in ki krasi od tedaj dalje lurško votlino, ni bil Bernardki povsem všeč. „Gospa je bila mlajša in manjša. In neizrečeno lepša...“

Prvemu prikazanju jih sledi še 17. Poslednje je bilo dne 16. julija 1858.

V Werflovem romanu in v filmu je zelo sentimentalno opisano ljubezensko nagnjenje mladega mlinarja Antona Nicolau-a do Bernardke. Družina Nicolau so imeli svoj mlin blizu votline. Pisatelj Trochu ugotavlja, da je bil Anton ob prikazovanjih, čeprav še zelo mlad, že dve leti poročen. Torej je ta ljubezen le sad pisateljske domišljije.

V 3. prikazni, 18. februarja, Bernardka, spremljana od nekaj žena in deklic, poda Gospej pero, črnilo in papir. da bi zapisala svoje ime. Marija se ji nasmeje in se ji približa. Med obema se razplete intimen razgovor. Bernardka prvič sliši sladki Marijin glas, ki ji gre do srca. Vendar drugi ničesar ne slišijo, čeprav se Bernardki zdi, da je govorila zelo glasno. Marija govori z Bernardko v baskovskem, lurškem narečju, saj deklica književne francoščine ni obvladala. Noče nič napisati, se ji ne zdi potrebno. Smejala se je pri teh besedah. Prosi malo, 14-letno Bernardko za uslugo, da bi prišla k jami skozi 15 dni. Gospa in Kraljica nebes in zemlje govori v nepopisni rahločutnosti in obzirnosti preprosti mlinarjevi hčerki: „Mi hočeš storiti prijaznost in priti skozi 15 dni k votlini?“ Kakšen zgled in nauk za način in ton naših medsebojnih odnosov in stikov! Za plačilo obljublja Bernardki: „Ne obljubljam ti sreče na tem svetu, ampak na drugem.“

Cerkvena komisija pozneje ugotavlja: „Bernardka, zvesta povabilu, hodi skozi 15 dni točno k votlini. Vedno se sreča s prikaznijo, razen dvakrat. Spremstvo ljudi se množi iz dneva v

dan. Ko vidi prikazen, pozabi na vse; ne ve, kaj se godi okrog nje, je vsa zamaknjena. Prikazen vidi navadno v ovalasti votlini nad spodnjo jamo, včasih tudi v jami sami, vedno enako oblečeno, obraz čudovite lepote.“

V 4. prikazni, 19. februarja, vidi Bernardka, kako se Gospej spremeni obraz. Od reke sem prihaja neko tuljenje, kot bi množica divjih psov lajala drug čez drugega. Nad vse se vzdigne glas silnega srda, ki nadvlada vse druge in kriči: Beži! Beži! Bernardka spozna, da ne velja ta krik le njej, ampak predvsem Gospej. Ta pa se ozre proti reki s pogledom vladarske autoritete. Podivjana peklenska druhal utihne in se umakne.

V 5. prikazni, v soboto, 20. januarja, Marija uči Bernardko skrivnostno molitev, ki bo samo zanjo. Besedo za besedo ji ponavlja. Nikoli je Bernardka ni zaupala drugim, sama pa jo je odslej molila vse dni življenja, do smrti.

V 6. prikazni Bernardka kot navadno pozdravlja nebeško prikazen, se smehljala in moli, a naenkrat postane žalostna in zajoka. Gospa, gledajoč v daljavo, čez glavo deklice, se obrne k njej in ji reče: „Moli k Bogu za grešnike!“ Prišel bo čas, ko bo Bernardka v tem gledala svoj glavni apostolat življenja — moliti in trpeti za spreobrnjenje grešnikov.

Civilna oblast se postavi strogo proti Bernardki in njenim videnjem. Predstavljajo jo v Lurdu državni tožilec Dutour ter policijski komisar Jacomet in v Tarbes-u prefekt Massy. Pisatelj Trochu na podlagi zgodovinskih dokumentov ugotavlja, da to niso bili nikaki brezverci, ampak dobri kristjani, ki so redno vršili svoje krščanske dolžnosti. Ravnali so z Bernardko tako strogo po svoji uradniški mentaliteti. prepričani, da jim to nalaga skrb za javni red in blagor.

Werfel jih v svojem romanu ne predstavlja v tej luči. Gotovo je nanj vplivala knjiga Henrika Lasserre-a: Naša Gospa Lurška, s katero si je ta pisatelj pridobil svetovni sloves. Njegova knjiga je bila prevedena tudi v slovenščino, prvič že leta 1881, nato leta 1908 po duhovniku Francu Marešiču; leta 1944 je izšla v novem prevodu prelata Janeza Kalana pod naslovom: Jasen odgovor. Pisatelj Lasserre v svoji sodbi glede omenjenih državnih uradnikov ni pravičen. Tarbeški škof Laurence zato Lasserreovi knjigi ni hotel dati cerkvene odobrenja. Takole škof piše: „Knjiga je pisana preveč kot roman. Vsebuje netočnosti v obliki in v dejstvih. Pretirava napake civilnih oblastnikov, ki so nasprotovali božjemu delu v votlini in jim ne da ne ljubezni ne pravice...“ Škof sam je v pismu, ki ga je pisal v Rim, branil gori imenovane zastopnike civilne oblasti. Lasserre, ponosni pisatelj prve zgodovine Lurda, pa ni hotel ničesar popraviti. Imenovani so vsled tega zelo trpeli na ugledu in policijski komisar Jacomet je od žalosti nad to krivično sodbo zgodaj umrl.

Ne da se pa tajiti na podlagi zgodovinskih dejstev, da so šli civilni oblastniki v svoji strogosti in postopkih proti nedolžni Bernardki in po njej vzbujenem verskem navdušenju ljudstva resnično predaleč. Stali so pač pod vplivom racionalizma, ki je bil značilen za tisto dobo, ki se je trdovratno upirala vsemu nadnaravnemu, in dali so se preveč voditi znani francoski uradni gorečnosti.

Cerkveno oblast je predstavljal tedaj v Lurdu župnik in dekan Peyramale s svojimi kaplani, v Tarbesu pa škof Laurence. Župnik Peyramale je bil sin zdravnika in je imel ob času prikazovanj 47 let. Bil je močne, silne postave,

izredno inteligenten in načitan, ognjevitih oči. Prijatelj boljše družbe in šaljiv, a v vsem vedno dober duhovnik. Škof Laurence v Tarbesu je bil goreč nadpastir, ki je po revolucionarni dobi leta 1848 na novo organiziral versko življenje svoje škofije in zlasti obnovil in poživil Marijiná božja pota, ki jih je bilo več v njegovem delokrogu, med njimi ona v Garaisonu. Njegovo veliko vneto za Marijino slavo mu je nebeška Kraljica poplačala s svojim prikazanjem v Lurdu.

V začetku prikazovanj se je cerkvena oblast postavila v odločno nasprotstvo. Župnik Peyramale je bil napram Bernardki resnično zelo trd in se ga je deklica hudo bala. Imel je prikazovanja za otroške privide ali celo zvijačno in namerno varanje. Sam ni šel nikdar k jami, ko so prikazovanja trajala, in je prepovedal to tudi svojim kaplanom. Razen kaplana p. Pomiana, ki je bil Bernardkin spovednik in katehet, se je župnijska duhovščina v Lurdu v začetku prikazovanja smejala. Smejal se je prvim poročilom tudi škof Laurence.

V 7. prikazanju, 23. februarja, zaupa Marija Bernardki tri skrivnosti. Bernardka jih je ljubosumno in zvesto varovala do svoje smrti.

V 8. prikazanju Marija trikrat ponovi klic: Pokora! Jokajoča, pretresena ponovi Bernardka Marijin poziv zbrani množici. Bilo je prvo sporočilo Lurda človeštvu.

V 9. prikazanju, 25. februarja, se Marija prikaže Bernardki še pred zoro. Ukaže ji: „Pojdi, pij iz studenca in umij se!“ To je bil začetek čudodelnega lurškega vrelca.

Dne 27. februarja, v zgodnjem jutru, Marija naroča Bernardki: „Poljubi tla v pokoro za grešnike!“ Vse ljudstvo in sam orožnik, ki je bil po nalogu policijskega komisarja navzoč, poljubijo

zemljo po Bernardkinem zgledu. Marija še naroči ta dan: „Pojdi k duhovniku in jim povej, naj na tem kraju sezidajo kapelo!“ Župnik Peyramale se smeje Bernardkinemu sporočilu. Gospa naj najprej pove, kdo je; naj poskrbi potrebni denar; in če je iz nebes, naj stori, da vzcete suh grmič divje rože, na katerem stoji... Marija se nasmehne tej župnikovi zahtevi, ko ji jo Bernardka sporoči. Župniku to pot ne ugodi. Pozneje pa mu je bilo dovoljeno nebeško znamenje v potrjenje njegove vere. Neko nedeljo, med mašo, je župnik prosil milosti iz nebes, da bi bil rešen pomislekov in dvomov. Med verniki, ki so pristopili k obhajilni mizi, je bila tudi Bernardka, ki je tedaj že pogosto prejemala sveto obhajilo. Župnik je ni takoj prepoznal, videl pa je njeno sklonjeno glavo ožarjeno z nadnaravno svetlobo. Ko je pri delitvi svetega obhajila videl, da je to glava Bernardke, tedaj so mu minili vsi dvomi in ves nemir.

Pri 12. prikazni, 1. marca, prosi po-božna šivilja Paulina Sans Bernardko, naj pred jamo moli z njenim, lepim rožnim vencem. Marija pa s tem ni zadovoljna. Vpraša Bernardko, kje ima svojega, preprostega; hoče, da moli s tem. Dala je s tem vsem velik nauk ponižnosti in ljubezni do uboštva in hotela povedati, da Bogu ni za človeški sijaj.

Najbolj znamenito je 16. prikazanje, na praznik Marijinega Oznanenja, 25. marca. Zgodovinsko poročilo pravi: Bernardka pride ta dan že ob 5 zjutraj k votlini. Veliko ljudi je tam zbranih že od najzgodnejših ur. Marija Bernardko ta dan že pričakuje, medtem ko se je navadno prikazala šele med molitvijo rožnega venca. Vsa dobrotna, smehljajoča pozdravlja deklico in z ljubečim, materinskim pogledom objema zbrano

množico. Bernardka jo ponižno prosi oproščenja, da je prišla prepozno, a Marija ji da znamenje, da se ji ni treba ničesar oproščati. Bernardka razkrije Mariji čustva svojega srca, svoje veselje in srečo. Neka notranja sila jo ta dan žene, da vpraša Gospo po imenu, ki ga ta dozdaj še ni razodela. Marija se deklici približa, da si gledata iz oči v oči. Trikrat prosi Bernardka za ljubeznivost, da bi Gospa povedala, kdo je. Tedaj Gospa razprostre roke, jih nagne kot pri čudodelni svetinji, da ji krasni in veliki rožni venec zdrсне do zapestja, jih zopet sklene, položi na prsi, kot bi hotela zadržati utripe srca. Dvigne oči k nebu in izjavi: „Brezma-dežno Spočetje sem.“

Od jame hiti Bernardka v župnišče in ves čas ponavlja čudežno ime, ki pa njegovega pomena prav nič ne razume. Ko ga pove župniku, je ta vznemirjen in ganjen ob njenem sporočilu. Preprosta Bernardka si tega imena sama ni mogla izmisliti.

NAKANE PEKLA

Ko je propadel v direktnem napadu, poskuša satan s prevaro. Skozi več mesecev je v Lurdu polno oseb, ki vidijo Marijo in druge prikazni. Deklice in dečki, pa tudi odrasli prihajajo k votlini in živčni, razburjeni zatrjujejo, da vidijo čudne stvari. V nekaterih osebah se pokažejo znaki resnične obsedenosti. Satanski vpliv je šel po vsej lurško-tarbski dolini od aprila 1858 do februarja 1859, ko je prenehal. Namen mu je bil: diskreditirati resnično prikazanje, vzbuditi nezaupanje, omajati vero. Verni ljudje pa so prevaro hitro spoznali in se niso dali premotiti. Ko izginjal prikazni, v toliko svetlejši luči blesti podoba Bernardke in gotovost njenih viđenj.

Zadnja, 18. prikazen, je bila dne 16.

Slomšek - sad verne slovenske družine

Tja na postaven dom na Ponikvi se je l. 1800 primožila 20-letna Marija Zorko, doma iz Marijine župnije Črešnjice. Ljubezen do Matere božje je mlada gospodinja prinesla s seboj na dom Marka Slomška, iz čigar rodu so še tedaj ljudje pomnili kar tri mašnike. Morda je že tedaj gojila v srcu tiho željo, da bi kdaj tudi ona mogla darovati Gospodu sina duhovnika, morda že kar prvorojenca, ki je zagledal luč sveta dne 26. novembra 1800, in so ga krstili po materini želji na ime sv. Antona Puščavnika.

Slomšek sam imenuje svojo mater „jutranjo zarjo“. Ob tako dobri vzgojiteljici se mu je začel duh zgodaj dramiti in srce ogrevati. Mati mu je predvsem pristudila greh; v cerkvi mu je pokazala na podobo nesrečne smrti nespokorjenega grešnika: „Glej, moj sin, tak konec čaka vsakega, ki se ne varuje greha.“ Mati ga je navadila, da je šel vsak dan k maši in tam stregel. Doma so vsak dan skupno molili rožni venec; kot strežnik pa je Slomšek zmolil vsak dan vse tri dele. Mati ga je jemala s seboj na Marijina božja pota, zlasti na Završe nad Grobelnim k Ma-

~~~~~
julija. Marija se prikaže in ostane v votlini okrog četrte ure. Nepopisno lepa je, nikoli še tako. Nič ne spregovori, samo pozdravi in se smehlja dobrotno, ko gleda zbrane vernike. Bernardka čuti: To je slovo — in obenem: Na svidenje v nebesih!

(Konec prihodnjic)

ALOJZIJ KOŠMERLJ, Argentina

teri dobrega sveta, k Mariji „na jezero“ v Šmarju pri Jelšah, k poljski Mariji v Kostrivnici in na Črno ali Ptujsko goro k Mariji pomočnici. Slomškova mati je bila tudi dobra pevka, rada in veliko je pela, ne le uspavanke pri otrocih, temveč tudi razne domače pesmi, zlasti Marijine. Imela je tudi navado, da je svojo družino pogosto na glas priporočala Bogu in Mariji. Morda se je škof Slomšek prav od matere navadil svoja pastirska pisma končati z besedami: „Bogu in Mariji vas vse priporočujem.“ Ko je začel zlagati svoje pesmi, se nam zdi, da iz njih govori to, kar je slišal govoriti in učiti svojo mater.

O svoji materi je Slomšek pripovedoval sam takole: „Moja rajna mati me je učila, naj molim vsak dan en očenaš na čast Jezusu, Mariji in Jožefu za srečno zadnjo uro; isto priporočim tudi vas.“ O svoji mladosti pa govori v pastirskem pismu leta 1848 takole: „Rekli boste, škof lahko govorijo, ko pri polni mizi sedijo, se v kočiji vozijo in ne vedo, kako nam ubogim kmetom gre. O predragi, če tako mislite, mene, svojega škofa, ne poznate. Tudi mene je kmečka mati rodila in na slamo položila. Do trinajstega leta sem bil ubog hlapčič. Ker sem bil za pluzenje prešibak, sem oraču gonil, mlatil sem in kosil kakor vi, črn kruh jedel. Pa vam povem, da sem bil bolj zdrav in vesel, kakor sem sedaj na škofovskem sedežu.“

V mašnika je bil Slomšek posve-

čen na praznik Marijinega rojstva leta 1824. Novo mašo je zapel v cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Olimju pri svojem dobrotniku župniku Prašnikarju. Potem je izredno pridno deloval povsod, kamor ga je božja previdnost vodila: kot kaplan na Bizeljskem in pri Novi cerkvi, kot špiritual pri Št. Andražu in kot opat v Celju. Leta 1846 pa je solnograški nadškof in kardinal Friderik Schwarzenberg Slomška imenoval za lavantinskega škofa. Novi škof je že prve mesece po ustoličenju odšel na birmovanje. Dne 15. avgusta istega leta je posvetil novo cerkev v čast Materi božji v Dobrni. Še isto jesen l. 1846 je prišel kot romar v Ruše — ravno na ruško nedeljo. Na božja pota, zlasti Marijina, je Slomšek vobče vse življenje rad hodil.

Slomškova posebna skrb je bila,

DOMAČA HIŠA

*Pozdravljena, domača hiša!
Svetišče si mladosti moje,
zaklad tvoj znamenje je križa,
in zibelka bogastvo tvoje.*

*Z molitvijo si posvečena
očeta, matere, družine,
s cvetovi vere ožarjena,
s sadovi žrtve, bolečine.*

*Kako pogrešam te v tujini,
radosti in dobrote tvoje!
Ti skrivaš meni v domovini
sijaj, zaklad mladosti moje.*

*Povej, kakó me boš sprejela,
če se povrnem kdaj domov?
Gotovo boš me objela
in sprejela me pod topli krov.*

Gregor Mali

da je oznanjeval božji nauk z besedo in tiskom. Že l. 1835 je izdal „Hrano evangelijskih nauk“ v treh delih; tretji obsega predvsem govore o Mariji. Kot škof je začel z versko obnovo svoje škofije, najprej pri duhovnikih samih, za katere je vpeljal dušnopastirske sestanke in duhovne vaje. Za ljudstvo je priporočal misijone in rad sam prevzel začetno in sklepno pridigo ter stanovske govore, pa tudi stroške. V 14 župnijah je sam vodil sv. misijon. Slomšek je zelo rad priporočal pogostno prejemanje sv. zakramentov, ljudsko cerkveno petje in glasno molitev sv. rožnega venca, ki so ga molili četrt ure pred začetkom nedeljske službe božje. Pod njegovim škofovanjem so oživele pod Jožefom II. zatrte bratovščine; posebno veselje je Slomšek izrazil celjskemu opatu Vodušku, da je leta 1847 oživil bratovščino Srca Jezusovega in Marijinega. V cerkvi sv. Alojzija v Mariboru je s pomočjo Glaserja ti bratovščini sam oživil. Z ustanovitvijo molitvene bratovščine sv. Cirila in Metoda pa je segel Slomškov vpliv tudi preko meja lavantinske škofije.

Eno najbolj pomembnih pa tudi najbolj težavnih del, kar jih je dovršil Slomšek, pa je bila preselitev škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Labudski dolini na Koroškem v Maribor. S pridigo o Mariji se je Slomšek na veliki šmaren leta 1859 poslovil od Št. Andraža in dne 19. avgusta natihoma prišel v Maribor.

V Mariboru tedaj še niso imeli po cerkvah šmarnic. Verne žene so Slomška kmalu po njegovem prihodu prosile, naj vpelje majniško pobožnost, kakor jo je v Št. Andražu že nekaj let oskrboval. V bojazni, da bi bila udeležba premajhna, so za leto 1860 oznanili šmarnice le v cerkvi sv.

Alojzija. Naslednje leto pa so se vršile šmarnice tudi v stolnici. Leta 1862 pa so se v mariborski cerkvi Matere Milosti vršile kar dvojne šmarnice, zjutraj slovenske, zvečer nemške. Nekaj govorov je prevzel tudi Slomšek. Sredi maja pa se je odpravil v Rim. Do tedaj je imel sam že štiri govore, a še enkrat je stopil na prižnico, da bi se poslovil. Silno ganjen je govoril: „V tem ko boste vi tukaj šmarnice nadaljevali in veselo svete pesmi prepevali, se moram podati jaz skozi tuje dežele in čez morje na nevarno službeno pot. Zato vas prosim, da bi se tukaj pri Materi usmiljenja, ki jo tudi morsko zvezdo imenujemo, tudi mene spominjali, mi prosili srečno pot, da se zdravi in veseli zopet vidimo. Ako pa je božja volja, da se na tem svetu ne vidimo več, naj pa vzamem danes vpričo Matere božje od vas slovo. Bodite vi in jaz priporočeni Materi usmiljenja za zdaj in za poslednjo uro in naj vam ona dodeli, da se enkrat v nebesih zopet veseli snidemo pred njenim prestolom in ji z vsemi angeli in svetniki večne šmarnice veselo obhajamo.“

Od 15. do 19. septembra 1862 se je Slomšek udeležil duhovnih vaj v Rogaški Slatini. Njegovi govori so bili vsi prepojeni z mislimi na smrt. Bili so v glavnem spraševanje vesti, ker bo kmalu treba stopiti pred vsevednega sodnika. Zadnji očenaš so molili za tistega, ki bo izmed navzočih prvi umrl. To je bil Slomšek sam. V soboto po duhovnih vajah je poromal še poslednjikrat k Mariji na Ptujsko goro, v nedeljo posvetil cerkev sv. Rozalije v Kostrivnici, zvečer se vrnil v Maribor, v torek legel in v sredo zvečer, dne 24. septembra, na

praznik Marije rešiteljice jetnikov, ob devetih zvečer umrl. Nad svojo posteljo je imel vsa svoja mašniška in škofovska leta podoba žalostne Matere božje. Poslednje dni boleznij je neprestano vanjo upiral ugašajoči pogled. Ko je umirajoč držal v roki mrtvaško svečo, je družina klečala okrog bolnikove postelje in molila litanije Matere božje. Slomšek je nekaj časa razločno odgovarjal: „Prosi za nas!“ To so bile njegove poslednje besede. Nenadoma je umolknil in v nekaj minutah izdihnil.

Spolnilo se mu je, kar je nekoč v svoji pesmici „Glejte, že sonce zahaja“ premišljeval in prosil: „Vsi bomo enkrat zaspali — v miru počivali vsi — delo za vselej končali — v hišo Očetovo šli. — Takrat, zvonovi, zvonite lepo — klič'te k Očetu damo — klič'te nas v sveto nebo.“

Fr. Kgl.

MEJA

GREGOR HRIBAR

BOJ ZA PED SLOVENSKE ZEMLJE

Gospod Simon se je še isto noč v sanjah vrnil na goriško pokopališče. Prišel je ravno še o pravem času, da je videl, kako sta se na vsaki strani na novo nastajajočega meddržavnega plotu pojavila nova državnika.

Dušebrižnik je brž uganil, kdo sta bila. Čedni in prikupni plavolasi gospod, ki se je samozavestno prizibal od vzhoda, pač ni mogel biti nihče drug kakor tovariš Tito. Saj bi vsakega drugega takoj ustrelili, ako bi se meji približal! Maršal je imel lepo uniformo z zlatimi našivi, v rokav pa rumen korobač za psa, ki ga je spremljal.

Suhec, ki je skoraj pritekel z zapadne strani, pa ni mogel biti nihče drugi, kakor znameniti De Petacci,¹ predstavnik nove laške republike.

Slemenški župnik si ju je rado vedno ogledoval. De Petacci je na prsih nosil znak svoje stranke s križem, simbolom krščanstva, in z besedo: libertas — svoboda. Na maršalovi kapi pa je čepela velika peterokraka rdeča zvezda, simbol rdečega paradiža.

Najbolj je dušebrižnika zanimalo, kaj iščeta vplivna gospoda tod ob tej rani uri. Kako se bosta spogledala visoka državnika med seboj in z drugimi?

Maršal se na zapadne zaveznike sploh ni ozrl. Le z Molotovom sta se pozdravila na sovjetski način in še to

precej hladno. Tito je dvignil v roki v obliko srpa zviti korobač, Molotov pa kladivo, kar je nadomestilo nehigijenično meščansko stiskanje umazanih rok; pa tudi rokavice Titu ni bilo treba sneti. Nato je Tito samozavestno stegnil roko in s korobačem ukazujoče pokazal ministrom proti zapadu. Hkrati je prijel za kol, kakor da bi ga hotel izdreti in prestaviti proti zahodu.

Gospod Simon ni mogel prav razumeti, ali zahteva Tito zase celo pokopališče ali celo mesto Gorico, ali pa zahteva prestavitev meje na Sočo, na Nadižo ali celo na Tilment, kakor so to Angleži Jugoslaviji obljubili, da je ta „našla svojo dušo“ in se vrgla zanje v vojsko.

V živem nasprotju s Titom je De Petacci snel rokavico, globoko krivil hrbtenico pred zapadnimi ministri in se z njimi živahno rokoval. Le za Molotova ni imel prijazne besede, čeprav mu je prav Molotov rešil Južno Tirolsko za Italijo. Še manj se je De Petacci zmenil za maršala.

De Petacci je brž sprevidel nevarnost, ki mu je grozila od rdečega sosedu. Saj je bil Tito zmagovalec, on pa poraženec! Naglo se je odločil za diplomatsko protiofenzivo. Spomnil se je, da so zunanji ministri velikih štirih ob določanju nove vzhodne državne meje ponekod šli tudi na pokopališče in na podlagi ondi zapisanih imen ugotavljali, komu morajo kraj prisoditi. Zakonito

¹ izg. De Petacci.

² Churchillove besede.

popačena slovenska imena so seveda govorila v prilog Italije. Zato je De Petacci brž pogledal, na čigav grob zabijajo kol, da bi iz imena izvil zase kako korist. Njegovo upanje ni bilo prazno. Solze so mu zalile oči, ko je ugotovil, da bo nova meja tekla ravno preko groba, v katerem je spal nezdravno spanje neki Giovanni Petazzi.³ Sočutno je pričel viti roke in prositi gospode, naj vendar premaknejo kol nekoliko bolj proti vzhodu, da laški grob ne bo oskrunjen.

— Petazzi! Petazzi! Nome italianissimo,⁴ je dopovedoval zbranim ministrom. Tudi on je prijel za kol, kakor da bi hotel zabraniti nadaljno zabijanje.

Tito je takoj opazil, kam pes tace moli. Za vsako ceno je hotel rešiti ped slovenske zemlje. V hipu je našel miselno zvezo med Petačem in laško strahopetnostjo. Pomaknil se je za Marshallov hrbet in od ondod izzivajoče zaklical:

— Caporetto!

Kobarid! Kraj nesrečnega imena! Katero laško srce se ne užalosti ali razbesni, ko čuje to ime in se spomni sramotnega poraza, ki je preprečil Lahom, da bi že po prvi svetovni vojski osvobodili ljubljeno hčerko Karniolo. Ji z ognjem in mečem vtisnili pečat svoje tritisočletne kulture ter ji vrnilo romanski značaj.

Zato ni čudno, če je tudi De Petacci ob tem imenu poskočil, kakor da bi ga bil Tito na gnojne vile nabodel. Da si upa njegov kolega vpričo mednarodne komisije spravljati na dan največjo sramoto laške dežele in najbolj temno točko v nepretrgani verigi laških juna-

štev, se mu je zdelo skrajno žaljivo. Človek bi sicer pričakoval, da se bo mož obvladal in se tako izkazal vzvišenega nad poglavarjem nekulturne balkanske države. Pa ne! Ogorčen je tudi on stopil za Francoza in od ondod vrnil Titu milo za drago:

— Ladroni senza vergogna!⁵

Kar je bleknil visoki državnik, se je zdelo še gospodu Simonu preneumno. Kdo je tat? Kdo je kradel tujo zemljo? Mi ali vi? Najrajši bi še sam posegel v edinstveni razgovor.

Tito o vsem tem ni razmišljal. Očividno je bil že vaje takih priimkov. Silno mu je bilo všeč, da je že s prvim mahom zadel Ahilovo peto v živo. Stopil je na prste in preko Amerikančeve rame zaklical:

— Mamma mia!

De Petacci se je od jeze in sramote tresel kot polit kužek. Zgubil je sleherno razsodnost in izza varnega zavetja za Bidaultovim hrptom cvilil:

— I Sciavi⁶ sono tutti vigliacchi, codardi,⁷ disertori...⁸

Večje neumnosti ne bi mogel ziniti. Dejansko so vsi navzoči drug za drugim prasnili v smeh. So pač vedeli, da sova sinici glavana pravi.

Njegove besede bi res bilo dobro vklesati na kos nabrežinskega marmorja in jih postaviti na goriškem pokopališču našim zanamcem v trajen spomin. Ljudje bi se ob njih kratkočasili tako nekako, kot se kratkočasijo ob kamnu, ki so ga postavili vrli Para-

⁵ Nesramni tatovi.

⁶ Sciavo, izg. ščavo, je laška psovka za Slovane.

⁷ Cōbardo (šp. cobarde, angl. coward) pride od latinske besede cauda (rep). Strahopetec „stisne rep med noge“.

⁸ Vsi ščavi so strahopetni, boječi strahljivci.

³ izg. Džovanni Petacci. Slovenski Janez Petač.

⁴ Petač! Petač! Najpristnejše laško ime!

gvajci v bližini brazilske meje v spomin na paragvajsko-brazilsko vojsko in vanj vklesali besede:

— Tukaj sta dva strahopetna Brazilca pobila deset junaških Paragvajcev.

Še Tito se je smejal. Žal ga De Petacci ni mogel videti, ker je od strahu počepnil in se tresel za Francozovim hrptom. Dolžan mu Tito seveda ni nič ostal. Ko je že povedal, odkod so Lahj bežali in koga so med potjo na pomoč klicali, je moral še povedati, do kod so do konca vojne pritekli:

— Piave! je maršal končal laško epopejo v treh besedah.

Uspeh ni izostal. De Petacci se je od silne užaljenosti zravnal, odvrigel cilinder, frak in rokavice ter si zavihal rokave. Ker se še ni čutil dovolj močnega, da bi navalil na Tita, je pričel sam sebi dajati korajžo:

— Vale più un giorno da leone
che cento anni de pecora.⁹

Ta Mussolinijev rek, ponavljan v eri fašizma po vsej Italiji, naj bi sedaj po zakonih avtosugestije pognal v De Petaccijeve žile levjo kri. Gospod Simon je res mislil, da se bo v visokem državniku prebudila levja nrav in se bo pognal proti Titu. Pa ne! Prevladala je v njem ovčja, da ne rečemo zajčja čud in se ni nič zgodilo. Le ploho psovk je bruhal iz sebe:

— I Sciavi sono tutti bárbari, analfabéti, senza cultura...

Spet bi bilo boljše, da bi molčal. Gospod Simon bi ga najrajši spomnil črnogorskega pesnika:

— Ne bi nas vi barbari zvali,
če ne bi mi za vas se vojskovali!

Ali pa bi poklical De Petacciju v spomin, da je Italija dobila in imela prvo stalno gledališče šele tedaj, ko je

v bitki na nož osvojila nezavzetno trdnjavo Vič in zmagoslavno vkorakala v belo Ljubljano. Torej v isti dobi, ko so se po krivdi in ob sodelovanju Italijanov uničevali kulturni spomeniki in knjižnice po Sloveniji in Dalmaciji.

Hkrati se je dušebrižnik resno zbal, da bi se to zmerjanje slabo izteklo. Če je Grazioli, poznejši visoki komisar Ljubljanske pokrajine, v jezi klofnil častitljivega in pravicoljubnega škofa Fogarja, zakaj še Tito ne bi mogel De Petacciju kake prisoliti, če se že De Petacci ni upal njega lotiti. Zlasti še, ker bi se zgolj s tem še ne izključil iz katoliške Cerkve, kakor se je Grazioli. In posledice? Kdo jih more predvidevati v vsem obsegu?

Zato ni prav nič čudnega, ako se je gospod Simon čutil poklicanega, da v odločilni uri posreduje med sosedoma. On ju bo še najlaže zбоgal. De Petacciju je blizu po svetovnem nazoru, Titu po krvi. V polnem prepričanju, da bo z odprtimi rokami sprejel posredovanje katoliškega duhovnika, se je obrnil najprej k De Petacciju.

Kako razočaranje! Še predno je spravil iz sebe kako besedo, ga je krščanski demokrat prezirljivo zavrnil:

— I preti iugoslavi sono tutti titini, spie di Tito, slavocomunisti.¹⁰

Gospod Simon se je užaljen obrnil do svojega rojaka. A tudi tu je slabo naletel:

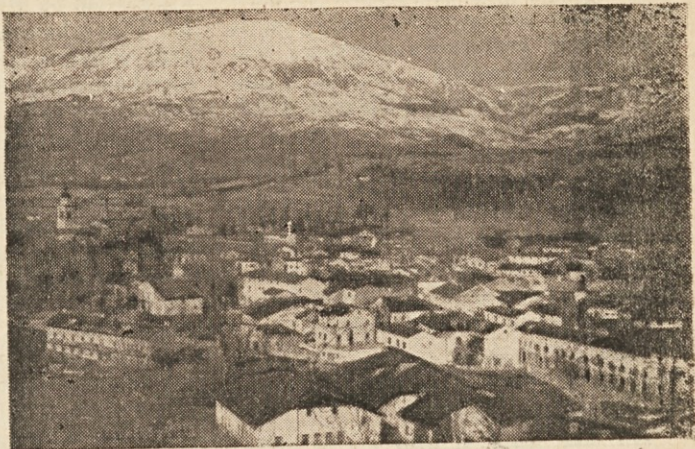
— Pobegli svečenici ste fašisti u službi medjunarodnog kapitalizma i re-akcije i zbog toga ne možete govoriti sa predsednikom FNRJ i tajnikom KPJ.

Gospod Simon je torej na vsej črti pogorel. Le to je zvedel, da je titovec in celo njegov ogleduh, nadalje slavo-

⁹ Več je vredno biti en dan lev, kakor sto let ovca.

¹⁰ Jugoslovanski duhovni so vsi titovci, Titovi ogleduhi in slavokomunisti.

Trg Ajdovščina,
upravno in kultur-
no središče
Vipavske

komunist in hkrati fašist ter reakcionar v službi mednarodnega kapitalizma.

Ko sta se državnik otresla neljubega in nepoklicanega posredovalca, sta nadaljevala besedni dvoboj. Na vrsti je bil Tito. Ker je prejšnje poglavje že končal, je moral načeti novo. Zaklical je:

— Trieste é città iugoslavissima!

Z nobeno drugo stvarjo ne bi De Petaccija bolj razdražil. Zanj je bil vendar Trst vse na tem svetu. Njegovo italijanstvo in njegov pomen za obstoj Italije je ob vsaki priložnosti tako zelo poudarjal, da so Italijani končno verjeli, da brez Trsta sploh ne morejo živeti in so na neodrešeno mesto mislili podnevi in o njem sanjali ponoči. Kadar kak govornik ni vedel več kaj povedati, je pričel trditi, da mora Trst nazaj k materi Italiji, ker je città italianissima. Tako je postal Trst za Italijane gora, ki preko nje sploh niso nikamor drugam videli, ne naprej pa tudi ne nazaj.

Tako, recimo, se ni nihče več spominjal, da je Trst postal città italianissima šele, ko so Lahi spravili iz mesta 60.000 Slovencev z dvema škofoma vred, zatrli vse njihove šole ter kultur-

ne in gospodarske ustanove in jim s tem povzročili neprecenljivo in nepopravljivo škodo.

Po vsem tem je razumljivo, da je De Petacci zaradi Titovih besed poskakoval in krilil z rokami, kakor možic na steni, ko ga potegneš za vrstico. Celo skriti se je pozabil in je kričal proti Titu:

— I Sciavi sono tutti assassini, comunisti, ateisti, giudei, servi dei sovietici...¹¹

Ko je izrekel prvo žalivko, je imel De Petacci pred očmi vsekakor tržaške žrtve iz temnih dni ob koncu druge svetovne vojske. Vendar bi storil veliko krivico svojim sosedom, ako bi skušal le njim naprtiti vso krivdo za umore. Res je, da je bilo veliko Tržčanov pomorjenih in zmetanih v kraške jame. A med žrtvami niso bili le Italijani in med morilci ne le Slovani. Prav tako kakor po vsej severni Italiji, so tudi v Trstu komunisti morili nekomuniste, ne pa Slovani Italijanov.

Če so pri moriji laškim komunistom

¹¹ Sčavi so vsi morilci, komunisti, brezbožniki, judje, hlapci sovjetov.

pomagali tudi sosedi, je njihovih umorov sokriva Italija sama. Italija ni le med obema svetovnjima vojskama vladala Julijski Benečiji z ognjem in mečem — gorele so vasi, padale so žrtve, dnevno so se polnile ječe — temveč je med drugo svetovno vojsko ta način vladanja raztegnila na velik del jugoslovanskega ozemlja in ondi še z večjo krutostjo in zahrbtnostjo ustvarila idealne pogoje za razbohopenje komunizma, čigar prevzem oblasti vedno in povsod spremljajo množični pokolji.

Zato je gospoda Simona kar trla jeza, ko je iz De Petaccijevih ust čul strašno psovko: morilci!

Ali mar niste vi prej morili naših fantov, ki so se s praznimi rokami uprli fašistom in komunistom?

Ali ni vaš general našim možem svetoval, naj svoje družine in domove branijo pred komunisti s palicami, namesto da bi jim dal orožje, če že ni bil sam sposoben zaščititi prebivalstva na zasedenem ozemlju?

Ali mar niso vaši vojaki izročali orožja komunistom, da bi morili nekomuniste?

Smo mi vsi za to odgovorni, ako so komunisti pozneje z istim orožjem morili tudi vaše ljudi?

Kaj več so še mogli storiti naši možje in fantje, kakor od vseh prevarani in izdani umreti za obrambo zapada, ki teh žrtev ni znal ceniti in jih ni bil vreden?

Čemu torej spravljate na dan morije v Julijski Benečiji in jih nam vsem podtikujete? Mar za vas ne veljajo besede: Kdor seje veter, žanje vihar? —

Če je De Petacci že s prvo besedo spraval v nevoljo gospoda Simona, je z ostalimi besedami še veliko bolj razdražil Molotova.

Molotov bi De Petaccija najrajši

s kladivom po glavi kresnil, ko je zmerjal Tita s komunistom. Že preje ga je grdo pogledal, ko je dušebrižniku rekel slavokomunist. Sedaj ni mogel več molčati. Moral se je potegniti za čast tako imenitnega družabnega ustroja. Ali je mar kaka sramota biti komunist? Ali ni to najboljši družabni red, ki so sovjeti z njim osrečili vse narode onstran železne zavese, ne izključivši Nemcev, ki so komunizem iznašli in mu v Rusiji pomagali na noge?¹² Ali ni tudi v Italiji vse polno italokomunistov, ki bodo že spomladi v državi prevzeli oblast? Mar ne postavljajo plotu iz lesa zato, ker tu ne bo dolgo tekla meja med komunizmom in kapitalizmom? Ali ni nek narod dejansko svoboden šele v trenutku, ko samega sebe, svoje imetje in svojo svobodo izroči družbi, da odtlej ona z njim razpolaga? Ali ni višek svobode v tem, da se človek otrese verskih predsodkov in veruje le še v razvoj materije?

Še najbolje pa je Molotova menda pogrelo to, da je De Petacci govoril o judih. Saj je bila njegova žena, kakor veliko drugih soprog sovjetskih veljakov, tudi judovskega rodu! In prijatelj Kaganovič tudi!

Po vsem tem se ni čuditi, zakaj je miroljubni Molotov nenadoma zahteval da se zastopniki velikih štirih nenadoma sestanejo na posvet in nekaj ukrenejo, da zmerjanje med Titom in De Petaccijem preneha in se nevarnost vojske v kali zatre.

¹² V tej zvezi bodi omenjeno, kar je Hruščev, srebajoč vodko, 10 let pozneje govoril Adenauerju: „Kaj moremo mi zato, da je nastal komunizem. Izmislili so si ga Nemci: Marx in Engels sta bila vendar Nemca! In juho, ki so jo sami skuhal, naj še sami pojedjo!“

Jubilej ljubezni in zvestobe

(Govoril na srebrni maši č. gospoda Franca Novaka, v župni cerkvi Ramos Mejía, dne 9. julija 1958, duhovni svétnik Alojzij Košmerlj)

Srebrnomašniški jubilej — petindvajset let duhovništva, kako dolga in blagoslovljena je ta doba v duhovniškem življenju! Koliko milosti je v teh letih duhovnik sam od Boga prejel! Koliko jih je v svojem duhovniškem poslanstvu dušam vernikov razdelil! Saj je duhovnik kakor živo Kristusovo srce, iz katerega se zli-va na duše predragocena Kristusova kri v posvečenje in odrešenje. Koliko je bilo v teh petindvajsetih letih duhovnega veselja v srcu gospoda jubilanta in v dušah vernikov, ki jih je vodil in pasel z besedo, z gledom, molitvijo in žrtvijo! Pa tudi koliko je bilo bridkosti in trpljenja in tihih solza in neizpolnjenega hrepenenja... V navzočnosti Boga in nebes bo duša gospoda jubilanta danes obnavljala vse te vesele in grenke, a vedno ve-like in svete spomine petindvajsetih let duhovniškega življenja in dela.

Meni pa danes, na ta lepi srebrnomašni jubilej, pred vsem drugim stoji pred dušo ona prelepa in prevzvišena duhovniška skrivnost, ki je v svojem najglobljem bistvu skrivnost prijateljske ljubezni in zvestobe med Jezusom in njegovim duhovnikom. In srebrnomašniški jubilej je prelepa zgodba o tej duhovniški skrivnosti, ki se uresničuje dan za dnem že skozi dolgih petindvajset let.

O tej skrivnosti, ki za vedno zveže Jezusa in njegovega duhovnika v uri

svetega mašniškega posvečenja, neskončno vzvišeni in božji po Jezusovi strani, človeško nepopolni pa vendar stanovitno zvesti od strani duhovnika, bi rad povedal nekaj lepih, tolažilnih misli.

I.

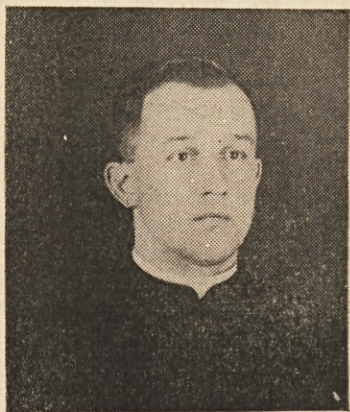
Pred petindvajsetimi leti je naš ljubljeni nadpastir, škof Gregorij Rožman, v ljubljanski stolnici položil svoje maziljene, apostolske roke na glavo našega sobrata in storil v moči svoje službe, da je prišel nanj Sveti Duh in uresničil v njem veličastno skrivnost mašniškega posvečenja. Dvignjen iz prahu zemlje, kakor pravi psalmist, je bil tedaj naš dragi sobrat, sin preproste kmetske hiše, postavljen med odličnike in prve svete Cerkve. Postal je Kristusov služabnik, minister, delavec božjih skrivnosti. Gospod Jezus mu je zaupal svoje poslanstvo, svoje moči in oblast, svoje duhovne zaklade in milosti.

Po svojih duhovnikih nadaljuje naš božji Zveličar svoje odrešilno delo med ljudmi na zemlji. Duhovnikova usta oznanjajo božjo resnico, kakor jo je oznanjal Gospod Jezus v svojem zemeljskem življenju. Duhovnikove roke blagoslavlja in odpušča-jo, kakor so to neutrudno delale roke Jezusove. Duhovniku je zaupan največji in najdražji zaklad svete Cerkve: presveto Rešnje Telo, z njim pa

tudi oskrbovanje in delitev ostalih svetih zakramentov, ki kakor vrelci božje milosti in moči vzbujajo, poživljajo in ohranjajo v dušah vernikov nadnaravno življenje. Brez duhovnikov ni oltarjev, ni zakramentov, ni krščanstva. Sveta Kristusova Cerkev z duhovniki stoji in pade.

Pri obredu svetega mašniškega posvečenja, potem ko so novi duhovniki prejeli sveto obhajilo, zapoje škof-posvetitelj ves prevzet one čudovite Jezusove besede, ki jih je govoril pri zadnji večerji svojim učencem, pravkar posvečenim v duhovnike nove zaveze: „Nič več vas ne bom imenoval služabnike, marveč prijatelje svoje, zakaj vse ste spoznali, kar sem storil v vaši sredi.“ Vez prijateljske, večne ljubezni je tedaj združila Jezusovo in duhovnikovo srce.

Srce Jezusovo je sicer odprto vsem vernikom. Vsem velja sladko Jezusovo povabilo: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom pokrepčal.“ Vendar je duhovniku dano, da ima nad božjim

G. srebrnomašnik France Novak

Srcem Jezusovim posebno moč. On pozna njegove skrivnosti; poslušaj vsak dan iz najtesnejše bližine njegove ljubeče utripe; on črpa iz njegove njegove neskončne zaklade zase in za duše vernikov — in čuti ob vsem tem vsak dan znova, da ga Gospod Jezus kljub vsem njegovim človeškim slabostim le vedno resnično ljubi in se mu zaupa: „Ne služabnik, prijatelj moj si in zaupnik mojega Srca.“

Ljudje smo nestalni in spremenljivi. Naša ljubezen lahko hitro premine — često zato niti ni treba velikih razlogov. Človeško srce je ubogo, omahljivo in pozabljivo. Pri Jezusu pa ni tako. Danes ljubi svojega duhovnika z isto ljubeznijo, s katero ga je vzljubil pred petindvajsetimi leti. In če bi bilo mogoče, da ta njegova ljubezen, ki je neskončna, še raste, tedaj mirno trdim, da ga ljubi vsak dan bolj. Z božjo, neskončno ljubeznijo ljubi Jezus svojega duhovnika kljub njegovim napakam in človeškim slabostim. Drži ga na svojem Srcu, da ne omahne; če vendar kdaj pade, ga ljubeče dviga; odpušča mu velikodušno njegove grehe, ki jih v svoji človeški omahljivosti lahko zagreši. Vedno je Jezus svojem duhovniku resnični, zvesti, najzvestejši prijatelj, prav po besedi psalmistovi: „Zvestoba Gospodova ostane vekomaj.“

II.

Je pa katoliško duhovništvo skrivnost dvostranske medsebojne prijateljske, zveste ljubezni — Jezusa do duhovnika in duhovnika do Jezusa. Naj bo zato ta drugi del mojih misli posvečen prav tej duhovniški zvesti ljubezni, ki že skozi petindvajset let gori v srcu našega gospoda srebrnomašnika.

Obdan od svojih duhovnih sobratov, sorodnikov in vernih slovenskih rojakov odhaja F. srebrnomašnik Franc Novak po slovesnem opravilu iz cerkve v Ramos Mejji

Pred petindvajsetimi leti je zaslusal v svoji duši ono Jezusovo vprašanje, ki ga je po svojem vstajenju stavil Petru od Tiberijskega jezera: „Ali me ljubiš bolj kot drugi?“ In naš gospod jubilent je tedaj s svojimi tovariši vesel in prevzet, s poniznim, a zaupanja polnim srcem odgovoril: „Gospod, ti vse veš, ti tudi veš da te ljubim.“ Odpovedal se je za zmeraj družinskemu življenju in družinski sreči in se vsega dal Gospodovi službi. Njegova duša je tedaj v mladostnem navdušenju govorila: Tu me imaš, Gospod Jezus, razpolagaj popolnoma z menoj! Tebi moje misli in moje želje, Tebi moje besede in moja dela, za Te moji trudi, moje žrtve, moj čas — za Te moje življenje! Ti, o Jezus, si slavni delež moje

dedščine, Ti si moja sreča in moje bogastvo, Ti si moja slava, Ti moja ljubezen, Ti moj Bog in moje vse!

Seveda vemo pa tudi to, da človeška ljubezen in zvestoba ne moreta nikdar doseči ljubezni in zvestobe božje. Duhovnik je in ostane človek in nosi božje moči in zaklade v slabotni, krhki posodi. Ob vsem veličanstvu svojega duhovniškega poslanstva je obdan od vseh šibkosti uboge človeške narave. Zato naša zvestoba do Boga nikoli ni popolna, ampak je vedno po človeško uboga in pomanjkljiva. Živo se vsak duhovnik tega zaveda in hudo mu je v duši, da svojemu predobremu Gospodu in Bogu ne more služiti na popolnejši način. Skrušen se zato vsak dan pred stopnicami oltarja trka na prsi in kliče:

Moj greh, moj greh, moj preveliki greh! Ponižno prosi vernike: Molite zame pri Gospodu, našem Bogu!

Ali kljub vsemu temu, kar sem zdaj povedal, vendar mislim, da je le nekaj velikega in občudovanja vrednega, če ubog, omahljiv, grešen človek vztraja skozi petindvajset let in stanoviten v svoji duhovniški zavezi in službi, zvest kot pridigar, zvest kot mašnik, zvest kot božji mož. Je le res nekaj velikega in čudovitega, da duhovnika skozi petindvajset let ne premaknejo z njegove poti nobene težave in skušnjave, da ostane trden in zvest v svojem poklicu, v službi svojega Gospoda in po Njem mu zaupanih duš. Vemo, da je vse to delo božje milosti, saj brez nje človek ničesar ne zmore. Vemo pa tudi, da gre vzporedno z milostjo človeško, sicer slabotno, vendar zvesto sodelovanje.

In zato je vredno, pravično in zveličavno, da danes s prazniškim veseljem obhajamo ta lepi duhovniški jubilej in se z gospodom srebrnomašnikom iz srca zahvaljujemo dobremu Bogu in Mariji, Materi in Kraljici duhovnikov in Srednici vseh milosti, za petindvajset let častite in zveste duhovniške službe, posvečene božji slavi in zveličanju neumrjočih duš, nekdanj v domovini, potem v begunskih taboriških in zdaj tu na tuji zemlji, z vedno istim mladostnim ognjem in navdušenjem. Z veselim in hvaležnim srcem bomo po sveti daritvi z gospodom jubilantom peli zahvalno pesem: *Te Deum laudamus! Tebe, o Bog, hvalimo!*

+

Za konec teh preprostih pa iskrenih misli naj dodam še lepo sklepno podobo iz Svetega pisma. Ko tam

Sveti Duh po ustih navdihnjenih pisateljev govori o prijateljstvu, ga primerja z vinom. Kakor dobro vino razveseljuje človekovo srce in mu pomaga pozabiti grenkosti in bridkosti življenja, tako učinkuje tudi resnično in zvesto prijateljstvo. In kakor dobro vino postane tem plemenitejši, čim bolj je staro in uležano, tako tudi pravo prijateljstvo postaja tem bolj globoko in plemenito, čim dalj časa traja.

Nov prijatelj je kakor novo vino, šumeče in ognjevito. Star prijatelj pa je kakor uležano, staro vino, čigar vonj je finejši, čigar okus izbranejši; z veseljem ga piješ, ko ti po telesu razliva prijetno toploto in ti polni dušo z veselimi občutki. (Prim. Knjigo Sirahovo: 9, 14-15).

V polni meri se ta pristrčna in lepa podoba svetega pisma uresničuje tudi v prijateljstvu, ki na dan posvečenj zveže Jezusa in duhovnika.

Nova maša je za duhovnika polna sladkosti in prekipevajočega, veselega navdušenja, kakor mlado, sladko, šumeče novo vino. Duhovniku je spomin na novo mašo nepozaben. Ko je obdan od svojih sobratov, spremljan od svojih domačih, blagrovan od vernih domače župnije, ob cvetju in petju in slovesnem zvonenju prvič stopal v svetišče božje, pred božji oltar, prvič dvignil proti nebu sveto hostijo in sveti kelih, tedaj mu je v duši vse pelo in srce mu je trepetalo od ganotja in nepopisne sreče vpricho neskončne božje skrivnosti in ljubezni.

Po petindvajsetih letih, ob srebrni maši, pa je duhovnikovo prijateljstvo z Jezusom bolj ustaljeno, bolj preskušeno. Čeprav mu ne sme manjkati nikoli ona prva, novomašna ljubezen, je vendar zdaj, v svoji zreli moški dobi, kakor dobro staro vino, ki polni

K R U H

Saj se še spominjate, kako je bilo. Denarja ni bilo, potovati z vozili po mestu pa tudi nismo znali. Če je bilo le mogoče, to je, če se le ni predaleč zdelo, smo jo udarili kar peš.

Tako tudi jaz oni dan. Iz emigrantskega hotela sem jo mahnil sedemindštirideset kvader peš iskat stanovanje, za katero sem zvedel. No, kar lep sprehod! Stopal sem ob izložbah in videl vsemogoče lepote in dobrote, da so se mi že kar sline cedile.

Nenadoma sem obstal. Na vogalu je pred pekarno stal kamijon do vrha naložen z belim kruhom. Na vrhu nena-

---

dušo z nebežkim vonjem in razveseljuje srce s predokusom večnega veselja.

Ko je duhovnik preživel v prisrčni prijateljski zvezi z Gospodom Jezusom petindvajset let, ko je okusil vse duhovniške radosti, pa tudi vse duhovniške bridkosti, ko je bil nešteto krat deležen božjega usmiljenja in neskončne božje dobrote, božjega varstva in božje pomoči, sam in po njem verno ljudstvo — tedaj duhovnik ve in v polni življenjski skušnji občuti: Nič večjega, nič lepšega, nič tolažljivejšega ni na zemlji kot biti Jezusov duhovnik, biti Jezusov prijatelj, biti Jezusov zaupnik! Tedaj znova poje z božjo Materjo: „Moja duša poveljuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju, zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen in je njegovo ime sveto.“

ALOJZIJ KOŠMERLJ, Argentina

vadnega tovara je bilo zasajenih dvoje vil, pravih železnih vil — takšnih kot smo jih imeli doma za kidanje gnoja — v lepi beli kruhek. Stal sem in gledal. Dva umazana moža sta stresla na vrh tovara smeti in ko je bil kruhek približno pokrit, sta odpeljala.

Takoj mi je bilo jasno, da so smetarji. Toda... Kam bodo s kruhom? Pa vendar ne v smeti...?

Da! V smeti! Kruh v smeti! In tako količino! O Bog!

In vile so zasadili vanj! V kruh!

Mama se je nekoč zelo hudovala, ko je Golobov Jaka zasadil nož v hleb kruha. Mi smo ga vedno prekržali in z velikim spoštovanjem prerezali. Sveti Duh je v njem, je rekla mama. Tu pa vidiš kar gnojne vile zasajene v kruh!

Meril sem kvadre in se zamislil.

*

Prva svetovna vojna in za njo koroška revolucija nam je uničila vse imetje. Po vrnitvi iz begunstva smo bili berači.

Nato gostači. Dober človek nam je odstopil — 7 članski družini — majčkino sobico. Mama za deklo, ata za hlapca, kadar je bilo potrebno, druge dni je pa hodil v gozd drvarit. „Za kruh“, je dejal.

Otroci smo prosili mamo kruha.

Tisti čas je mama mnogokrat jokala.

Mi pa tudi, ko nam mama ni dala kruha. Koruznega močnika nam je skuhalo, s saharinom osladila — Brežnikov Polde ga je bil prinesel iz Avstrije — sladkor je predrag, je dejala. Masti in masla tudi ni imela.

In smo se nasitili.

Drugi dan isto. Tako se je ponavljalo dosti dolgo.

*

Leta so minevala. Otroci smo dorasčali.

Ata je kupil posestvo. Lepo kmetijo na prijetnem kraju. Treba je bilo krepke denarje, ki smo jih bili z golimi rokami zaslužili. Poleg tega je prodal živino, prodal vse, kar se je dalo, da je zamašil prve potrebe.

Otepali smo krompir in močnik.

Zdelo se je, da nam je sreča mila. Polje je rodilo, da je bilo veselje. Ob pogledu na dozorevajoči ječmen, na valujočo pšenico in rž, smo sanjali o kruhu, ki ga bo mama spekla, kakor hitro bo požeto, omlačeno in zmleto.

O, kruh!

Tisti večer pa se je nebo pooblačilo. Izza Uršlje gore so se začeli valiti težki oblaki. Z zaskrbljenostjo smo se ozirali v nebo. Zasišlo se je oddaljeno bobnenje, ki se je grozeče bližalo in ječalo. Predčasno se je zmračilo. Žareči bliski so rezali gosto temo, grom je stresal ozračje.

Vsi plahi smo se stiskali pri mizi in rotili nebo, naj nam prizanese. Toda oblaki so bili predebeli, da bi jih prodrla naša molitev.

Blisk, tresk!

Usula se je toča, da je drobila škodlje na strehi.

Trepotali smo od groze.

Ko se je nevihta oddaljila in so zadnji bliski osvetljevali sadovnjak, polje in travnike, je bilo belo ko pozimi, kadar spi narava pod snežno odejo.

Ata je zaječal in solzi sta se mu zasvetili v očeh.

Drugi dan je bila nedelja. Nebo umito.

Z atom sva šla pogledat po polju.

Vse zbito. Po kotanjah se je talila sprijeta toča.

Z nizkim, spremenjenim glasom je dejal: „Še bomo stradali!“

In tako je bilo.

Krompir in močnik sta pela svojo enolično pesem.

*

Sedemnajst tisoč vojnih ujetnikov se počasi pomika preko Macedonije proti Bolgariji. Do konca izmučeni in sestradani smo se vlekli kot megla brez vetra. Tuintam je kateri klecnil od onemoglosti in zmešal red.

„Tri in tri!“ je zaklical nemški spremljevalec in nas uvrstil v red. (Te tri besede so se bili nemški vojaki že naučili.)

Hočevarjev Jože, ki je stopal tik mene, je padal čedalje pogosteje. Okrog polnoči je bilo, ko je padel v jarek kraj pota. Hotel sem ga dvigniti, pa je bil že vojak pri nama in ga je začel bititi s puškinim kopitom. Toda revež se ni mogel več dvigniti.

„Kruha!“ je zaprosil.

„Brot!“ sem se spomnil nemške besede in pokazal vojaku, da je lačen.

„Drei zu drei! Tri in tri! Mars!“ Moral sem v vrsto.

Jože, kje neki si ostal? Nikoli več te nisem videl.

Pot čez goro. Kljub aprilu mraz in sneg.

Zaspal sem korakajoč in se zvrnil po bregu navzdol. Rafal brzostrelke mi je sledil. Čudno, da me ni zadel.

Kaj zdaj? Tu ostati...? Zaspati...? ne! Snoči sem videl tiste kotle. Morda nam bodo dali jesti. Nazaj torej, saj ojoj, ko bi vsaj kruha imel...! Ah, tu bom od lakote poginil. Toda kako...?

Imel sem srečo, da sem se jim neopazno priključil. Prav pri zadnjih.

Proti jutru je bilo, ko smo dospeli

▼ neko prostrano kotlino. Tedaj je hotelo naključje, da nas je vojak tiral prav do roba gozdička.

Glej, sreča! Nenadoma zagledam ogenj, nad njim kotel in poleg njega vojak deli vsakemu košček mesa in košček kruha.

„Konjsko je, pa je vseeno dobro.“ Edi je bil, ki se je nenadoma znašel poleg mene.

Tirali so nas naprej, da bi se kdo ne progresil in bil dvakrat deležen večerje.

Par metrov stran je bil s kamijon-skimi reflektorji razsvetljen prostor, kjer je bila klavnica in mesnica. Dve smrdljivi mrhi, vsi garjevi, sta pravkar dali življenje za nas. Vzdigovalo se mi je ob misli, kaj sem jedel. Pa vendar...

Zopet „Tri in tri“.

Sprevod se je vil po plovdivskih ulicah. Gledal sem v tla. Nenadoma me Edi — s katerim sva od „nočne gostije“ skupaj korakala — sune pod rebra.

Zadnji trenutek! Pred nosom sem zagledal dobršen klin kruha. Komaj sem še utegnil stegniti roko in ga vzeti. Nemški spremljevalec je namreč nahrulil postarno Bolgarko in jo spodil z nekaj kosi kruha, ki ji je še bilo ostalo v jerbasu.

„Moj Bog! Kruh! Kruuu!“

Obrnil sem se in prestrašeni ženi zamahnil v zahvalo in pozdrav. Četudi smo ga delili trije: Edi, Stjepan in jaz, smo se kar nekam nasitili.

„Moj Bog, ti si dober!“

Kolona se je pomikala — kako dolgo, ne vem — do bolgarskega mesta Džumaja. Brez odeje, brez šotorov, skoro brez obleke, so nas napodili na njivo izven mesta. Tretji dan so nam dali jesti: četrt litra juhe in kakšnih 200 gramov plesnivega kruha.

To se je ponavljalo nekaj mesecev.

Vsak tretji dan košček kruha in zajemalko juhe. Dva dni pa prav nič.

To je bilo v „Du-lag 120“ — Džumaja, Bolgarija.

*

Nekega dne so nas preselili v Romunijo.

V Thurnu Magurelle je bilo toliko bolje, da smo dobili vsak dan četrtinko polkislega hlebčka koruznega kruha, ki je bil vedno zelene barve, od plesni. Tuintam tudi poleg rjave vode, ki so jo nazivali „kafe“ še košček oslovskega ali mulinega mesa. Da, oslovskega! Sami smo videli!

Kadar je sen le premagal trudne oči, smo si pripovedovali sanje — čudovito! — vsi enake: cele gore kruha!

Kruh! Kruh!

Nekega dne so nas natovorili na vlak in odpeljali proti severozahodu. Dva in dvajset nas je bilo v živinskem vagonu, zaprtem in zaklenjenem. Edini dohod zraka, obenem greznični kanal, je bil majčkena linica pod stropom. Poleg občutka, da se bomo zadušili — dobesedno: sardine v škatlji —, vročina, lakota, smrad in uši.

Ugotovili smo postaje: Temišvar, Budapest, Dunaj, Linz, St. Pölten, St. Valentin, Fulda...

Polnih osem dni v vagonih.

Hrana: 200 gramov kruha, 50 gramov sira. Za vso pot.

*

„Stalag XII. B.“ Fallingbostell bei Soldau.

Po dolgem času sem se zopet najedel: 300 gramov kruha, 50 gramov marmelade, juha, kava. (Franci jo je sicer imenoval „bleda voda“.).

Potem redno vsak dan: opoldne juha (iz lobode ali zelja), ki so jo pripravili takole: Z voza so metali v slamoreznico lobodo, odtod v kotle, dodali

soli in na 200 litrov juhe pol do en kilogram masti iz premoga. Zvečer do 100 gramov kruha, 10 gramov margarine ali marmelade.

Registracija. Potem na delo.

Sto petdeset nas je bilo dodeljenih v municijsko tovarno Scheuen bei Zelle.

Komandant nas je črtil od prvega dne kot živega vraga.

Delo: natovarjanje in iztovarjanje municije.

Delovni čas: redni 8 ur, izredni 10 do 14 ur dnevno.

Hrana: ista kot v „Stalag-u“.

Drug za drugim so cepali.

Meni je bila sreča „mila“, da sem vzdržal osem mesecev.

Ko nas je včasih predelavec — Nemeec — vodil mimo svinjske kuhinje, smo planili v kadi za pomije in z rokami zajemali goščo iz dna. Ni pomagala groznja in odvracanje predelavca, tudi batine ne. Telo je hotelo imeti svoje.

Posledice teh napadov na kadi s pomijami je bila — odvoz v bolnišnico.

Pri naši delovni skupinici petih mož smo imeli srečo.

Nekega dne je Rudi jokal. Lačen je bil. Mislil je, da bo umrl. Pa ga je videla delavka Lilly in se ji je zasmilil. Ker on še ni znal nemški, je vprašala mene, kaj mu je. Razložil sem ji. Potem je jokala tudi ona.

Drugi dan zjutraj se previdno priplazi mimo mene in mi zašepče:

„Suchen Sie unter jener Stappel!“ (Iščite pod onole skladovnico!)

Ko sem se prepričal, da nas nikdo ne opazuje in nadzoruje, sem izkoristil priložnost in iskal v navedeni smeri. Privlekel sem izpod skladovnice zavoj in ga brž odmotal.

Moj Bog! Kruh!

Pet kosov črnega kruha, s surovim maslom in še rezine svinjske gnjati po vrhu.

Bog ve, kaj bi se zgodilo, da nas je zalotil predelavec?

Potem nas je jokalo šest. Pet od hvaležnosti, šesta od sočutja.

Tak prizor se je v presledku nekaj dni še nekajkrat ponovil.

Do smrti bomo čutili hvaležnost do Lilly za to dejanje. Pa ni treba, da se opozarjam, kaj ji dolgujem.

Ta čut pride sam ob vsakem spominu na one dni. In še danes se mi kdaj pa kdaj orosi oko. Samo hvaležnost, v stiski porojena, pritira solze v oči.

„Bog te blagoslavljal, Lilly!“

*

Ko sem po treh letih zopet stopil na domača tla, videl v hiši na mizi hleb kruha, dobrega rženega kruha, poleg njega pa nož in sem se po tolikem času zopet dodobra nasitil, je privrela iz globine duše tako vroča zahvala Očetu, da so me domači v tesnobi gledali.

Stric pa je dejal: „Ti si bil pa najbrž večkrat lačen.“

Po vsem tem človek razume, kaj pomeni: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh!“

*

Zdramil sem se iz misli. Pa so mi spet krenile v prvotno smer:

O ti mesto, se li ne bojiš prokletstva, ko z božjim blagoslovom tako ravnaš? Kruh, pa v smeti!?

Brezbrižno se pehaš za imetjem, ob obloženih mizah ti niti na konec uma ne pride, koliko milijonov ljudi strada in vroče prosi za drobtine, ki padajo s tvojih miz...

Da bi bil večni Sodnik tak kot smo mi, bi te takoj poklical na odgovor in izrekel nad teboj strašno sodbo:

„Poberite se od mene vi prekleti, kajti lačen sem bil in mi niste dali jesti od svojega obilja...!“

—x

EDINSTVENO PRIJATELJSTVO

Za mladega človeka ima ljubezen svojstven čar. Prikazuje se v povsem svojevrstni luči. Doživlja jo kot nekaj edinstvenega, česar še nikoli pred njim nihče ni doživljal in nihče več nikoli ne bo.

To je zapeljivo in večkrat za mlade ljudi kar usodno. Vsak je prepričan, da je „izjema“ v stvarstvu. Vse, kar so brali ali kar jim je kdo v pouk in svarilo o mladi ljubezni povedal, vse je samo za druge, morda samo za nekdanje čase, za staromodne ljudi, pa morda še za slabiče in naivneže, zanje pa seveda ne velja. Veličajo se in dopovedujejo sebi in drugim: „Zame to ne velja, jaz sem drugačen!“ Seveda, njegov primer je kakor zvezda stalnica na nebu, ki je v svojem središču nepremična, ki se ne obrača nikamor in se mora vse vrteti okrog nje.

Mlad človek se pri tem ne zaveda, da se je prednikom, morda tudi njegovim staršem in neštetim milijonom človeških src pred njim prav tako godilo in se jim še bo. Ne zaveda se, da je prav v tem svojevrstna, edinstvena posebnost mlade ljubezni, da se prikazuje v čaru in v siju edinstvenosti: „še nikoli kaj takega.“

Nobena druga stvar se ne prikazuje v ti luči; nobena iznajdba na področju tehnike in naravoslovja, vse je mla-

demu človeku, kot da je moralo tako priti; noben učenjak pravzaprav ni pravi veleum, edino on v svojih ljubezenskih doživetjih doživlja nekaj izrednega.

Tudi vse drugo iz osebnega življenja se mu zdi zelo vsakdanje: rast, staranje, izpadanje las, sivenje, učenje iz knjig, kar so drugi dognali. Le v ljubezni je on edini mojster, tu se vede, kot da bi imel vso modrost vrojeno in razodeto.

Zato mu ne morete zlepa nič dopovedati, da bi mu prihranili nepotrebne bolečine in razočaranja. Noben svarilen zgled nič ne pomaga, zato starši in vgojitelji na tem področju nimajo najbolj uspešnega dela. „To so bili pač drugi,“ njegov primer pa je docela drugačen, tak, kakršnega zaman iščete v svetovni zgodovini, zato mu nič ne pomaga govoriti ali mu z zgledi dokazovati.

„Osnovne človečanske pravice“ mu kratite, če mu rečete, da je za ljubezen še premlad, da je še vse prezigodaj. Mlad človek ne razume, da mu privoščite vso lepoto in srečo mlade ljubezni, če ga svarite, da bi ga obvarovali prezigodnjega razočaranja, kajti prezigodnja ljubezen le težko pripelje do srečnega zaključka; saj je zakon morda še za celih deset let nemogoč; desetletno ljubezen pa bo le težko vzdržati brez hudih notranjih kriz, zablod in razočaranj.

Zlasti hudo je mlad človek prizadet in kar osebno užaljen, ako mu rečete, da se bo prej še večkrat spremenil in premislil. „Jaz že ne; jaz vem, kaj delam!“

Prav tako se deklice rade veličajo; „Tako zvestega ni na svetu, kakor je moj fant.“

Če ji rečem: „Za koliko časa pa tega? Prejšnjega si imela le nekaj tednov.“ Ona: „Ta ljubezen bo pa držala. Ta je nekaj edinstvenega.“ Če malo preglasno podvomim: „Bomo videli,“ je seveda užaljena, se poslovi in reče: „Seveda vi, vi ne verjamete, me ne razumete.“ Pa ni dolgo po tem razgovoru, ko že prijoka: „Vi ste imeli prav!“ „Kaj,“ jo vprašam. „Vi ste imeli prav, ko ste rekli, da ne bo držalo; sva se že sprla; je že konec!“

To naj bi bilo torej nekaj edinstvenega, to naj bi bili resni pogledi na življenje, na prihodnost, na ljubezen. Seveda take pogoste spremembe v ljubezni vplivajo ne samo na značaj dekleta ali fanta, temveč tudi na ugled. Če že uslužbenec ali delavec, ki vedno menja službe, nima ugleda, kakšen ugled naj ima mlad človek, če kar tako lahko-miselno „z rame na ramo“ prelaga svojo ljubezen, ki naj bi bila po njegovem res nekaj „edinstvenega“.

„Edinstvena“ pa ni samo zvestoba in trajnost mlade ljubezni, temveč tudi njena „sreča“. Učenka je vprašala profesorja: „Ali vam ni dolgočasno brez ljubezni? Saj je tako življenje prazno in pusto: kaj imate od življenja brez ljubezni?“

„Res,“ je odvrnil profesor, „ljubezen je nekaj velikega, lepega in osrečujočega. Imaš prav, da je srce brez ljubezni, kot bi bilo prazno. Toda zame je še eno doživetje bolj osrečujoče kot ljubezen sama in to je: svoboda od ljubezni!“

„Ne razujem,“ je zmajala z glavo. Ker pa se je več dijakinj zgrnilo okrog njega, je nadaljeval:

„Takoj boš razumela, ko ti bom pojasnil. Kaj je ljubezen, veš že sama. Zato poznaš že tudi nešteto grenkih trenutkov, ki jih prinaša vsaka še tako lepa in osrečujoča ljubezen; ni namreč ljubezni brez bolečine. Prav posebno velja to za mlado ljubezen. Koliko je napetega pričakovanja, ko šteješ minute in čakaš ali fanta ali njegovo pismo ali vsaj kako sporočilo. Koliko ozirov, koliko obveznosti, koliko grenkobe, ko mogoče staršem ali vzgojiteljem ali pa fantovim staršem vajina ljubezen ni prav. Vse te skrbi ti jemljejo čas, ki bi moral biti posvečen študiju, izobrazbi. To je sužnost ljubezni, ki te ima kakor na vrvici privezano. To naj bo tista „edinstvenost“ ljubezni, ki jo doživlja vedno bolj — kot sicer sladko — a utrudljivo, a vendar bolečo igro „joj“. Vedno na novo odrivaš od sebe vrstico, a vedno te zopet na novo potegne nazaj in te ne spusti nikamor. In toliko zaželena snidenja: koliko je šele v njih tihe bolečine in utrudljive igre. Obravnavata besede, ki so bile izgovorjene mogoče nekoliko nepreudarno, da so zbolele in jih še nista prebolela, ne ti njegovih ne on tvojih; opravičuješ se in pojasnjuješ ti njemu in on tebi. Ljubezen je silno tenkočutna in ranljiva. Nikoli ni nobena beseda dovolj pojasnjena, dovolj razčiščena. Vsaka razlaga izzove novo vprašanje; vsaka tolažba zaseka novo rano. Mi je pa že ljubša „svoboda od ljubezni“ kakor pa edinstvenost taki ljubezni.“

Podobno je dejal mlad izobraženec, ki je šel iz ljubezni v ljubezen. Ko je dal slovo neresnemu življenju, je pri- znal, da se še nikoli ni tako dobro počutil: „Lepa je ljubezen, še lepša pa je svoboda!“

DEKLETU

*Dekle nedolžno!
Pomlad se v tebi je razcvela!
Na licih ti njen dih lebdi.
In iz oči globokih, toplih,
mladostni ogenj ti gori.*

*Otrok ostani!
Pa vendar je že dosti let,
odkar na tvojem čelu sije
poljuba božjega bel cvet.
Naj blesk njegov ti neskalsjen
prečisto luč na pot razsipa!
Za večno bil je zasajen!
Zato nikar ne bo naj hipa,
ko bi zamrla njega luč!
Ta beli cvet skrbno izroči
vsak dan iznova v varstvo Njej,
ki v njenem soncu, v njega moči
cvetel sijajen bo naprej
ves čist in poln presvežih sil,
da Bogu in ljudem bo mil.*

*Boš močna žena?
Brezmadežna Devica — Mati
je zvezda tvojih mladih dni.
Kot Ona bila ni nobena
in zemlja več je ne rodi.
Le v Njo zvesto upri oči,
da njena luč te vso obsije
in v tvojo dušo se razlije
ljubezni njene sladki mir!*

*Potem bo lepa tvoja pot,
prelep življenje bo večer.
Ne bo le tebi sreča cvela:
vso družbo, ki ti jo Gospod
postavlja dan za dnem v bližino,
svetloba tvoja bo objela
in srca njihova ogrela
se bodo v žaru čistem.*

*Ko prideš enkrat v Domovino,
spoznala boš, kaj si dajala,*

*kaj si prejela od drugod.
Takrat pa Bog daj, da nazaj
svoj beli cvet bi tak oddala,
kot ti zasadil ti Gospod
je v jutru tvojega življenja
v nedolžno dušo in na pot
poslal te z njim.*

*Zato, dekle, mi varno hodi
in s svojo lučjo mnoge vodi
tja gor Domov!*

M. Ireneja O. S. Urs.

Kadar se fant in dekle rada imata, imata tudi „edinstvene“ lastnosti; sta kakor slepa in gluha za svoje napake, ki jih vidijo vsi, le sama ne vidita nič, ne slišita nič. Če bi jima hotel kdo kaj reči, ju posvariti, jima svetovati, naleti na gluha ušesa ali pa se zameri, kajti: „Tako dobrega dekleta ni, kakor je moje!“ „Bolj poštenega fanta zlepa ni, kakor je moj.“ Vse obožujeta, vse olepšujeta drug na drugem. Če deklico posvariš, naj bo previdna, ker da je fant eno že onesrečil, kratko malo odgovori: „Prav je naredil, saj tista drugega ni zaslužila!“ Ako ji hočeš dopovedati, da je njen fant pijanec, zapravljivec, delomrznež, odgovori:

„Ljudje imajo hudobne jezike. Če je bil kdaj dobre volje v družbi, so ga že razkričali za pijanca.“

In konec vsega je:

„Ne razumejo naju; midva pa pojdeva svojo pot in se za vse nič ne zme-niva.“

Zaljubljeni se znajo zapreti v svoj začarani krog, ki vanj ne puste nikogar. Gorje mu, ki bi se mu približal in hotel imeti v njem tudi kaj besede, ki bi hotel kaj povedati, svetovati, svariti.

Ljubezen je za žensko dušo največ;

pred njo se mora vse drugo ukloniti; toda le, ko gre skozi ogledalo njene osebnosti, ako je z njo najožje povezana. Kakor hitro pa je ljubezen zunaj nje, pri drugih, je že „popredmetena“. Ji je že oddaljena in manj domača, zato dobi do nje takoj ostrejši odnos, jo ostreje gleda in huje presoja in jo postavi pod lečo nravnih zakonov. Dokler je ljubezen samo njena osebna zadeva, stoji zanjo „onkraj dobrega in hudega“, kakor se je izrazil Friderik Nietzsche, nekako po besedah prve Mojzesove knjige. Zato pa je tako težko dekletu kaj dopovedati, težko jo je pravi čas in z

uspehom opomniti na nevarnost in jo obvarovati zablod.

Kadar je človek zaljubljen — in to ne velja samo za mlade ljudi, temveč nič manj za stare — je zanesene pesniške volje: njegova duša vriska in poje. „kot bi bila pila kraški teran,“ pravi Oton Župančič. Zato se mu godi kakor petelinu: ko poje, zamiži. Tudi človek v ljubezni zapre oči, se vede kakor slepec, ki očitnih stvari ne more ne videti ne priznati. Oči odpre šele, ko neha peti, ko ga ljubezen mine, takrat pa je po navadi že prepozno.

DRAT

Sodobna literatura o komunizmu

(Iz publikacije Slovenske Katoliške akcije „Cilji in pota“, I. V., št. 7)

Dufay F., Depret E., Rouquette R., Cavalli F. **Comunismo y religión**. Editorial del Pacifico S. A., Santiago de Chile, 177 strani (španski prevod iz francoščine).

Večina teh člankov je izšla v posebni številki (1129—1130) revije La Documentation Catholique; skoro vsi so ponatisi iz raznih verskih, kulturnih in misijonskih revij.

Nasproti komunističnemu nauku so nevarne zlasti naslednje napake: 1. Neopoznanje in napačno ocenjevanje komunističnega dejstva. V resnici je komunizem zelo resen nasprotnik, zgrajen na filozofskem sistemu, ki je brezhiben, ako sprejmeš temeljno postavko: veljavnost dialektičnega materializma. 2. Slabotnost prepričanja. Nekateri kristjane slabi delna resnica komunističnega nauka in sila njegovega gibanja. Ne vidijo, da so delne resnice pokvarjene v celotni zvezi, kjer je vse

prepojeno z brezboštvom. Pripisujejo dobre lastnosti pripadnikov komunizma marksizmu, dasi so te dobre lastnosti v njih kljub nauku, ki ga priznavajo; nasprotno pa podtičejo krščanstvu napake vernikov. 3. Precenjevanje stvarne sile. Nekateri nasprotniki komunizma vidijo kot sredstvo za njega uničenje silo. V resnici bi vojna samo koristila širjenju komunistične ideje. — Proti tem zmotnim gledanjem na komunizem moramo reči, da je rešitev edino v živem krščanstvu.

S komunizmom se moremo pomeriti le s prepričevanjem — z načinom življenja: z deli ljubezni in izžarevanjem krščanstva. Debata s komunisti ni mogoča, zato ker je zanje resnica druga kot je dejansko in kot je za nas.

Slede načela marksističnega nauka in komunistične metode v boju za vero. Cilj je brezrazredna družba, v kateri naj človek doseže srečo — brez politič-

nih, ekonomskih in verskih predsodkov in vezi. Gibalo k temu cilju je komunistična stranka. Najučinkovitejše sredstvo — dialektika: v stare ustanove je treba uvesti razpor, tako da same po sebi razpadejo. To pa ne gre čez noč; računati je s činiteljem časom; zato se tudi pod komunističnim režimom obsojene oblike nekaj časa drže, spreminjajoč se pod vplivom dialektike.

Kot najbolj nevaren način uvajanja dialektike med kristjane — z namenom, da uničijo Cerkev, na kar po njihovem usahne tudi vera — služijo komunistom študijski (ali prevzgojiteljski) krožki, ki jih uvajajo med vernike pod pretežno patriotizma.

Pod zaglavjem Dejstva so ponatisnjeni 4 dokumenti (Moskva, 1950, 51, 52) kot dokaz, da je ob vseh taktikah namen komunizma zatrtje vere. Ako so v 1941 v Rusiji razpustili „Zvezo brezbožnikov borcev“, nadaljuje njeno delo „Federalna družba za širjenje politične in znanstvene prosvete“. Slede dejstva iz borbe proti veram in Cerkvi v satelitskih državah; poseben članek (18 strani) je posvečen verskemu položaju v Jugoslaviji (Pisec je jezuit Cavalli; članek je bil prvotno natisnjen v „La Civiltà Cattolica“ 7. junija 1952). Največ pa je dejstev iz protiverskega boja na Kitajskem. Tu je od blizu prikazana komunistična taktika in razdiralno delo študijskih krožkov. Zato je treba povsod, kjer pridejo komunisti na oblast, odbiti sodelovanje v študijskih krožkih.

Zelo poučna knjiga. Daje videti za komunistične manevre, ki se večkrat zde tako brezciljni, pa so v resnici preračunani tako, da dosežejo s časom uničenje domače hierarhije s pomočjo vernikov samih in tako, da ne ustvarjajo mučenec, ker potisnejo debato z verskega področja na politično. V luči teh naj-

novejših dogodkov je bolj razumeti tudi taktiko „ponujene roke“ tam, kjer niso na oblasti. Zdaj se zadnjemu dvomljivcu pokaže, kako prav je, da je vodstvo Cerkve prepovedalo vsako sodelovanje s komunizmom.

Iz knjige *Comunismo y Religión*.

Mi kristjani imamo razloga, da bi svoje upe postavili na človeške ničnosti. Na svetu ni sile, ki more zavreti komunizem — razen krščanske ideje in ureditve sveta v skladu s pravičnostjo in ljubeznijo Kristusovo... Razgibanost, navdušenje, zvestoba in nesebičnost med komunisti so pečat na naših napakah; njihova goreča luč odkriva temo našega krščanskega življenja in neskladje med zahtevami vere in našim vedenjem.

Ali se v resnici popolnoma posvečamo božji službi in zato žrtvujemo svetno ljubezen, korist ničemurnosti? Ali ima „stvar“, ki jo branimo, prednost pred našim sebičnim jazom?

Ali smo v resnici učenci Tistega, ki ni imel „niti kamna, na katerega bi položil glavo“? Ali smo se v resnici odrekli svetu, njegovemu duhu, lagodju, bogastvu?

Ali moremo po pravici trditi, da se ne prilagajamo družbeni ureditvi, ki pomeni stalno izzivanje pravičnosti, ki zadržuje na stotine milijonov ljudi v podčloveškem položaju?

Ali nismo ob raznih prilikah zaupali spretnosti in diplomatskim „kombinacijam“ — na škodo nekaterim vedno veljavnim zapovedim?

Ali nismo včasih spali sredi navad našega krščanstva, ne da bi vedeli za poganstvo, za te tisoče duš, ki jih je videl Pij XI. v nočeh brez spanja?

Ali smo gotovi, da niso naše ustanove vzporedno z naraščanjem in širje-

njem postale bolj trdne, da niso izgubile nekaj nekdanje ljubezni ali vsaj nekaj človeške topline? Ali ni birokracija nadomestila ljubezni?

Ne smemo reči, da smo propadli — bilo bi nepravilno in v neskladju z resnico —, vendar nam komunistično dejstvo more pomagati, da uvidimo, kako se na božje naročilo posipa človeški prah. Ako želimo uspešno zaustaviti komunizem in dobiti v roke izgubljena področja, tedaj moramo predvsem razmišljati o svojem osebnem ravnanju in delovanju ob merilu krščanskih zapovedi v vsej njihovi čistoči.

Komunizem je virus s takšno zastrupljevalno silo, kot je še ni bilo videti pod soncem. Samo krščanstvo, „ogjenj, ki bo vžgal zemljo,“ ga bo mogoče zavreti.

Nasproti komunizmu je potrebno celotnostno krščanstvo, žareče v nadnaravni ljubezni.

(F. Dufay, str. 17-18)

Iz iste knjige.

Iz protiverske gonje na Kitajskem moremo posnemati: Napadi veljajo Cerkvi kot hierarhični družbi; Cerkev hočejo uničiti. Taktika komunističnega režima je najprej razbiti stare ustanove, ki jih najde, in to — ne smemo se utruditi, da to znova in znova pripovedujemo — je treba storiti od znotraj. Ko ima v rokah neodporno, anarhično maso neorganiziranih posameznikov, tedaj more stare ustanove nadomestiti z novimi ogrodji marksistične družbe. Izginotje starega ogrodja pomeni spremembo načina mišljenja (v skladu z načeli o tvorbi človeških družb, to je po nauku zgodovinskega materializma). Torej je izginotje vidne Cerkve (verska ustanova) potreben pogoj za to, da umre vera — zato napadajo naravnost cerkveno hierarhijo, ne pa vere.

S komunističnega vidika je mogoče doseči ta cilj na dva načina: ali kristjan zapusti svojo versko družbo, ali ostane v njej, samo da mora v tem primeru uničiti temelje, ki jo nosijo...

Tretjega izhoda ni: če zavržeš ta dva predloga, te zapro, pošljejo na prisilno delo, ali usmrte...

Opazujemo, kako se mora kristjan boriti proti svojim verskim predstojnikom in jih izločiti, zato ker še pripada Cerkvi in želi ostati v njej, mora torej tolči po krščanstvu, ker ga izpoveduje in hoče ostati kristjan. Ali ni to mojstrovina marksistične hudobije?

Dá, mojstrovina, satanska dovršenost zla, brezhibna dialektika, mogoče preveč brezhibna, zakaj „obsoja kristjane na herojstvo“.

V resnici pripravlja peklenški genij, ki vodi ta boj proti Bogu, z lastnimi metodami svoj poraz. Dá se reči, da sili kristjane k povratku v osrčje v vero, v njene zadnje globine, v to, kar je njegovo zveličavno delo: v odrešeniško žrtev. Tako kot nekdanj na Golgoti se zdi, da je danes hudičevo sovraštvo zmagovito in da ni človeške rešne poti za krščanstvo. Toda Kristus je zmagal s svojim navideznim porazom, njegov človeški neuspeh je bil pogoj za zmago. S tem, da zagrizeno preganja kristjane — samo Bog ve, koliko je danes na Kitajskem svetnikov — in da jih peha v največjo žrtev, ko jih stre pod svojim besom, izvaja komunistična dialektika božjo odrešeniško dialektiko: istost Cerkve in Kristusa Zveličarja v zmagovitem žrtvovanju njenih otrok, kar je cena in jamstvo odrešenja sveta.“

(Zaključek članka neimenovanega avtorja, priobčeno najprej v Bulletin de la Société de Missions Etrangères de Paris (maja 1952); v obravnavani knjigi najdeš odlomek na str. 175—177).

SVETI OČE GOVORI

o stanu popolnosti

Že med več ko 25. narodi vseh celin na svetu imajo višji predstojniki redovnikov

in redovnic svoje zveze. Tesno povezani s Sveto stolico in cerkvenim načelstvom svoje dežele skupno rešujejo redovniške organizacijske zadeve in razpravljajo o prilagoditvi današnjemu apostolatu, ki je vedno bolj obsežen in zapleten. Njihove organizacije, narodni in pokrajinski redovniški kongresi so v zadnjih letih dali že mnogih novih pobud.

Nedavni kongres, ki ga je priredila sv. kongregacija za redove, je hotel čim bolj dvigniti stanove popolnosti v Cerkvi, ki je skrivnostno Kristusovo telo, narediti obračun vseh vidnih uspehov svoje organizacije med stanovi popolnosti in se čim bolj prilagoditi zahtevam Cerkve.

V svojem govoru papež ni imel namena razpravljati o zadevah, ki so jih obravnavali na sejah. Hotel je le poudariti splošne točke vprašanja popolnosti in obnove in navesti sredstva, ki naj vodijo k popolnosti posameznike in redovne družine.

I. Popolnost krščanskega življenja

Popolnost ni isto kakor stan popolnosti, ampak je več. Junaška krščanska popolnost, ki je sad evangelija in Kristusovega križa, se more večkrat najti tudi izven stanov popolnosti.

Po papeževem mnenju je težnje po popolnosti trajno razpoloženje krščanske duše, ki ji ni dovolj, da spolnjuje pod grehom ukazane dolžnosti, ampak se popolnoma izroči Bogu, da bi ga ljubila in mu služila. Prav zato se tudi žrtvuje za srečo bližnjega.

Popolnost razumnega človeka je

torej v popolni, prostovoljni izročitvi Bogu. Popolnost je za vsakega človeka obvezna. Vsaj hrepeneti je dolžan ponjej, ker je sicer v nevarnosti, da ne doseže zadnjega cilja. Človek je dolžan služiti Bogu. Popolnost pa je v zedinjenju z Bogom, ki ga uresničuje in dopolnjuje ljubezen. Popolnost je trajna in popolna izročitev samega sebe Bogu, da bi mu tako dokazali, da ga resnično ljubimo.

Temelj krščanske popolnosti je Kristusov nauk, so evangeljski sveti, je njegovo življenje, trpljenje in njegova smrt. Iz teh neizčrpnih virov so črpali vsi krščanski rodovi izredno junaštvo. Popolnost obsega tudi delo za Kristusa, našo službo Cerkvi, ki jo izvršujemo iz ljubezni do Gospoda na mestu in s spolnjevanjem tiste naloge, ki jo imamo v skupnosti skrivnostnega telesa Kristusovega. Vsak kristjan je povabljen, da doseže čim večjo popolnost. Apostolska konstitucija „Skrbna Mati“ z dne 2. februarja 1947 odpira pot do popolnosti vsem dušam, ki danes goreče hrepene po popolnejšem življenju. Pravi tudi, da redovne družbe, ki ne spolnjujejo svojih pravil, niso stanovi popolnosti in izjavlja, da morejo tudi ljudje izven njih hrepeneti po popolnosti.

Papež tu misli na moške in žene, ki imajo danes zelo različne službe, pa se iz ljubezni do Boga žrtvujejo za bližnjega in mu posvečujejo svojo osebo in svoje delo. S posebnimi tajnimi zaobljubami, za katere ve samo Bog, so se zavezali, da hočejo spolnjevati evangeljske svete pokorščine, čistosti in ubožstva ter se prepuščajo vodstvu tistih oseb, ki jih je Cerkev določila, da druge vodijo k popolnosti. Ti možje in žene imajo vse bistvene znake krščanske popolnosti, četudi niso v nobenem pravnem stanu popolnosti.

Krščanska popolnost v bistvenih osnovah ne pozna sprememb in prilagoditve. Vendar moderno življenje zahteva prilagoditve in spremembe v ne-bistvenih stvareh. To morajo izvršiti tisti, ki živijo v notranjih stanovih popolnosti, pa tudi tisti, ki živijo v zuna-

njih. K temu so posebno poklicani tisti, ki imajo visoke socialne ali državne službe. Ti so večkrat prisiljeni, da si izberejo neko mero udobja in se udeležujejo uradnih slovesnosti. Vse to pa je težko združljivo z zatajevanjem, ki od nas zahteva, da hodimo za Kristusom in ga posnemamo v revščini in ponižnosti. Vendar pa tudi sredi tvarnih dobrin ni nemogoče, sebe posvečevati in se brez pridržka darovati Bogu. O delovanju milosti v človeku je Gospod rekel: „Kar je nemogoče pri ljudeh, je mogoče pri Bogu“ (Lk 18, 27).

II. Stanovi popolnosti

Papeža najbolj zanimajo vprašanja o prilagoditvi in obnovi stanov popolnosti. Zato najprej razpravlja o osebah, članih, potem pa o redovnih družinah, ki se trudijo za popolnost.

1. Člani stanov popolnosti. Prva bistvena dolžnost vseh članov stanov popolnosti, predstojnikov in podložnikov je, da so združeni vedno z Bogom po resnični ljubezni in da mu sebe darujejo. Hoditi morajo za Kristusom in ga posnemati v ljubezni do križa, spolnjevati njegov nauk, mu zvesto služiti, delati zanj in za Cerkev, biti izbrani in delavni udje Kristusovega skrivnostnega telesa. Vendar pa ni prepovedano misliti na obnovo in na uporabo boljših sredstev, ki bi olajšala spolnjevanje te dolžnosti. Nikakor pa ni dovoljeno zaradi tega prezirati tradicije in redovnih pravil. Redovna disciplina ukazuje, da moramo spoštovati in ubogati redovne predstojnike in da ne smemo na lastno pobudo delati raznih obnov, za katere nimamo njihovega pooblaščenja.

2. Redovne družine. Gre za to, kakšno naj bo razmerje med redovno družino samo in potem, kašno naj bo razmerje med predstojniki in podložniki. Papež govori najprej o pravem duhu, ki naj vlada v redovni družini, potem pa o predsodkih proti redovni pokorščini.

Redovna družba ima svojo značilno posebnost, svojega duha. Vsak posa-

mezni ud prispeva na svoj način k njeni značilni posebnosti. Kakršna koli obnovev ali prilagoditev nujno zahteva tudi spremembo njenega duha. Vsaka redovna družina pa hoče ohraniti svojega duha nedotaknjena. To je njena pravica in dolžnost. Hoče, da so njeni udje z njim prešinjeni in da se čim bolj vanj poglobé. Ko Cerkev po svojih predstojnikih potrdi določen način redovnega življenja, hoče, da se ta način ohrani vedno čist in se skrbno varuje vsake pretvorbe.

Kadar predstojnik posreduje članom svoje redovne družbe duha njenega ustanovitelja, izvršuje svojo pravico in dolžnost gotova trenja in pomisleke proti vesti ubogati. Pravice predstojnikov in dolžnosti podložnikov so torej v medsebnosti. Zato so ga tudi dolžni podložniki vedno branijo tudi pravice, kadar poudarjajo dolžnosti, vendar tako, da nikoli ne prestopajo meje pravičnosti. Kdor se hoče varovati razburjenja in živeti v miru, naj se drži tega načela, ki je tudi načelo Cerkve in papežev in bo vedno ohranilo svojo veljavo.

Predsodki proti redovni pokorščini

Gibanje za prilagoditev je povzročilo odvisnosti. Cerkev in sveti očetje redovni pokorščini. To pa ni izraz pomanjkanja iskrene želje, prizadevati se za svetost in pokorščino, ampak je le odmev poudarjanja gotovih pomanjkljivosti, ki bi se morale tudi po želji resnih in zelo vestnih redovnikov odpraviti. Pravijo namreč, da redovna pokorščina spravlja v nevarnost človeško dostojanstvo redovnika samega, da ovira naravno dozorevanje njegove osebnosti in moti, potvarja njegovo usmerjanje proti samemu Bogu.

Da bi papež razpršil žalost, ki jo povzroča napačna razlaga načel redovnega življenja, spominja na Kristusove besede: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom počivil. Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotak in iz

srca ponižen, in našli boste mir svojim dušam“ (Mt 11, 28-29). Z opominom, naj vzamejo nase njegov jarem, hoče Gospod ljudi poučiti, da se za zakonitimi predpisi, ki jih je težko prenašati in še težje spolnjevati, skriva proustvoljna podreditev in prava krščanska ponižnost.

Ti dve kreposti pa nikakor ne žalita človeškega dostojanstva. Nasprotno! Tistega, ki se ju oklene, notranje osvobodita, da pokorščine ne smatra za omejitve, ampak le izročitev sebe Bogu, ki svojo voljo razodeva po oblasti tistih, ki jim je dal pravico ukazovati. Predstojnik pa se bo držal pri izvrševanju svoje oblasti navodila, ki ga je dal Jezus v evangeliju: „Kdor je največji med vami, naj bo najmanjši, in predstojnik kakor strežnik“ (Lk 22, 26). Potrebno odločnost naj vedno spremljata globoko spoštovanje in nežna ljubezen očetovskega srca.

Ali redovni stan res ovira razvoj človeške osebnosti? Ali res sili redovnika, da ostane v nekem infantilizmu (otročkem načinu življenja), kakor pravijo nekateri?

Kdor brez predsodkov opazuje življenje tistih, ki pripadajo stanu popolnosti, se more takoj prepričati, da ni res, da bi večina imela nek otroški način mišljenja, čustvovanja in delovanja. Tudi redovnim družinam in predstojnikom ni mogoče tega očitati. Vsi oni, ki to trdijo, naj se zavedajo, da je sveti Pavel, ko je navajal svoje vernike na življenje po veri, opominjal, naj rastejo v zgradbi Kristusovega telesa in naj naredé iz sebe popolnega moža, da bodo tako dospeli do mere polne starosti Kristusove in ne bodo več nedoletni otroci (Pr. Ef 4, 12-13). Apostol torej ne dovoljuje, da bi se njegovi verniki vdaljali otroškemu načinu življenja (infantilizmu), ampak zahteva od njih, da so popolni možje. Prav tako tudi v svojem prvem listu Korinčanom izrecno zavrača način življenja, po katerem bi odrasli kristjani mišlili, čustvovali in delali tako kakor otroci. Pravi namreč: „Ko sem bil otrok, sem govoril kakor

otrok, mislil kakor otrok, sodil kakor otrok; ko sem pa postal mož, sem opustil, kar je bilo otroškega“ (1 Kor 13, 11).

Te Pavlove besede je papež že navajal dne 18. aprila 1952, ko je govoril o vzgoji krščanske zavesti. Tedaj je tudi opozoril, da je naloga zdrave vzgoje, naučiti mladega človeka samostojno misliti in soditi. Predstojniki in podložniki naj si osvojé te Pavlove besede, pa bo vsaka nevarnost otroškega načina mišljenja in življenja izginila.

Trditve, da pokorščina in podreditev človeka predstojniku nasprotuje najvišji in neposredni božji oblasti, ker se predstojniku podeljuje pravica, ki jo ima samo Bog, Cerkev ni nikoli odobrila in priznala. Pokorščina namreč vodi človeka k Bogu. Njegov cilj je zedinjenje z Bogom, rast v ljubezni. Predstojnik ukazuje v Gospodovem imenu. Podložnik uboga iz ljubezni do Kristusa. Pokorščina je popolno darovanje samega sebe božjemu Učeniku.

| Naloge redovnih družin

Redovne družine morajo biti predvsem edine in morajo iskreno in dobrohotno sodelovati. Skupni blagor redovnih družin zahteva, da vsaka redovna družina računa z drugimi in mora biti pripravljena tudi na odpovedi, kadar to zahteva blagor vseh.

Redovne družine, ki so združene po milosti v skrivnostnem telesu Kristusovem, v Cerkvi, morajo upoštevati to, kar pravi sveti Pavel v prvem listu Korinčanom (pr. 1 Kor 12, 12-17), da vsak posamezni ud zasluži pomoč in sodelovanje vseh udov, kadar gre za splošni blagor in za splošno korist svete Cerkve. Vsak posamezni ud pa ne sme gledati samó na svojo korist, ampak tudi na splošni blagor.

Stanovi popolnosti morajo tudi priznavati in spoštovati pravice svete Cerkve. Dajati morajo v tem lep zgled vernikom. Iščejo naj vedno stika in zveze s Sveto stolico. Izogibanje stika s

Sveto stolico kaj lahko povzroči padec v zmote in zablode. Ta stik pa morajo vedno spremljati iskrenost, zaupanje in učljivost. Sveta stolica želi verodostojnih, odkritosrčnih poročil o stanju redovnih družin. Samo na podlagi točnih poročil je mogoče pospeševati dobro in odstraniti zlo.

Mnogi očitajo Sveti stolici centralizacijo, da hoče imeti vedno vse v svojih rokah, vse sama odločati in voditi. Podložniki so samó njeno golo orodje. Sveta stolica in papeži take centralizacije ne poznajo. Jasno pa je, da se Sveta stolica ne more odpovedati svojemu vodstvu Cerkve. Redovnim predstojnikom dajejo pobude pravila. Cerkev pa ima pravico, da njih delovanje nadzoruje.

Področje popolnosti je zelo obsežno. V njem so še polja, ki jih je treba raziskati. Papež jim je govoril splošno o stanu popolnosti in o popolnosti v redovnih družinah. Toda danes se zanimajo za popolnost ne samo duhovniki in redovniki, ampak tudi navadni verniki (laiki). Moderni nazori jim ne prinašajo rešitve teh vprašanj. Zato jim je sveti oče hotel prižgati luč s svojimi besedami in jih spomniti na načela, ki dajejo odgovor na ta vprašanja.

Na koncu svojega govora jih je papež opozoril na opomin svetega Pavla: „Na vse to pa oblecite ljubezen, ki je vez popolnosti“ (Kol 3, 14). Predvsem naj skrbé za zedinjenje z Bogom. Tako se bodo vsi vedno bolj bližali popolnosti.

MOLITEV KRŠČANSKIH UČITELJEV

(Napisal jo je sedanji papež
lastnoročno)

O učlovečena Beseda, Učitelj vseh učiteljev, naš preljubi Jezus, ki si zato prišel na svet, da s svojo neskončno modrostjo in neizčrpno dobroto kažeš ljudem pot v nebesa: poslušaj milostno ponižne prošnje vseh tistih, ki hodijo po tvojih stopinjah in hočejo postati katoliški učitelji, da bodo vredni tega imena in kazali dušam zanesljive stezé, ki drže k tebi in po tvojem posredovanju k večni sreči.

Podeli nam luč, da se zalezovanj in zmotnih zank ne bomo samo izogibali, ampak se tudi v resnice poglobljali. Le tako bomo prišli do jasnega spoznanja, da je to, kar je najvažnejše, najbolj preprosto in zato tudi najbolj dostopno pameti najmanjših, v katerih na poseben način odseva tvoja božja preprostost. Obišči nas s svojim stvariteljskim duhom, da bomo mogli prav poučevati krščanski nauk, kadar bomo prevzeli to nalogo.

Daj nam moč, da bomo verske resnice znali prilagoditi še nedozorelemu razumu svojih učencev, skrbno vzgajali njihove lepe in sveže zmožnosti, razumeli njihove napake, mirno prenašali njihovo razposajenost; da bomo tudi mi sami postali majhni, ne da bi s tem zanemarjali svoje dolžnosti in tako posnemali tebe, Gospod, ki si postal nam enak, ne da bi zapustil najvišji prestol svojega božanstva.

Predvsem pa nas napolni z duhom svoje ljubezni: najprej z ljubeznijo do tebe, ki si edini dober učitelj, da bi bili požrtvovalni v tvoji sveti službi. Daj nam tudi ljubezni do našega poklica, da bi ga imeli za najplemenitejši poklic in ne za kakršno koli drugo opravilo; ljubezni do našega posvečenja, ki je podlaga našega dela in našega apostolata; ljubezni do resnice, da se ne bomo nikoli prostovoljno ločili od nje; ljubezni do duš, ki jih moramo vzgajati in utrjevati v resnici in v dobrem; ljubezni do naših učencev, da jih bomo preoblikovali v zgledne državljane in zveste sinove Cerkve. Daj nam slednjič ljubezni do naših preljubih otrok in mladev, da jih bomo tako vzgojili, da bodo imeli o očetovstvu pristno, vzvišeno, čisto, ne samo naravno pojmovanje.

In ti, presveta Mati, pod katere nadzorstvom je deček Jezus rasel v modrosti in milosti, bodi naša priprošnjica pri svojem božjem Sinu! Izprosi nam obilo nebeških milosti, da bo naše delo v čast in slavo Njemu, ki z Očetom in Svetim Duhom živi in kraljuje na vekov veke. Amen.

Papežev govor o sodelovanju redovnice v Katoliški akciji

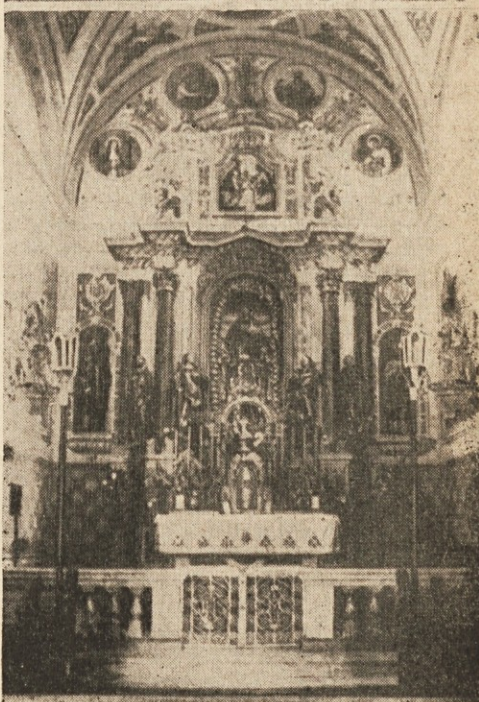
Cerkev, ki se mora v veliki meri redovnicam zahvaliti za svojo rast in napredek, je vedno bolj prepričana o važnosti njihovega sodelovanja pri njenem mnogovrstnem apostolatu. Cerkev se jim po papežu zanj zahvaljuje. V nje, ki so neveste Jezusa Kristusa in skrbne matere najšibkejših in najslabotnejših udov njegovega skrivnostnega telesa, stavi sveta Cerkev veliko upanje. Njim je izročila dišeč in cvetoč vrt, da ga obdelujejo in zanj zvesto skrbé.

Zato so se dolžne na vse načine prizadevati, da bodo odgovarjale svoji kočljivi nalogi. Biti morajo duše, vedno združene z Bogom in v stalnem pogovoru z njim. Imeti morajo čisto, mirno, ponižno srce in biti čim bolj podobne božjemu srcu Jezusovemu. Zanimati se morajo za vse, kar je Bog lepega in dobrega ustvaril na svetu. Krasiti jih morata preudarnost in čuječnost. Vedno morajo biti pripravljene, žrtvovati se za prihod Kristusovega kraljestva.

V Katoliški akciji ženske mladine so pomočnice. Sveti oče je že večkrat govoril o važnosti laiškega apostolata. Zato zdaj ne bo ponavljal tega. Mnogokrat je dokazal s svojimi izjavami, kako spoštuje vse veje Katoliške akcije in kako jim je naklonjen. Zdaj pa hoče spregovoriti nekaj besed tistim, ki sodelujejo pri Katoliški akciji v učnih in vzgojnih zavodih kot pomočnice notranjih organizacij.

1. Cerkev zelo ljubi svoje učne in vzgojne zavode. Njihovo delo je izredno važno. Zato se mu ne sme nobena redovnica odpovedati ali mu dati na razpolago manj časa in manj svojih sil. Važnost tega dela posebno dokazuje sovrastvo, ki ga imajo do teh zavodov nasprotniki Cerkve. Radi bi zatrli njihovo delovanje. Pozabljajo, da je država dolžna skrbeti za izobrazbo in vzgojo vseh. Nima pa pravice, vsiljevati družinam gotovih načinov pouka in vzgoje.

Naravno je, da se katoliške družine boje, izročati svoje otroke učiteljem, ki nimajo vere in ne žive po njej. Jasno

Sela pri Kamniku. Pogled na kraj in notranjščino župne cerkve

je tudi, da taki učitelji ne morejo krščansko vzgajati. Zato papež blagoslavlja redovnice zaradi njihovega drago-

cenega in nepogrešljivega vzgojnega dela. S tem ohranjajo vedno slavno izročilo Cerkve, ki gradi šole in vseučilišča ne le v krščanskih deželah, temveč tudi med pogani.

2. Važnost njihovega dela, spoštovanje in zaupanje, ki ga imajo vanj dobri ljudje in sovraštvo, ki ga gojijo do njega nasprotniki, pa morajo v njih buditi živo zavest odgovornosti in jih priganjati k delu, da bodo njihovi zavodi res svetišča popolne človeške in krščanske vzgoje.

Papež pozna njihovo gorečnost in ljubezen do mladine; ljubezen, ki se razdaja, ki dela in se nesebično žrtvuje zanjo. Upravičeno govorimo o ljubezni mater do otrok, ki so pa meso njihovega mesa, kri njihove krvi. O njihovi materinski ljubezni pa redko kdo govori. Vendar so tudi redovnice žene. Odpovedale so se družini, v kateri so živele ali bi jo mogle ustanoviti. Žrtvovala so tudi svojo prostost in razvedrilo, za katero se današnja žena zana. Vse to so storile iz ljubezni do mladenk, ki so jim izročene. Zato morajo biti njihovi zavodi domovi, kjer klije in cvete krščanstvo; domovi, ki se jih mladenke z ljubeznijo, odločno, navdušeno oklepajo; domovi, ki vzgajajo gojenke, da se vedno bolj zavedajo svojih dolžnosti, dobivajo smisel za red in čut odgovornosti za lastna dejanja.

Sveti oče pričakuje, da bodo gojenke, ki bodo več let živele med njimi, vzljubile resnico, dobroto in lepoto ter svoj korak namerile za Jezusom. Ali so njihove gojenke res popolne kristjane, ko odhajajo iz zavoda in zmožne, da v sebi razvijejo božje življenje? Ali bodo na mestu, ki jim ga bo določila božja Previdnost, pripravljene delati za duhovno obnovo svetá? V njihovih zavodih ne sme vladati slabost popuščanja, poganjanj in prizanašanja. Mladenke je treba pripraviti, da bodo trezno, prav presojele svet, spoznale njegovo dejansko stanje in se tudi zavedale, kakšen bi moral biti.

3. Notranja moč organizacije Katoliške akcije je v temeljiti vzgoji, ki hoče vse osvojiti. Zato nikogar ne zanemarija. Gre za to, da postanejo gojenke kvas živahnega, delavnega in pogumnega življenja. Treba je pred gojenke postaviti skupino odločne prednje straže, ki bo potegnila za seboj tudi tiste, ki se obotavljajo. Te morajo biti njihove delavke pri krščanski vzgoji gojenk. Zato je treba od njih zahtevati, da so podjetne, odločne in neustrašene. Ne smejo poznati lenobe in strahu pred ljudmi. Odlikovati se morajo izmed vseh v učenju, disciplini in pobožnosti. Notranja organizacija, ki bo vzgojila tak kvas, tako jedro prednjih straž, ne bo koristila samo življenju v zavodu, ampak bo to izredna šola za same voditeljice.

4. Katoliška akcija ima svojo posebno, značilno zgradbo, svoj način apostolskega delovanja in tudi svoj tisk. Zato je imela in ima še velik pomen. Znala je svoj apostolat prilagoditi mnogovrstnim zahtevam in potrebam današnjih vernikov. Vendar pa Katoliška akcija ni edini način apostolskega delovanja katolicánov, tudi ne edini način za vzgojo gorečih duš. Zato naj se razvijejo in razširijo tudi drugi načini novega apostolskega udejstvovanja, ki jih je Cerkev blagoslovila in odobrila. Zato naj cenijo in ljubijo vse, kar klije in cvete v Cerkvi. Naj ne ovirajo delovanja Svetega Duha, ki vodi katoliško mladino na njenem pohodu. Sveti Duh je namreč mnogovrsten in neizčrpen vir duhovne moči, ki se razliva na vse, ki jih prešinja ljubezen do Boga.

Notranje organizacije Katoliške akcije naj bodo torej kvas, ki budi v gojenkah notranje življenjske sile za apostolsko delo in vzgaja skupino prednjih straž mladenk, ki bodo temeljito vzgojene delavne, pogumne in živahne, da bodo tako mogle za seboj potegniti čim več tovarišic in jih pridobiti za miroljubne boje, s katerimi bodo zagotovile prihod in razmah Kristusovega kraljestva na zemlji.

NOVE KNJIGE

Ruda Jurčec: Ljubljanski triptih. 1957. Buenos Aires. Izšlo kot 25. izdaje Slovenske kulturne akcije.

V opremi Milana Volovška, ki nam s svojo belo sivo črno risbo prikaže spomin Ljubljane, je pri Slovenski kulturni akciji v Buenos Airesu izšla psihološka povest v treh delih, ki jo je napisal Ruda Jurčec. Povest v treh delih — bolje bi bilo reči: trodelna zgodba, ker se življenje treh oseb v tej knjigi tako prepleta, da je delitev v tri opravljena le v toliko, da ima vsaka oseba svojo usodo, ki je pa neločljivo povezana z drugo in tretjo — in je prav v tem zaplet in razplet vsebine te knjige, ki nam opisuje življenje duš v komunistični državi.

Zunanji dogodki: vojna, revolucija, trpljenje med vojno, novi komunistični vladni red je okvir, kamor proicira pisatelj tri duše in sledi njihovem razvoju. Dasi nam pisatelj pripoveduje zgodbo ene duše za drugo, se razvozlja ves razplet šele z zadnjo stranjo knjige.

V sodobni literaturi je zelo priljubljena psihološka novela — čim globlja je, tem bolj vleče. Same zunanje zgodbe nas ne zanimajo, človek je radoveden za globinami in zadnjimi nagibi zunanjih dejanj. Bolj kot hreščeči tehnični šum nas zanima človekov namen in nagib in njegova misel in smisel. Vsemu temu skuša ustreči Jurčec v svoji knjigi, kjer nam pripoveduje najprej zgodbo življenja Simone Pavlinove, žene, ki vse življenje ni mogla priti do globoke harmonije s svojim možem, ki je premalo upošteval njeno osebnost — in je morala šele nasilna smrt — zastrupljena po tekmovalki — vreči moža iz tira njegove vase zaverovanosti in ga preko samoobsodbe pripeljati zrelega pred prag večnosti, kjer je spoznal po dobroti

milosti smisel svojega življenja, ki je v Bogu.

V drugem delu knjige: Podoba Helene Vernikove beremo zgodbo komunistične aktivistke, ki je bolj odločna v svojih osebnih zadevah, kot v nalogah partije. Zato pa pade kot žrtev partije — a reši svojo osebnost in svojo dušo. Ne upa si streljati na škofa — zastrupi pa Simono, v nemškem taborišču ne uniči od partijske linije se oddaljujočega duhovnika — gre pa v partijsko ječo.

Janez Pavlin dela na zunaj vtis sredinca, pa iz globin njegove mladostne katoliške vzgoje po življenjski izkušnji, prevari in tragediji zmagajo klice do brega in dozori v jasnega moža.

Zabrisani robovi pisateljevega pripovedovanja napravljajo vtis impresionistične slike, seveda le v slogu in tehniki, dočim je ideja jasna, katoliška in postavi tako pisatelj, ki je pognal iz marijaniškega Plamena (kot Savinšek, Magajna, Pogačnik in deloma Javornik) katoliško delo nasproti skladovnici marksističnih romanov Miška Kranjca, ki je v letu 1925/26 tudi polnil strani Plamena.

Včasih smo brali v knjigah Alje Rachmanove, kako partija v svoji tovarni kuje nove ljudi — zdaj se nam je ta tovarna približala in v Jurčecovi povesti lahko preišljujemo zgodbe duš, ki so ujete v partijske retarte, kjer trepetajo med Bogom in hudičem.

Dasi riše knjiga temo okolja in zablode duš, prisveti vendar preko vseh senc rešilna luč milosti kot svetli stolpi v višini na Volovškovi sliki.

Lahko rečemo, da so pri tej knjigi v lepem ravnovesju njena oprema, slog in vsebina in zato se more brez oklevanja zapisati, da je knjiga dobra.

Slavko Srebrnič

Karel Mauser: Jerčevi galjoti. 1958. Buenos Aires. Izšlo kot 26. izdanje Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu. Znani in priznani in plodoviti pisatelj Karel Mauser nam je napisal novo povest: Jerčevi galjoti, v katerih beremo, kako se Vorenc Jerč trudi, da bi z mlinom, ki ga postavi ob Bistrici, pritisnil ob tla svoja soseda Sebenaka in Uleša, ki sta gospodarsko uničila njegovega očeta.

Kar nam pisatelj pripoveduje, je pisano v krepkem, izrazitem in bogatem jeziku — kakor so krepke in značilne tudi osebe, ki jih srečujemo v povesti. Lakomnost in maščevanjaželjnost sta dve strasti, ki kakor črta ločita stari in mladi rod in sta vir trpljenja in sovraštva do take meje, da se kriva prisega in barantanje s srci mladih postavi v račun kot preprosta številka in ostane vera brez vpliva na te ljudi, ki jih razganjajo elementarne sile, dokler jih elementarne sile tudi ne uničijo: Jerča povodenj in Sebenaka strel iz puške sina Andreja.

Povest beremo kot nekako zgodovino sveta in ljudi, ki jih ni več — a so predstavljeni tako izrazito, da ne dvomimo, da so res živeli. Knjiga bo našla svoj krog brancev, ker je pisana sočno, dramatično in privlačno, čeprav ostane le v okviru ljudske povesti in jo temniyo mračne postave Jerča, Sebenaka in Uleša, ob katerih trpe tri žene mučenice, ki kot svete sužnje poginjajo ob trmi in strasti krutih mož.

Precej luči je pisatelj razlil čez mladi rod (Jerčev Aleš, Uleševa Minca) — vendar je knjiga v celoti dokaj črna in je njena največja cena pisateljeva tehnika in jezik. Metka Žirovnik nam z malo črtami na platnicah izrazito prikaže Jerčev mlin, ob katerem dejanje vstane in usahne.

Slavko Srebrnič

SIETE REGLAS DE ORO

Preguntaron a un sencillo campesino cómo había podido educar con tan espléndido éxito a sus hijos.

Cuatro de ellos habían estudiado y alcanzado el título de doctores; uno era sacerdote y profesor de la universidad; los otros tres eran abogados, y todos se distinguían por su ejemplar conducta.

El campesino preguntado así, contestó con toda sencillez lo siguiente:

—El que he educado con más esmero es mi hijo mayor; sus ejemplos influían benéficamente en la educación de los menores, así que tuve menos trabajo.

En los demás, he observado las reglas siguientes:

Siempre he pensado bien lo que les mandaba.

Exigí siempre pronta obediencia; los hijos deben convencerse que es su deber; la obediencia debe hacerse costumbre.

Di a mis hijos muchas pruebas de cariño, mas cuidando siempre de que no me perdiesen el respeto.

Nunca sufrí contradicciones ni protestas de su parte.

En presencia de los hijos es preciso que cuiden los padres de estar en perfecta armonía entre sí.

He acostumbrado a mis hijos desde niños al trabajo, sin perder de vista el cuidado de su salud.

Todos los días los he encomendado a la protección de Dios.

Si todos los padres observaran estas reglas, muchos se ahorrarian muy tristes experiencias cuando los hijos han llegado ya a cierta edad.

JOE JUCK

Med Slovinci po svetu

ARGENTINA

Prav na dan svoje nove maše je obhajal 9. julija 1958 v župni cerkvi v Ramos Mejía svoj srebrnomašni jubilej župnik g. Francé Novak. Gospod srebrnomašnik se je rodil l. 1909 v Prekrnici v moravški župniji. Duhovnik je postal l. 1933. Ko je bila na Rakeku na Notranjskem ustanovljena fara, je postal njen prvi župnik. Leta 1945 je odšel v begunstvo. Dobil je službeno mesto v Kalsu pod Grossglocknerjem. Od tam je emigriral v Argentino. Sedaj je hišni kaplan pri sestrah Brezmadežnega spočetja v Ramos Mejía. Zelo rad je g. jubilar ves čas svojega bivanja pomagal tudi v slovenskem dušnem pastirstvu. Že več let poučuje verouk v slovenskem tečaju v San Justu; vodil je že dolgo vrsto duhovnih obnov in duhovnih vaj za Slovence iz Vel. Buenos Airesa. Kot izredno spreten govornik je pogosto naprošen, da govori svojim rojakom pri raznih cerkvenih slavnostih. S svojim prijaznim nastopom pa si je osvojil tudi argentinske vernike. Tako v časti ga imajo, da so po odhodu prejšnjega ramoškega župnika prosili na škofijo, naj njega imenujejo za župnika. V kapeli, ki jo oskrbuje g. Novak, so argentinski verniki g. jubilaranta proslavili tako, da so se udeležili slovesne maše, ki jo je g. srebrnomašnik v nedeljo 13. julija daroval v zahvalo. Navzoč je bil sam moronski škof mons. Miguel Raspañti, govoril pa mu je v španščini njegov prijatelj iz let, ko je bil kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani, katehet Stanko Škrbe.

Kako zelo slovenski verniki cenijo delo g. Novaka, so pokazali ob priliki srebrne maše, 9. julija 1958 v farni

cerkvi v Ramos Mejía. Prostorna cerkev je bila popolnoma polna samih Slovencev. Na koru je ramoški cerkveni zbor pod vodstvom gg. Gabrijela Čamernika in Jožefa Omahna izvajal orkestralno latinsko mašo, pri oltarju pa so g. Novaka spremljali brat g. Štefan Novak, direktor g. Anton Orehar in dr. Alojzij Starc. Slavnostni govornik je bil jubilarantov nekdanji župnik pri sv. Petru v Ljubljani, g. duhovni svetnik Alojzij Košmerlj, ki je lepi govor zaključil z besedami: „Vsi, ki smo tu navzoči, bomo to uro molili in darovali z njim in po njegovih namenih, med nami njegov rodni brat, duhovnik gospod Štefan in sestra Marija z družino. V duhu bodo z nami združeni tudi oni, ki so doma: njegova ljubljena mati in dragi brat in vsi rojaki iz njegove lepe rojstne moravške fare; verniki, ki jih je vodil in učil na svojih dušnopastirskih mestih v Dobrniču na Dolenjskem, v Cerkljah ob Krki in v častitljivi župniji sv. Petra v Ljubljani, kjer sva si bila nekaj let tovariša v Gospodovem vinogradu; potem pa zlasti še njegovi verniki z Rakeka, ki jim je bil prvi goreč in požrtvovalen župnik in imajo zato v njegovem sreču posebno mesto. Trdno verujem, da bodo to uro z nami združeni tudi oni, ki so že v večnosti, med njimi ljubljeni oče in brat, ki je padel kot žrtev komunističnega nasilja. Tako vsi združeni v Bogu ob božjem oltarju bomo hvalili Boga za ta lepi srebrnomašniški jubilej in bomo prosili Gospoda Jezusa, naj gospoda jubilaranta po Mariji, naši Materi, ohrani v svoji ljubezni, zvestega in stanovitnega, zdravega in delavnega, do nadaljnjih častitljivih duhovniških jubilejev in vse do konca njegovega življenja, ko naj

mu bo dano zaslišati sladko Gospodovo novabilo: „Dobri in zvesti služabnik, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil. Vstopi v veselje svojega Gospoda!“

Nenadno je Bog poklical k sebi duhovnega svetnika Karla Škulja. Lani je dočakal še slovesnost zlate maše, letos je spolnil 75 let in vse je kazalo, da bo g. svetnik še delal nekaj časa za drage mu Slovence. Toda tudi k njemu je prišla bela znanka smrti. 22. julija mu je zatisnila oči. Naslednji dan je bil pogreb, ki se je spremenil v veličasten izraz spoštovanja in hvaležnosti do velikega pokojnika. Pogrebno mašo je opravil g. direktor Anton Orehar ob asistenci dr. Alojzija Starca in Antona Dejaka, ki sta bila pok. svetniku bližnja rojaka. Razvil se je nato mogočen sprevod, ki je presenetil tudi argentinske prebivalce. 48 duhovnikov in bogoslovcev je šlo za krsto, za njimi pa v štiristopih nad štiri sto rojakov. Na pokopališču se je poslovil od rajnega g. svetnik Alojzij Košmerlj. Dve misli je poudaril: G. svetnik Škulj ni nikdar

Tragično preminuli dr. Francé Kladnik

umazal svoje duhovniške časti in ljubil je svoj narod, ker ga je kot duhovnik želel videti srečnega na tem in na onem svetu. Govorili so še gg. Rudolf Smersú, Vuk Rupnik in Ivan Korošec. G. Smersú je vrgel v grob kepo domače grude, ki so jo lani poslali iz Slovenije ob priliki zlate maše pok. svetniku Škulja. Ljubil je veliki pokojnik svojega rodno zemljo in vedno je o njej sanjal in se želel v njej odpočiti, toda po smrti to ni več važno, kajti, kakor je lepo dejal g. svetnik Košmerlj: „Bog dobro ve, kje počivamo, ko nas bo obujal poslednji dan.“

Zelo je pretresla Slovence v Argentini tudi vest o tragični smrti dr. Franceta Kladnika v Sev. Ameriki. Pretresla dvakrat, saj je bil dr. Kladnik še tako mlad (letos bi spolnil 22. novembra 36 let življenja) in poln neutrudne dejavnosti. Leta 1947 je postal duhovnik v Briksnu na Južnem Tirolskem, od l. 1948 do 1953 je deloval v Argentini, postavil v trgu Médanos pri Bahiá Blanci novo cerkev in župnišče, l. 1953 pa odšel v Kalifornijo, kjer je nazadnje deloval kot kaplan v mestu Hayward. Velik ljubitelj motornih vozil si je za nje čase nabavil dvosedežno letalo, ki je ponoči 3. julija iz sedaj še nepoznatih vzrokov strmoglavilo na tla in pretrgalo dr. Kladniku nit življenja. Pokojnik dr. Kladnik je bil silno dinamične narave. Bog mu je dal lepe talente. Rad je komponiral in tudi literarno se je udeleževal. Zlasti je precej napisal za Zbornik-Koledar „Svobodne Slovenije“; sodeloval je tudi v drugih revijah tako v naši in v duhovniškem glasilu „Omnes unum“. Naj ga Bog za vse gorečo dejavnost v vinogradu Gospodovem obilo plača!

V Mendoza je 4. junija 1958 doživel petdeset let življenja prof. Marko Bajuk. L. 1931 je diplomiral na ljubljanski univerzi iz klasične skupine ter položil l. 1936 profesorski izpit iz slovenske, latinščine in grščine. Leta 1945 je odšel v begunstvo na Koroško, bil dve leti profesor in gimnazijski tajnik

slovenski begunski gimnaziji, doživel preganjanje s strani angleške zasedbene oblasti in Titovih predstavnikov, se umaknil v taborišče Asten pri Lincu in l. 1948 prišel v Argentino, kjer je zaposlen sedaj kot knjižničar na univerzi v Mendози. Doma se je živahno udeleževal v prosvetnem delu in pevskih zborih, zlasti v znanem Akademskem cerkvenem pevskem zboru, v Mendози pa je duša tamošnjega Društva Slovencev, katerega prvi tajnik je bil. Organiziral je pevski zbor in skupno s slovenskim dušnim pastirjem z vso vnemo poučuje v slovenskem šolskem tečaju. Vsa leta tudi vodilno sodeluje pri delu Slovenske fantovske zveze ter v dekliskem in dijaškem krožku. Rad kaj napiše za naše časopise in revije, zlasti o problemu, kako našo mladino versko in narodno ohraniti sredi mrzle tujine. Tudi „Duhovno življenje“ mu dolguje več tehtnih in zanimivih člankov. Naj mu dobri Bog ohrani življenjsko moč do skrajnih mej življenja!

Vrsta jubilejev. Petinsedemdeset let življenja je spolnil g. Ignacij Breznik, kremenit značaj in mož globoke vere. Je brat pokojnega prof. dr. Antona Breznika. V mladosti je bil že v Sev. Ameriki. Doma je bil vnet delavec v prosvetnih in političnih katoliških organizacijah ter dolgo vrsto let ključar farne cerkve v Ihanu pri Domžalah. — Sedemdeset let je dočakal g. Jakob Pavlovičič, navdušen pristaš krščanskega socialnega nauka in širitelj dr. Krekovih idej. Doma je imel fotografski atelje na Brezovici pri Ljubljani. Sedaj živi v San Martinu pri Buenos Airesu, kjer si je s sinom Oskarjem ustvaril znova cvetoče fotografsko podjetje. Za lepo obletnico je prihitel iz Mar del Plate tudi nekdanji brezoviški župnik g. Boris Koman in opravil mašo zahvale za vse prejete dobrote, ki jih je bil g. jubilar do sedaj deležen iz dobrotne božje roke. — V Berazateguiju pri Buenos Airesu pa je doživel šestdesetletnico življenja g. Boleslav Cvetko, ki je eden najbolj zvestih članov naše iz-

G. srebrnomašnik Franc Novak v trenutku ko daruje kelih z vinom, ki se je pri spremenjenju spremenilo v Jezusovo kri

seljenske družine v Buenos Airesu. Vsa leta je odbornik Društva Slovencev, velik prijatelj slovenskega semenišča v Adrogué, širitelj dobrega tiska in sodelavec pri Vincencijski konferenci. — Prav tako je spolnil šestdeset let življenja g. Jakob Gregorka, doma iz Dragomerja pri Brezovici, vedno zvest načelom, radi katerih smo šli od doma, in

vedno rad pripravljen sorojaku, ki je v št.ski, pomagati.

Pevski zbor „Gallus“ je v okviru svojih letošnjih prireditev za proslavo desetletnice svojega obstoja priredil v nedeljo, 6. julija 1958, svoj cerkveni koncert v baziliki Naše Gospe de la Merced. Cerkev je dal z vsem razumevanjem na razpolago škof mons. Manuel Tato, znan iz leta 1955, ko ga je Perón izgnal iz Argentine radi njegove neodjenljivosti do peronističnega režima. Udeležba je bila velika — prišlo je osem sto naših rojakov — navzočih pa je bilo tudi več uglednih argentinskih osebnosti ter predstavnikov raznih izseljenskih skupnosti v Argentini. Zbor „Gallus“ je nastopil s svojim moškim, mešanim in otroškim zborom, prigrabl pa je zbor spremljal prof. Jože Osana. Našim ljudem je posebno mogočno dojmila Haydnova marijacejska maša za mešani zbor, soliste in orgle.

V mesecu juliju je Slovenska kulturna akcija priredila dva zelo zanimiva in uspela kulturna večera. 5. julija je predaval prof. Karel Rakovec o psihološki in sociološki analizi dvojezičnosti. Problem je za vsakega izseljenca važen in lahko zapusti težke posledice v njegovi duševnosti, če ga ne zna pravilno rešiti. Nekateri izseljenci hočejo čimprej pozabiti stari jezik in se oprijeti novega, dasi v tem ne bodo nikdar uspeli, drugi pa spet kažejo absolutno nezanimanje za jezik prebivalstva, med katerim so se naselili. Zanimiva so vprašanja kot: Ali je človek, ki uporablja dva jezika, kaj drugačen po idejah, čustvih in hotenjih? Ali je dvojezičnik kulturno in socialno okrnjen ali pa nasprotno nadkriljuje enojezičnika? Kako je predavanje zajelo poslušalstvo in dokazalo svojo aktualnost, je pokazala debata, ki je trajala skoraj dve uri. — Kulturni večer 19. julija je pa bil posvečen sedemdesetletnici revije „Dom in svet“. Predavatelj dr. Tine Debeljak, zadnji urednik revije v domovini, je na njemu zanimiv način prikazal razvoj „Dom in sveta“,

ki je bil sprva mladinski list, nato družinska revija, dokler se pod dr. Iziderjem Cankarjem ni razvil v leposlovni umetniški list. Leta 1937 je doživel resno krizo, ko je komunistični sopotnik Edvard Kocbek objavil svoja znana „Premišljevanja o Španiji“, v katerih je zagovarjal rdečo revolucijo. Posledica je bila odcepitev močnega dela Dominsvetovih sodelavcev, ki so si ustanovili levičarsko revijo „Dejanje“, „Dom in svet“ pa se je pod dr. Tinetom Debeljakom spet opomogel, zbral okrog sebe novo skupino mladih pesnikov in pisateljev ter uspešno vršil svoje poslanstvo vse do svoje nasilne prekinitve leta 1945. Mnogi od sodelavcev so v letih revolucije dali življenje v obrambi svobode in v borbi za katoliška načela, ki so bila reviji ves čas njenega obstoja svetel kažipot.

Vsako leto priredijo naši kateheti in učitelji za slovensko ljudskošolsko mladino Alojzijevo proslavo. Letos je bila 13. junija 1958 v župni cerkvi v Ciudadeli. Sv. mašo je opravil g. direktor Anton Orehar, ki je zbrane otroke tudi nagovoril. Pod vodstvom svojih učitelje so otroci med mašo tudi lepo prepevali. Po sv. maši pa so se otroci in starši ter ostali odrasli zbrali v dvorani pod cerkvijo, kjer so člani mladinskega pevskega zbora „Gallus“ ponovili že izvajano mladinsko spevoigro „Kresničček“. Spevoigra je vse navzoče zelo navdušila in je vsem zbranim nudila res lep duhovni užitek, ki se ga bodo udeleženci še dolgo spominjali.

Na dan argentinske neodvisnosti, 9. julija, je Slovenska fantovska zveza s podporo Slovenske deklishe organizacije pripravila športni troboj v odbojki v spomin padlih tovarišev za svobodo. Zmagalo je moštvo SFZ, ki je prejelo „Pokal svobode“, ki ga ji je izročil g. Vuk Rupnik. Drugo je bilo moštvo ruskega kluba A. S. O. C. iz Quilmesa; dobilo je spominsko plaketo. Zadnje se je plasiralo moštvo „Nasega doma“ iz San Justa. Prejelo je diplomo v spomin na ta troboj.

ZDRUŽENE DRŽAVE

V mesecu juniju so obhajali svoj zlatomašni jubilej trije slovenski duhovniki: mons. Janez Schiffrer, župnik fare sv. Jožefa v Chisholmu, Minnesota. Trenutno zida novo cerkev, pri čemer naj ga podpira sv. Jožef s svojo priprošnjo! Drugi zlatomašnik je Janez Blažič, župnik v Uniontownu, tretji pa dr. Janez Zaplotnik, župnik fare sv. Patrika v Gretni, Nebraska. Rodil se je 1883 v vasi Luže pri Kranju. Po končani gimnaziji v Kranju je leta 1902 prišel v Združene države in takoj vstopil v semenišče v St. Paulu, Minnesota, kjer je prejel mašniško posvečenje 1. 1908. L. 1917 je ustanovil faro sv. Petra in Pavla, sezidal novo cerkev in župnišče. L. 1927 je postal doktor cerkvenega prava. Od l. 1915 je pričel sodelovati pri koledarju „Ave Maria“. V njem je objavil dolgo vrsto življenjepisov slovenskih škofov, misijonarjev in duhovnikov, ki so delovali v raznih krajih Združenih držav. Dolga leta tudi že zvesto sodeluje pri zbiranju zgodovinskega gradiva za Baragovo zgodovinsko komisijo.

Dva novomašnika slovenske krvi sta v mesecu juniju prvič opravila presv. daritev: v novi cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu, Ohio, jo je 15. junija prvič slovesno daroval Franc Zagorc, misijonar kongregacije sv. Križa, v farni cerkvi sv. Cirila in Metoda v Sheboyganu, Wisconsin, pa jo je prvič zapel 1. junija Rihard Albin Falé, čigar starši so prišli iz Slovenije v Združene države l. 1919. Med zadnjo vojno je služil pri ameriškem letalstvu na tihomorski fronti. Njegov novomašni pridigar je bil p. Ciril Šircelj OFM, ki je tudi doma iz Sheboygana.

KANADA

Slovenski mesečnik za kratek čas „Povest“, ki izhaja v Kanadi, vabi slovenske pisatelje in pesnike v emigraciji k sodelovanju. Časopis objavlja na 24—32 straneh velikega formata romane v nadaljevanjih, povesti, črtice, spomine, pesmi, reprodukcije umetniških del, nagradne križanke in drugo. Za uredništvo: Ivan Dolenc. Rokopise pošiljajte na naslov: Box 730, Brandon, Manitoba, Canada.

Košček izgubljenega raja

Živimo v času, ki je tako poln mrke nezadovoljnosti in krvavega sovraštva, da se ljudje z vso tesnobo sprašujejo, ali je še kje na zemlji kotiček, kjer bi se izmučena človeška srca vsaj malo spočila, kjer bi osrečujoča ljubezen mogla v miru cveteti?

Kotiček miru, nad katerim se ne ustavljajo oblaki zavisti in razprtij, bi morala biti vsaka krščanska družina. Božja naredba je; božje naredbe so pa ljudem — če le hočejo — vir sreče in blagoslova. Po božji zamisli naj bi družina človeka tako osrečila,

da bi imel v njej majhno nadomestilo izgubljenega raja.

Preprosto, a nazorno je to povedal slikar s podobo, kako sta bila Adam in Eva iz raja izgnana. Oba jokata in se ozirata nazaj na izgubljeni paradiz. Angel med vrati pa odlomi rdečo rožo in jo vrže za pregnantimi prvimi starši. Preprosti slikar je hotel povedati tole: Glejta, vso srečo sta izgubila, jaz vama pa dam rožo družinske ljubezni, da jo vzameta s seboj in da bosta vsaj v družini našla košček izgubljenega raja.

Pogled v tiho domačnost vzorne krščanske družine je tako lep, da ga slikarji najrajši in najuspešneje slikajo, kadar hočejo svetu pokazati srečne in notranje zadovoljne ljudi. Kako ne? Saj vsi ljudje cenijo mir in kreposti, ki človeka osrečujejo, sovražijo pa razbrzdane strasti, ki v dušo prinašajo nemir.

Oče — resen in samozavesten, trdno veren gospodar za vse skrbi, vse vidi. Bolj ko vse na svetu ljubi ženo, ki mu je enakopravna družica, in otroke, od najstarejšega sina, ki bo enkrat — če bo božja volja — njegov naslednik, do najmlajše hčerke, ki jo mati v naročju še pestuje. Te ljubezni sicer ne kaže toliko na zunaj, ampak jo skrbno in moško skriva v srcu. Ljubi svoj poklic, ki redi njega in družino. A gleda še dalje in više. Imetje in denar mu nista vse. Tudi dušo ima on in vsi njegovi; za dušo mu je največ. To mora predvsem zveličati. Globoka vernost in poštenost je njegova največja odlika. S čistim pogledom vsakomur lahko pogleda v oči, njegovih dlani se ne drži krivica.

In mati! Vedno ji v srcu gori lučka žive vere in čiste ljubezni, s katerima razsvetljuje pot in ogreva dom vsem, ki so ji izročeni. Možu je najzvestejša družica, otrokom — v ljubezni se uporabljajoča mati, poslom dobra gospodinja, sosedom prva pomoč v nezgodah, siromakom krušna mati, ki odreče sebi, da more dati drugim. — Oče in mati — ena duša in eno srce.

Okoli njiju pa otroci — sama vesela dejavnost in živa radost. V ljubezni, ki jih družijo, spolnjujejo vsi zadnjo vročo željo božjega Odrešenika: „Da bodo vsi eno“ (Jan 17, 61).

Tiha družinska domačnost, ki na človeka tako blagodejno vpliva, se pokaže zlasti zvečer, ko vsem z ramen zdrkne teža dneva. Kako težko že čakajo otroci, kdaj se vrne oče iz tovarne, trgovine ali pisarne. Hitijo mu naproti, ga grabijo za roko; ko sede na klop, mu zlezejo na kolena in z drobnimi prstki brišejo z obraza pot in z njim vso skrb in slabo voljo. In ko po končanih opravilih pride do oddiha še mati in sede za mizo — kako prisrčne nitke se tedaj spletajo med njimi, ki jih je združilo življenje. Kako lepa in prijetna je ura, ko je delo končano in sta oče in mati doma. In ko nazadnje mati seže po velikem rožnem vencu in se močni glasovi v starejših začno spajati z nežnimi glaski mlajših v prisrčno molitev, tedaj nad vso družino plava njen angel varuh in njih zahvalo in prošnje nosi pred Njega, ki je dejal: „Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi“ (Mt 18, 20). Od tam se pa vrača z veseljem oznanilom: „Mir tej hiši in vsem, ki v njej prebivajo!“

Tako se dan vrsti za dnem. Sleherni po božji volji, nobeden brez resnega dela, a tudi ne brez molitve in božjega blagoslova. Vsak dan zase zelen listič, vse leto pa spleteno v venec dela in življenja Bogu v čast, družini v tiho srečo.

Na poseben način krščanski dom in vse, ki v njem prebivajo, osrečuje Gospodov dan. Šest dni vsa družina dela, težko, naporno in si v potu svojega obraza služi vsakdanji kruh. V nedeljo pa vsak svoje delo pusti, odloži delovno obleko ter obleče zakmašno. Pa tudi vse, kar družino obdaja med tednom, spremeni svoje

vsakdanje lice. Urejeno, posnaženo in pospravljeno je v stanovanju in okoli hiše. Iz vsega diha slovesna, praznična ubranost, nad vsem počiva mir Gospodovega dne.

Krščanski družini je vsaka nedelja nekaj velikega, božjega, svetega, zato gre k maši, kdor količkaj more. Družini, ki v skrivnostni nedelje še veruje in nedeljo v tej veri tudi praznuje, je vsaka nedelja močno doživlje. V duhu prenovljenja in posvečena stopi iz Gospodovega dne v vsakdanji delavnik.

Osrečujoče posežejo v družinsko življenje nekateri prazniki cerkvenega leta. Predvsem božič. Noben drug praznik ni tako družinski, kot je ta. Sveti večer duše celo iz tujine domov privabi in tako strne krog ljubih in dragih, ki jih sicer življenje loči. — In koliko otroške sreče in skrivnostne miline skriva v sebi priljubljeni praznik sv. Miklavža, ki pogled obrača v nebeške višave, od koder prihaja vse dobro. Radostno družina sprejema tudi cvetno nedeljo in veliko noč s prelepimi obredji in pirhi. Že tedne prej se najmlajši vesele teh dogodkov, ki se jim vtisnejo v spomin za vse življenje in jih spremljajo do groba.

Vesel in srečen je za krščansko družino dogodek, ko se poveča število njenih članov, ko novorojenca neso h krstnemu kamnu, kjer se rodi v božjega otroka. Enako svet in srečen je dan, ko verna mati otroka prvič pelje k angelski mizi, da se z Zveličarjem združi v presv. zakramentu; ali dan, ko zakrament sv. birme doraščajočega kristjana naredi za odločnega vojaka Kristusovega. Praznik največje sreče in svetega veselja je za krščanski dom nova maša. Po-

memben je tudi dan, ko oče in mati v zakon odhajajočemu otroku govorita besede blagoslova. Lep družinski praznik je pa tudi dan, ko se krščanska hiša posveti presv. Srcu Jezusovemu ali brezmadežnemu Srcu Marijinemu, saj se takrat božji blagoslov v posebni meri na vse razliva.

Taki in podobni dogodki ne osrečujejo samo posameznih članov, ampak blagodejno vplivajo na vse družinsko življenje. Tesneje se sklepajo notranje vezi, poživlja se smisel za družino, domači krog postaja vedno pristrčnejši.

Razumljivo, da ostane človeku tak dom v neizbrisnem spominu. Ko na tujem zasliši drago besedo: domača hiša, mu stopi pred oči raj iz otroških dni, kjer se je rodil, užival blažena leta nedolžnih otrok, delovne roke in človekoljubno srce.

Znano je, kako lep spomin na rodni dom je skozi vse življenje v srcu nosil svetniški škof Slomšek. Čim hitreje so mu tekla leta, tem jasneje se je zavedal, kaj je Slomu dolžan. Ko se je po daljšem času vrnil v svoj rojstni kraj, je obstal na gričku vrh Sloma in milo se mu je storilo, ko so mu oživeli spomini na otroška leta ob strani ljube matere in izkušenega, modrega očeta.

Srečna družina, ki je v svoji vernosti in življenju z Bogom na zemlji ohranila košček izgubljenega raja, je našemu času tako zelo potrebna. Saj ves snovni napredek, vse gnotne dobrine, vsi čutni užitki srcu ne morejo dati tiste tihe radosti in blažene zadovoljnosti, rokam pa tiste radostne, žive dejavnosti, ki naj se na narod — če naj bo zares srečen — razliva kot neprestan božji blagoslov.

NEDOLŽNO PRELITA KRI

Ob reki Pad je jesen posebno turobna. Že zjutraj ob desetih ima človek občutek, da pada mrak in se bliža večer. In ko pride pravi večer, dobi zrak barvo vode.

Tako je bilo tudi tisto popoldne, ko je nena-doma počilo sredi vasi. Zašklepetale so šipe v oknih, ljudje so skočili pokoncu in drli na kraj eksplozije. Našli so Suhca, ki je ležal kot mrtev v lastni krvi zadaj za kamionom, ne da bi dajal znake življenja.

Za Pepona je bilo to dovolj. Malo preje je bral, da se v deželi množijo napadi na komunistične sedeže. Bil je prepričan, da je tudi Suhec postal žrtev takega napada. Zato je brez pomisleka skočil na avto in zaukazal Dolginu: „Na pot!“

Ko sta že prevozila tri kilometre, se je Dolgin opogumil in vprašal: „Kam pa sva pravzaprav namenjena?“

„Saj res,“ je pritrdil Pepon. Ustavila sta vozilo, ga obrnila in se vrnila v vas. Tam sta vdrla v prostore demokrščanske stranke. Nista našla veliko: mizo, dva stola in sliko sv. očeta. Zagnala sta vse na cesto, dobila še nekaj pomagачev in nato so vsi oddrveli na pristavo „Vrt“, kjer je živel Pizzi s svojo ženo in otrokom.

Obkrožili so hišo, med tem ko je Pepon odločno vstopil. Pizzi je pravkar pripravljaval polento, žena pa je pogrinjala mizo.

„Kaj želiš?“ je Pizzi vprašal še dosti mirno.

„Nekdo je vrgel bombo na Suhca in ga ubil,“ je divjal Pepon.

„Jaz nimam pri tem ničesar opraviti,“ je bil

„Marksistični katekizem“

Španska revija „Eclesia“ objavlja vsebino letaka, ki so ga komunisti nedavno delili med mladino mesta Tarragone. Letak bi lahko imenovali „marksistični katekizem“, saj našteva, česa prepričan komunist ne sme verovati.

1. „Bog“. Znanost danes uči, da ni mogoče verovati v obstoj kakega boga, ki naj bi ustvaril vesoljstvo. Ni govora, da bi bil nek božji dih priklical človeka v življenje.

2. „Vera“. Ni drugega kot češčenje izmišljenih bitij, kot to še danes delajo prvotni prebivalci Afrike ali Patagonije. Evangeliji so knjige, polne izmišljotin.

3. „Duhovščina“. Je to organizacija mednarodnih zločincev z zelo dobro organizacijo. Njih voditelj je papež, ki ne prestando hujska na vojsko. Ko človek motri strašne zločine, ki so bili storjeni v imenu vere, pride do sklepa: treba je ubiti tega boga, ki je iz toliko ljudi napravil zločince.

Mi kristjani odgovorjamo na te bogokletne besede z besedami sv. očeta Pija XII.: „Hočemo povedati enkrat za vselej, da ne misli Kristusova Cerkev popustiti niti za las v borbi proti svojemu najhujšemu nasprotniku: brezbožnemu komunizmu. To borbo misli vojevati do

Pizzi odločen. „Pelji otroka proč,“ je še dejal ženi, nato pa se spet obrnil k Peponu, ki je dejal:

„Ko je bil štrajk poljedelskih delavcev, si izjavil, da nam boš vrnil. Sedaj si grožnjo izvršil, ti reakcionarni pes!“

Pizzi je stopil korak nazaj proti steni, v hipu izvlekel revolver in ga usmeril na Pepona. „Ostani miren, ali pa te poderem,“ je Pizzi zagrozil.

Tedaj pa je nekdo, ki je bil na preži zunaj, odprl okno in ustrelil na Pizzija, ki se je v tem trenutku zvrnil na tla. Pri padcu se je Pizziju sprožil petelin na revolverju. Krogla se je zarila v pepel, ki ga je bilo polno ognjišče v kotu sobe.

Nenadni zločin je vso skupino napadalcev pretresel. Naglo so skočili na kamion in se odpeljali proti vasi. Malo pred hišami so se sestopili in razpršili na vse strani.

Pred „Ljudskim domom“ je Pepon našel množico ljudi; med njimi je bil tudi don Kamilo.

„Je-li umrl?“ je mračno vprašal rdeči župan.

Don Kamilo se je zasmel. „Takega, kot je Suhec, se ne da tako hitro ubiti. To pot ste se pa postavili! Razbili ste prostore demokršćanske stranke, in ne veste, zakaj.“

„Nimate razloga, da se smejete,“ je sovražno odgovoril Pepon. „Kadar pokajo bombe in teče kri, je položaj vse preje kot smešen.“

Don Kamilo ga je prodorno pogledal. „Ne vem, kaj naj si mislim o tebi — je počasi dejal. — Ali si lopov ali pa bedak.“

Pepon ga najprej ni razumel. Ko pa je videl poleg Suhca razpočeno avtomobilsko pnevmatiko, ki je vrgla Suhca raz vozilo in mu povzročila krvavenje na obrazu, je v hipu doumel položaj. Ubili so Pizzija, ko ni bilo za umor nobenega vzroka. Pri tem se je spomnil na ženo, ki si je v trenutku, ko je padel strel, zatisnila usta, da ni zavpila od bolečine, in se spomnil otroka, ki se je vrgel na očeta in glasno zajokal.

Še so se ljudje smejali Peponovi domišljiji, ki je zamenjal avtomobilsko pnevmatiko z bombo,

končne zmage, a ne s človeškimi sredstvi, temveč s Kristusovim orožjem.“

Jugoslovanski škofje v Rimu

Govori se, da bodo še letos trije jugoslovanski škofje obiskali Rim, in sicer: zagrebški pomožni nadškof dr. Šeper, beograjski nadškof dr. Ujčić in ljubljanski mons. Vovk. Lansko leto je obiskal Rim zagrebški pom. škof mons. Lach. Po letu 1945 je bil on prvi škof iz Jugoslavije v Rimu. Mudil se je v Rimu zaradi procesa beatifikacije, ki je v teku. Po časovnem redu, ki se je začel leta 1911, je letos red na škofijah iz Jugoslavije, da pridejo na obisk v Vatikan „ad limina“. Vendar v Vatikanu izjavljajo, da še niso prejeli uradne napovedi, da bodo škofje iz Jugoslavije res prišli.

Japonski katoličani v Braziliji

Brazilijska kolonija Japoncev. Nad 400.000 Japoncev druge generacije se še prištevajo k svoji narodni skupini. Od tega jih je 250 tisoč katoliške vere, to se pravi: več kot Japoncev-katoličanov na Japonskem. Število katoličanov-Japoncev na Japonskem znaša 227.000. Japonski katoličani v Braziliji imajo svoje katoliške šole — velike ja-

toda kmalu so postali zaskrbljeni, ko se je razvedelo, da je bil Pizzi težko ranjen.

*

Naslednje jutro je vedela že vsa vas, da je Pizzi ranam podlegel.

Orožniki so nemudoma obiskali vdovo, ki jih je sprejela s prepadenim pogledom.

„Ste vi videli, kdo je bil?“ so jo orožniki spraševali.

„Bila sem v drugi sobi. Ko sem zaslišala strel, sem skočila v sobo, kjer je bil mož, a on je že ležal na tleh. Več nisem videla.“

„In otrok, kje je bil tedaj?“

„Malo preje sem ga poslala spat.“

„In kje je sedaj?“

„Pri stari materi.“

Orožniki niso več dalje spraševali. Ker so odkrili, da je Pizzijevemu revolverju manjkala ena krogla, ki je bila enakega obsega kot tista, ki mu je predrta levo sence, so prišli do zaključka, da se je sam ustrelil.

Don Kamilo je prebral mrliški zapisnik in se prijel za glavo. Tam je stalo zapisano črno ne belem, da je Pizzi zadnje čase hodil zelo poteptan okrog, baje radi neuspeha v neki kupčiji in da je večkrat že govoril, da si bo končal življenje.

Don Kamilo si ni vedel pomagati drugače, kot da se je spet zatekel h Kristusu na križu.

„Gospod, ta človek je prvi, ki naj bi naredil samomor. Pravzaprav bi ga ne smel pokopati na sveti zemlji, toda naredil bom izjemo, kajti so samomorilci, ki jim k temu drugi pripomorejo.“

„Ti že veš, kaj bo najbolje,“ je Kristus odgovarjal don Kamilu.

Naslednji dan — bila je nedelja — je don Kamilo govoril o samomoru in o njegovih strašnih posledicah za vso večnost. Popoldne so na mrtvaškem vozu Pizzija pripeljali v cerkev. Ulice so bile popolnoma prazne, ljudje so gledali izza spuščениh zaves in zastrtih oken ter tako dajali izraza svoji nevolji, da si je Pizzi prilastil pravice, ki

ponske šolske zavode v Sao Paulo vodijo jezuiti, v Bastosu in Mariliji pa frančiškani.

Japonske redovnice v Nemčiji

Misijske pokrajine so začele pomagati Evropi in drugim deželam po svetu. Ker v angleški škofiji Salford primanjkuje duhovnikov, je bil nastavljen na neko faro kitajski duhovnik. Mnogo kitajskih duhovnikov je na farah v Avstriji. V neki škofiji v Srednji Afriki imajo ob nedeljah posebne nabitke za pomoč revnejšim škofijam in faram v Evropi. Misijske pokrajine v Afriki in Aziji so začele vračati pomoč, ki so jo tako dolgo prejemale iz Evrope in Združenih držav ter od zgodovine.

Pred kratkim je prišlo v Köln osmero redovnic Japonk iz reda Srca Jezusovega, da bi pomagale v Zahodni Nemčiji, kjer je veliko pomanjkanje redovnic. Kölnski kardinal mons. Frings jih je pozdravil na posebni prireditvi in sporočil, da bodo japonske redovnice imele svojo lastno redovno hišo, pozneje pa bodo odprle bolnišnice in šole, ko se bodo naučile nemščine. Večja skupina redovnic iz Japonske bo prišla v Nemčijo v začetku leta 1959. Kardinal je omenil v svojem govoru, da bodo redovnice japonske misi-

pripadajo le Bogu. V resnici so se pa bali Pepona in njegovih pomočnikov, kajti dobro so vedeli, kakšna je bila resnica.

Poznal jo je tudi don Kamilo. Zato je sklenil ljudem pokazati, kako ravna tisti, ki ni strahopeten.

Ko so se pogrebcu — bili so le štirje: vdova, njen sin in dva Pizzijeva brata — približali cerkvenemu pragu, jim je prišel don Kamilo nasproti, blagoslovil krsto in jo spremljal pred oltar. Tam je zmolil molitve za rajne in nato na čelu sprevoda prekoračil trg in pospremil rajnega Pizzija na pokopališče.

Ko so pogrebcu spustili krsto v grob, se pa don Kamilo že ni mogel več obvladati. Z glasom, ki je bil podoben gromu, je zaklical proti vasi: „Bog naj te poplača, Anton Pizzi, za tvoje pošteno življenje!“

Mračnega pogleda se je vrnil don Kamilo v župnišče. Ustavil se je pred Kristusom in ga izzivalno pogledal: „Jezus, povej mi, ali zaslužim tudi danes kak tvoj očitek?“

„Da, don Kamilo,“ je resno odgovarjal Kristus, „mar ne veš, da ni dovoljeno imeti v žepu revolverja, kadar se spremlja mrtve k zadnjemu počitku?“

„Že dobro, Kristus,“ se don Kamilo ni dal ugnati. „Ne v žepu, v rokavu talarja bi ga moral imeti, da bi ljudje zvedeli, kaj mislim o morilcih in o vseh tistih, ki jih z molkom podpirajo.“

„Ne, don Kamilo, ne tako,“ ga je Kristus miril. „Orožje ne spada k pogrebu, v današnjem primeru, ko se umrli ni sam umoril, temveč so ga drugi naredili za samomorilca, pa še posebno ne.“

Don Kamilo je sklonil glavo. Čez čas je pa spet prišel do besede in nadaljeval: „Stavim, Gospod, da me bodo nekateri gorečniki šli naznaniti na škofijo, da sem cerkveno pokopal samomorilca.“

„Ni ti treba staviti,“ se je Kristus rahlo nasmehnul, „kajti že sestavljajo pismo, ki te bo tožilo pred škofom.“

jonarke v Evropi, kajti tudi Evropa postaja po svojih potrebah in težavah misijonsko področje.

Jugoslovanski romarji v Lurdu

Po koncu vojne v letu 1945 je letos jugoslovanska vlada prvič sklenila dovoliti skupini Jugoslovancev romanje v Lurd. Sicer datum romanja še ni bil določen, vendar je bilo objavljeno, da bodo romanje vodili frančiškani. Novico o romanju v Lurd so razglasili kmalu potem, ko je prišlo v javnost, da bo skupina škofov mogla obiskati Rim.

Zahodni diplomatski krogi v Jugoslaviji menijo, da so te novice dokaz, da misli vlada doseči zboljšanje odnosov s sv. stolico.

Do te sodbe so prišli, ker se vlada v Beogradu trudi zboljšati zveze tudi s pravoslavno cerkvi. Na stojnicah, kjer prodajajo liste, so v Beogradu prvič opazili mesečnik, ki ga izdaja pravoslavna patriarhija. „Glasnik“ sme imeti naklado 5000 izvodov, vendar je bila tokrat naklada hitro razprodana in upajo, da bodo smeli število izvodov povečati. Pred vojno je pravoslavna Cerkev izdajala okrog 20 listov in revij. Poleg „Glasnika“ sme bogoslovna fakulteta izdajati še revijo „Bogoslovje“. Združenje pravoslavnih duhovnikov, ki sodeluje

„Tako je!“ je žalostno pokimal don Kamilo. „Ker sem branil resnico, imam sedaj vse zoper sebe. Naravno je, da me sovražijo ti, ki so Pizzija zahrbtno ubili. Toda jezni so name tudi tisti, ki dobro vedo, da je bil Pizzi umorjen, pa bi radi ljubega miru in zato, da ne bo komplikacij, videli, da bi ves svet verjel v Pizzijevo krivdo. Še sorodniki rajnega so hudi name, češ počemu sem vsej stvari dal toliko poudarka, ko bi bilo najbolje, da se vse čim preje pozabi. Celo vdovi je moja poštenost odveč, ker se boji zaradi sina, da se ne bi morilci maščevali še nad njim, če ne bo molčala. Toda v srcih vseh gori plamen maščevanja in tako se daljša vedno bolj veriga sovražstva, ki je niti ti, ki si se dal pribiti na križ za te stekle pse, ne boš mogel več razdreti.“

„Don Kamilo, premalo imaš vere,“ ga je Kristus dobrohotno miril. „Čas dela zame in tam gori se vse meri z mero, ki se ji pravi večnost. Na to ne pozabi, pa me boš zmeraj razumel.“

Jubilej moskovskega patriarhata

V drugi polovici maja so v Moskvi slovesno proslavljali štiridesetletnico obnovitve moskovskega patriarhata, ki ga je ukinil car Peter Veliki in je bil obnovljen v letu 1917. Res je značilno, da so pravoslavni hierarhi proslavljali obnovo patriarhata. Obnovo je namreč prinesla boljševiška revolucija v oktobru 1917, formalno pa je bil uveden v letu 1918. „Dnevnik moskovskega patriarhata“ je že v svoji številki 12 koncem leta 1957 pisal o tej obnovi in je navajal med drugim:

„Po letu 1917 smo hodili po zelo zavutih potih. Vendar je naš položaj danes tak, da moramo zreti z veliko hvaležnostjo na položaj, v katerem danes živimo.“

z vlado, sme izdajati dvojce listov.

Preganjanje duhovščine na Poljskem

Naraščajo znaki, da se pripravljajo novi ostrejši nastopi proti Cerkvi na Poljskem. Policija je aretirala duhovnika Ludvika Zuchmanskega, ki je poučeval verouk na eni izmed šol v bližini Varšave. Dva učenca iste šole sta bila tudi aretirana. Policija jih dolži, da so pripadali neki podtalni organizaciji.

Po oktobrskih dogodkih v letu 1956 je to sedaj prvič, da je policija aretirala katoliškega duhovnika in napovedala sodno razpravo proti njemu.

Dalje piše uvodnik, da je boljševiška vlada ponudila oljčne vejice miru vsem veroizpovedim, ki so bile v Rusiji: katolikom, muslimanom, budistom, baptistom in drugim sektam pravoslavne cerkve. Vsi smejo kupovati gradbeni material pri vladnih ustanovah po posebno ugodnih cenah, da bi olepšavali svoja svetišča. Vsem je omogočeno ti-skati časopise, koledarje in kratke letake z verskimi mislimi. Edino židje imajo še velike težave.

Kolikor se da iz tega komentiranja razbrati, je resnica samo ta, da je pravoslavna cerkev prejela mnogo ugodnosti od sovjetske vlade. Vlada ji iskazuje mnogo pozornosti in med hierarhi in vladnimi zastopniki prihaja pogosto

do izmenjave raznih vdanostnih izjav in spomenic. Res je vlada v zadnjih letih dovolila, da so mogli natisniti nekaj pravoslavnih liturgičnih knjig in molitvenikov. Verniki so smeli ponatisniti in širiti razne pridige moskovskega patriarha in metropolita Nikolaja iz Kruckega; prav tako so natisnili nekaj izdaj sv. pisma v cenjenih žepnih izdajah. Liturgične knjige po cerkvah imajo spet nove ovoje in vezave in to celo v najmanjših vaseh. Vlada je res odredila obnovo mnogih cerkvenih zgradb in vse obnovljene cerkve so bile predane za službo božjo. Katedralo sv. Petra in Pavla v Leningradu so obnovili z vsemi njenimi umetninami in jo kažejo kot mavzolej carskih grobov. Slavna katedrala sv. Trojice v samostanu sv. Aleksandra Nevskega je bila odprta in služi za verske obrede od junija 1957. Nekaj desetletij so komunisti imeli v katedrali tovarniške delavnice. Zelo lepo uspeva tudi glavno bogoslovje v Zagorsku.

Vendar poudarjajo v Moskvi, da je bil glavni razlog za obnovo patriarhata in za sedanji boljši položaj pravoslavne cerkve v tem, da morejo boljševiki to dejstvo izrabljati v svoji zunanji politiki. Kajti razpoloženje komunistične stranke do cerkve je slej ko prej sovražno. Ker je začel prestiž cerkve naraščati, so zlasti v zadnjem času povečali brezbožno propagando. Letos ob veliki noči so oblasti turistom prepovedale obiskovanje ruskega podeželja. Toda prepoved je veljala samo za veliki teden. Pozneje so prepoved takoj dvignili. Na podeželju zlasti je obnovitev verskega življenja tolikšna, da so bile cerkve prepolne in se je velika noč slavila tako, kakor v starih časih. Oblasti so že skoraj brez moči proti temu in da se o tem ne bi pisalo, so ustavili promet po podeželju za ves teden.

Vlada je naročila Akademiji znanosti, da so njeni člani napisali in objavili debele knjige o zgodovini religije in proti verskim nazorom. Vrgli so se z vso silo na mladino, da bi tam razširili ateistično gibanje.

Na radijskih postajah so zlasti o veliki noči govorili duhovniki, ki so zapustili pravoslavno cerkev. Listi so obširno opozarjali na predavanja teh odpadnikov. Tako je dne 3. aprila po radijski postaji v Leningradu govoril bivši pravoslavni duhovnik Pavel Darman-ski, ki je pripovedoval, kako je kot sin revnih staršev prišel kot otrok v pravoslavno semenišče v Dulumanu. Sicer je bil potem tam posvečen, kakor vsi tovariši, vendar je že tam začel „dvo-miti“ o resnicah v sv. pismu. Svoje predavanje je zaključil z besedami: „šel sem skozi vsa stanja verskega razvoja. Mislim, da vera hromi človeka, maže njegov razum, pretresa njegova čustva in zelo škoduje zdravju človeka, ki ljubi. Vera žene človeka v mistiko in zato sedaj z vsem prepričanjem izrekam, da v dejanskem življenju krščanstvo ne živi v tisti obliki, kakor to uče duhovniki. Krščanstvo živi samo v bogoslovnih knjigah in na jeziku cerkvenih poglavarjev.“

Moti se zelo, kdor misli, da je konec ateizma v Rusiji. Propaganda narašča in vlada izdaja ogromne vsote denarja v te namene. Moskovski radio je prav na veliki petek prenašal posebno sramotilno oddajo proti veri in Kristusu.

*

Glavne proslave jubileja obnove patriarhata so bile v dneh 11. do 14. maja. Glavna proslava je bila v moskovski katedrali, kjer je imel patriarh slovesno službo božjo, drugi del proslave pa je bil v prostorih slavnega bogoslovja v Zagorsku, kjer so bili slavnostni govori in predavanja. Vladna agencija Tass je

temu delu proslav dala velik poudarek in da je računala zlasti na ušesa v izozemstvu, se vidi iz tega, da je podrobno navajala, kdo je prišel na proslavo iz inozemstva. Tako je bil navzoč patriarh Kristoforos II iz Aleksandrije, ki nosi naslov patriarha za vso Afriko. Ob njem je bil patriarh Aleksander III iz Antiohije, patriarh Justinijan, poglavar rumunske pravoslavne cerkve, patriarh Melkizedek za georgijsko pravoslavno cerkev, metropolit Ivan za češko pravoslavno cerkev, patriarh Vazgen je zastopal armensko pravoslavno cerkev.

Grška pravoslavna cerkev je poslala tri škofe, patriarh v Carigradu je poslal posebno delegacijo. Srbska pravoslavna cerkev je napovedala, da bo prišel v Moskvo sam patriarh, zlasti da vrne obisk, ki ga je moskovski patriarh opravil v Jugoslaviji lansko leto v oktobru. Toda zveze z Rusijo so se med tem ohladile in tako so iz Beograda poslali le številno delegacijo, v kateri so bili škof Jovan iz Niša, škof Vasilij iz Banjaluke, škof Germanij iz Žiče in župnik ruske pravoslavne cerkve v Beogradu arhimandrit Tarasov. Finsko cerkev je zastopal škof Pavel.

Ko je govoril patriarh Kristoforos II., je patriarha slavil za vse, kar je storil zlasti za cerkve na Vzhodu. Glavno predavanje v Zagorsku je imel škof Mihael iz Smolenska in je imelo naslov: „Važnost obnove patriarhata“, metropolit Nikolaj iz Kruckega pa je govoril o temi: „Pravoslavje v našem času“.

Inozemstvo je zelo pozorno spremljalo vse te proslave v Moskvi in v ameriškem senatu je imel poseben odbor sejo ter proučeval poročila, ki so prihajala o moskovskem jubileju. Tako so ugotovili, da sovjetska vlada v veliki meri uporablja patriarhat za svojo politiko in da je glavna duša tega delovanja generalni major Georgij Karpov,

ki je v sovjetskem notranjem ministstvu nastavljen za načelnika državnega oddelka za cerkvene zadeve. Toda Karpov je več desetletij deloval v sovjetski tajni policiji, zlasti po sovjetskih ambasadah v inozemstvu. Njegova zasluga je, da so pravoslavne cerkve v komunističnih satelitskih državah prešle pod „kontrollo“ moskovskega patriarhata. Ameriška vlada ima tudi zbrane podatke o tem, kako je sovjetska tajna policija pošiljala svoje uradnike, da so vstopali v pravoslavna bogoslovja, končavali študije in se ob koncu tudi dali posvečati za duhovnike. Pred kratkim je iz Poljske pribežal protestantski pastor dr. Roman Mazienski, ki je podal dokumente o tem, kako je tudi poljska komunistična vlada sledila temu zgledu Moskve in poslala svoje ljudi v bogoslovja in to z izrecnim namenom, da bi „prav ti ‘duhovniki’ potem odhajali v tujino in tam prirejali predavanja za propagando in širjenje komunističnih namenov.“

„Osservatore Romano“ sicer ni posebej pisal o proslavah v Moskvi, pač pa je — zelo zanimivo, da ravno dne 17. maja — objavil celo stran dolgo poročilo o preganjanju Cerkve v državah, ki so pod komunizmom. Pisec članka je podal pregled tega preganjanja prav od oktobrske revolucije 1917 naprej, torej od časa, ko je bil obnovljen moskovski patriarhat. Gotovo ni bli glavni razlog za objavo tega članka moskovski jubilej, pač pa bolj dejstvo, da so komunistični listi v času gonje obsežno pisali o tem, kako komunizem dejansko ni proti Cerkvi in veri in pri tem opozarjali na slovesnosti v Moskvi.

Unità in drugi listi so posebno radi prinašali v čim bolj vidni obliki fotografije, kako madžarski škof Grosz, ki

je namestnik kardinala Mindszentija in zato predsednik madžarskih škofijskih konferenc, stiska roko Hruščevu na postaji v Budimpešti in kako se mu Hruščev prijazno smehlja za pozdrav. Prav tako so listi objavljali fotografije z obiska madžarskega škofa Hamvasa (list poudarja: „ne vemo, ali je bil ta obisk svoboden“) po raznih ruskih mestih in

verskih središčih. Članek zaključuje misel, da „je bilo prav opozoriti še enkrat, kje so glavni cilji komunizma v njegovi borbi proti veri.“

Glavni pomen dogodkov v Moskvi pa je vendarle še tudi v tem, da so sovjeti 40 let po revoluciji morali priznati, da vere še niso zatrli in da so še daleč, zelo daleč od tega cilja... R. J-c.

NAROČNIKOM REVIJE „DUHOVNO ŽIVLJENJE“

Zadnji splošni povišek v Argentini je močno prizadejal ves naš slovenski izseljenski tisk. Tudi naša revija se je znašla v mučnem denarnem položaju. Ko smo lani določali novo ceno za letošnjo naročnino, smo upali, da bo dovolj, če jo dvignemo za 15%. Tako smo v Argentini šli od 95 na 110 pesov.

Toda majski povišek 60% na vse dosedanje cene je pokazal, da smo se v kalkulaciji zmotili. Gospodarsko bi bili kos položaju le, če bi bila sedaj naročnina najmanj 150 pesov letno.

Idealno bi bilo, če bi vsi naročniki to razliko prostovoljno plačali. Toda vemo, da nihče rad ne plača še enkrat, če ima že poravnano naročnino, dasi upamo, da se bodo dobili tudi med nami požrtvovalni rojaki, ki bodo kaj dali v tiskovni sklad naše revije.

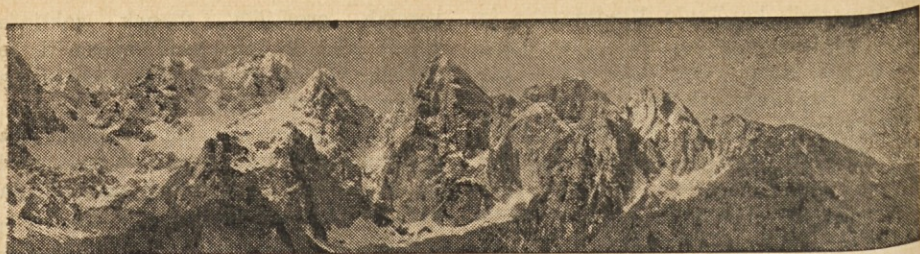
Ob nastalem položaju smo se odločili za rešitev, ki sicer položaja revije še daleč ne uredi, a ga vendar v znatni meri olajša. Združili bomo oktobrsko in novembrsko številko v eno in tako vsaj nekaj zmanjšali nastali primanjkljaj.

Računamo na razumevanje naših naročnikov, ki gotovo rajši vidijo, da se naša revija nekoliko na straneh omeji, kot da bi zašla v gospodarski polom.

Istočasno prosimo vse naročnike, zlasti tiste v notranjosti Argentine in v inozemstvu, ki dobivajo revijo po pošti, da ne čakajo opominov s strani uprave, temveč svoje obveznosti takoj poravnajo.

S hitrim plačevanjem naročnine, z vlaganjem v tiskovni sklad ter s pridobivanjem novih naročnikov za leto 1959 upamo, da bomo finačno stanje revije kmalu uravnovesili in mogli tudi v naprej redno izhajati.

Konzorcij revije „Duhovno življenje“

V E S T I I Z D O M O V I N E

SLOVENIJA

V ljubljanski škofiji je med župnimi cerkvami posvečena Lurški Materi božji le cerkev v Polšniku. Marijino lurško leto se je pričelo 11. februarja 1958 z romanjem, ki ga je priredila litijska dekanija, v katero spada Polšnik. Slovesno sv. mašo je imel dekan Anton Gornik, slavnostno pridigo pa dr. Ivan Merlak. Te slovesnosti se je udeležilo 13 duhovnikov in zelo veliko število Marijinih častilcev. — 25. marca je prihital v Polšnik sam ljubljanski škof ob udeležbi 16 duhovnikov in velike množice vernikov iz Zasavja. — 11. maja so Lurško Mater božjo obiskali pevci iz Šmartna in Litije ter Mariji v čast prepevali lepo Tomčevo Marijino mašo. — 18. maja 1958 se je Lurški Gospe poklonila župnija Ježica. Nad dvesto župljanov s pevskim zborom je prisostvovalo nagovorom in sv. maši, ki jo je opoldne daroval g. župnik Janez Pucelj. — Napovedanih je še več romanj, tako n. pr. iz župnije sv. Družine iz Most pri Ljubljani.

Letošnje lurško leto je v rajhenburški baziliki začel sam mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik s slovesno pontifikalno mašo na stoletni dan prvega prikazovanja 11. februarja 1958. Tej slovesnosti, na katero so se župljani pripravljali s tridnevnicco, so sledile še mnoge druge, zlasti ob Marijinih praznikih.

Romanje v Savinjski Lurd. Dne 1. maja je priromala v Savinjski Lurd,

župnija Griže, celjska župnija z g. opatom in dvema kaplanoma. Prišlo je tudi 22 cerkvenih pevcev. Vernikov je bilo zelo veliko iz vseh krajev, celo iz Maribora in Primorskega. Pridigo je imel griški kaplan Jožef Bračun, slovesno asistirano mašo pa je opravil celjski opat.

Sto let je poteklo 13. aprila 1958, odkar je v avguštinskem samostanu v Neaplju umrl naš veliki misijonar dr. Ignacij Knoblehar. Bil je star komaj 38 let. Knobleharjevi rojaki v Škocjanu na Dolenjskem so počastili spomin svojega slavnega domačina z desetdnevним ljudskim misijonom, ki so ga vodili ggsalezijanci. Ob zaključku misijona, 19. marca, se je vršila lepa slovesnost v počastitev stoletnice smrti. Pridigo in slovesno pontifikalno sv. mašo je imel ljubljanski škof mons. Anton Vovk, ki je v mogočnem govoru poveličeval junaške kreposti in svetniško življenje slavnega rojaka. Naj živi med nami njegov spomin in zbujaj novih poklicev!

Nova cerkev sv. Cirila in Metoda za Bežigradom v Ljubljani je bila slovesno blagoslovljena v nedeljo 2. marca. Stoji na začetku Vodovodne ceste. Zgrajena je po istih Plečnikovih načrtih kot prejšnja za kolodvorom, ki so jo sedanje oblasti pod pretvezo, da ovira razvoj mesta, dale podreti. Novo cerkev so začeli graditi 3. novembra 1957. Postavili so jo torej zelo hitro.

V župni cerkvi pri Devici Mariji v Polju je opravil 17. avgusta 1958 svojo prvo sv. mašo g. Rado Šetar. Komaj

petnajst let star je že stal v vrstah slovenskega domobranstva, doživel pot na Koroško in žalostno vrnitev. Ker je bil mladoleten, ga sicer niso ubili, toda doma mu niso dali miru. Zato se je umaknil l. 1947 v Zagreb, kjer je ostal vse do letos, ne da bi enkrat prišel domov. Oče mu je umrl že pred desetimi leti, živi pa mati, ki je ves čas tako po njem hrepenela.

V Pečuhu na Madžarskem je postal škof Slovenec iz Prekmurja dr. Franc Rogač, rojen leta 1880 v Tišini. Bogoslovje je dovršil v Budimpešti. Ko je l. 1919 Prekmurje pripadlo Sloveniji, je bil dr. Rogač prav v delu, ki je ostalo Madžarski. Tako je ostal izven narodne države, toda zato ni zgubil ljubezni do svojih rojakov. Ves čas je skrbel tudi za njihov verski tisk in utrjeval njihovo narodno zavest. Zelo ga spoštujejo tudi madžarski cerkveni krogi, ker je izboren pisatelj nabožnih knjig ter obvlada vrsto evropskih jezikov, s katerimi si je pridobil široko duhovno obzorje.

Kongregacija bogoslovcev v ljubljanskem semenišču je letos na papeževo nedeljo obhajala svojo petdesetletnico. Ob tej priliki je za svoje člane oskrbela prevod zelo dobre knjižice Jožefa Mayerja o maši z naslovom: Živa daritev sv. maše.

Biseromašni jubilej je letos obhajal mons. Franc Ksaver Meško, častni kanonik, župnik in dekan ter pisatelj na Selah pri Slovenj Gradcu.

Za prave dekane so bili imenovani dosedanji prodekani: Matevž Tavčar za škofjeloško dekanijo, Viktor Čadež za kamniško, Anton Lovšin za zagorsko, Franc Hiti za cerkniško, Anton Pogorelec za kočevsko, Alojzij Dobrovoljc za ribniško, Franc Vidmar za višnjegorsko, Jakob Širaj za trebanjsko in Alojzij Kurent za leskovško dekanijo.

Župnik Kogovšek Ivan v družbi škofa Antona Vovka ob priliki svoje zlate maše lansko leto v Kopanju pri Grosupljem na Dolenjskem. Spodaj slavnostno okrašeni glavni oltar župne cerkve na Kopanju

Dvestopetdeset let je preteklo 9. maja 1958, kar je dekan stolnega kapitlja Janez Dolničar blagoslovil temeljni kamen novega sedanjega ljubljanskega semenišča. Leta 1717 so prišli v semenišče prvi bogoslovci, toda dokončno je bilo poslopje sezidano šele leta 1770. Cesar Jožef II. je bogoslovce prestavil v Gradec, toda že l. 1791 so se spet vrnili. Prvotno število gojencev je bilo 24, a že leta 1825 je doseglo število 80. Ko je bila ustanovljena bogoslovna fakulteta v Ljubljani, je število preseglo sto. Pod rdečo oblastjo morejo bogoslovci vseh slovenskih škofij študirati le v ljubljanskem semenišču. Mnogo znamenitih mož je tekom dveh in pol stoletij izšlo iz te mogočne stavbe. Omenimo le škofo: Andrej Gollmayer, Friderik Baraga, Anton Alojzij Wolf, Vidmar, Janez Zlatoust Pogačar, Anton Bonaventura Jeglič, dr. Janez Gnidovec, Anton Vovk.

Komaj dva tedna za prof. dr. Francem Lukmanom je umrl zlatomašnik dr. Frančišek Jerè. Bil je svoječasno izvrsten profesor klasičnih jezikov (latinščine in grščine) v škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Kasneje je bil rektor uršulinske cerkve v Ljubljani. Pokopali so ga 27. junija.

Letošnje poletje se je mudil na Dunaju nekdanji profesor bogoslovne fakultete v Ljubljani in sedanji nadškof v Beogradu dr. Franc Ujčič, ki je po rodu iz Istre. Univerza na Dunaju mu je slovesno obnovila doktorsko diplomu, ki jo je točno pred petdesetimi leti visoki jubilarant prejel iz cesarjevih rok kot gojenec tedanjega „Avguštineja“.

PRIMORSKE VESTI

Sv. Višarje zopet odprte. Kakor vsako leto, tako so tudi letos odprli višarsko romarsko cerkev na kres, 24. junija. Med prvimi romarji je obiskalo Višarje 21 Slovencev iz Severne Amerike pod vodstvom p. Odila Hajnška. Z letalom so obiskali Fátimo, Lurd in Rim. Pri otvoritvi na kresni dan pa je bil na-

vzoč tudi č. g. Stanko Kavalari iz Argentine, ki je postal izseljeniški dušni pastir Slovencev v Franciji. Prisotna je bila tudi domačinka sestra dr. Gabri-jela Ehrlich iz reda sester zdravnic. Prišla je iz države Ghana v Zapadni Afriki. — V kratkem bo dograjena vzpenjača, ki bo v šestih minutah vzdignila iz doline do vrha 25 oseb hkrati. Tako bodo Sv. Višarje vsem pristopne, le žal, da jih bodo sedaj v veliki meri izrabili predvsem turisti, ki jim za sve-tišče ne bo dosti mar.

Goričani pri svetogorski Mariji. Na praznik sv. Petra in Pavla je goriška Marijina družba, kateri se je pridružilo še lepo število Goričanov, poromala k Materi božji na Sveto goro. Ob 8 je imel voditelj dekliške Marijine družbe sv. mašo. Pri maši je pel stolniški zbor Marijine družbe. Ob desetih je sledila druga sv. maša z ofrom. Bazilika je zelo oskrbovana kljub temu, da je šte-vilo patrov zelo omejeno. Glavna romanja na Sveto goro se bodo pričela šele prihodnji mesec.

Stoletnica svetoivanske župne cerkve v Trstu. Pred sto leti dne 27. junija 1858 je tedanji tržaški škof Jernej Legat posvetil novo svetoivansko cerkev. Ta dogodek so svetoivančani proslavili s posebno devetdnevnicu, ki jo je vodil č. g. Vidmar Jože iz Gorice. Devet-dnevnicu so zaključili v nedeljo, 29. junija z jutranjo evharistično procesijo, kateri je sledila slovesna sv. maša.

Dva srebrna jubileja. V juniju sta praznovala 25-letnico mašništva g. dr. Jože Prešeren, ki z veliko vnemo in požrtvovalnostjo deluje med svetoivan-skimi verniki, ter g. Jože Jamnik, ki se zanima predvsem za tržaško mladino in ji posveča vse svoje moči. Srebrnomaš-nikoma iskreno čestitamo.

Umrl je župnik Andrej Martinčič. Dne 4. junija je v bližini Brescie v Italiji umrl g. župnik Andrej Martinčič. Rojen je bil 13. januarja 1889 v št. Juriju pod Kumom v družini z 12 otroki. Novo mašo je pel leta 1913. V prvi svetovni vojni je bil vojni kurat. Po

padcu Premisla je moral v rusko ujetništvo. Po vrnitvi je postal župnik na Uncu. Tam je ostal do leta 1943. Na koncu druge svetovne vojne je prišel s tisoči beguncev v Italijo, kjer je sedaj izhiral. Pogreb je imel zelo slovesen.

SLOVENSKA KOROŠKA

V nedeljo, 6. julija je krški škof dr. Jožef Köstner posvetil v Celovcu letošnje novomašnike. Med njimi so bili tudi štirje Slovenci: Jožef Adamič iz Zagorja; Leopold Kassl iz Želinja; Janez Skuk iz Libuč in Simon Wutte iz Male vesi pri Globasnici.

G. Jožef Adamič se je rodil l. 1934. Za duhovniški poklic ga je navdušil p. Odilo Hajnšek OFM, ki mu je zato na novi maši 20. julija 1958 tudi govoril. V semeniških letih je vneto sodeloval pri Akademiji slovenskih bogoslovcev, bil njen podpredsednik in dve leti tudi nje tajnik. Kot tenorist je bil vedno tudi steber bogoslovskega pevskega zbora.

G. Leopold Kassl je bil rojen l. 1932. Njegovi materi ni bila dana sreča, da bi prisostvovala sinovi slovesni novi maši, ki je bila 13. julija 1958. V imenu rajne matere mu je oba blagoslova podelil njegov oče.

G. Janez Skuk se je rodil l. 1932. V bogoslovskih letih je mnogo potoval. Bil je v Jugoslaviji, Italiji in Nemčiji. Celó v Španijo je prišel. Dalj časa je bival tudi v Parizu in na Angleškem, da si izpopolni svoje jezikovno znanje. Pri novi maši, ki je bila 13. julija 1958, mu je govoril g. Franc Brumnik, župnik v Kotmari vesi, ki je g. novomašniku tudi uravnal pot k študiju.

G. Simon Wutte se je rodil v lepi globaški fari pod sivo Peco l. 1932. Tik pred maturo mu je umrl ljubljeni oče. Prvo sv. mašo je zapel 20. julija v romarski cerkvi na griču sv. Heme. Slavnostni pridigar je bil g. kanonik Aleš Zechner.

Skoro neopazno je zapustil to solzno

dolino slovenski duhovnik Janez Lomšek. Pokopali so ga 2. aprila 1958 v Gradcu. Pokopališčne obrede je opravil kanonik graškega stolnega kapitlja Jožef Gratzler. Vsega skupaj so našeli pri pogrebu enajst duhovnikov in nekaj vernikov. Neka ženska je tedaj zahtevala: „Moj Bog, kako reven pogreb, in vendar je bil pokojni duhovnik!“ Pokojni gospod Lomšek je moral pač izpiti kupo trpljenja do dna. Duhovnik ljubljanske škofije je l. 1941 prostovoljno odšel na Turinško v Nemčijo in tam hodil po taboriščih, da je obiskoval pregnane Slovence. Dočakal je starost 82 let, skorajda popolnoma zapuščen, reven, bolan in obnemogel. Ko je moral papeškemu delegatu za begunce opisati svoje življenje, je tudi zapisal: „Imam samo še eno željo: pripraviti se v kakem mirnem kotičku za lepo domovino nad zvezdami.“ Ta kotiček je pred svojo smrtjo tudi našel pri Usmljenih bratih v Gradcu.

Nemška nestrpnost zoper Slovence na Koroškem zopet narašča. Pri tem se Nemci poslužujejo najbolj gorostasnih laži. Tako je nemški list v Celovcu vedel povedati, da je bila v št. Jakobu v Rožu ustanovljena slovenska gospodinj-ska šola, ko je ravno znano, da je letos praznovala že petdesetletnico svojega obstoja. Dunajska „Presse“ pa ve povedati, da slovenski duhovniki nemško govorečim vernikom nočejo dati odeve, da spreminjajo na grobovih in v dokumentih nemška imena v slovenska (n. pr. Lauritsch v Lavrič), da prejemajo propagandno gradivo iz Jugoslavije, ena redovnica pa je kot politična begunka celo prinesla poln kovček letakov protia-vstrijske vsebine. Trditve so tako nesramne, a istočasno tako resne, da bi celovški škofijski ordinariat moral javno obsoditi tako pisanje in braniti čast svojih duhovnikov. Toda, kot nam je znano, se to do sedaj še ni zgodilo. In se verjetno tudi ne bo, saj ni skrivnost, kako neprijazen veter veje do Slovencev tudi med nekaterimi višjimi cerkvenimi dostojanstveniki v Celovcu.

duhovno življenje la vida espiritual

Slovenski verski mesečnik

Izdaja konzorcij
(Anton Orehar)

Editor responsable:

Pbro. Antonio Orehar,
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

Registro de la Propiedad Intel. 574.991

Urejujejo:

Jurak Jože

Mali Gregor

Šušteršič Marijan

Platnice in stalna zaglavja
je narisal

Hotimir Gorazd

Celoletna naročnina

za Argentino in države,
ki nanjo mejijo (razen
Uruguay) 110 pesov.

Za Uruguay

in druge države,

če se plača v argentinskih pesih,
je naročnina 140 pesov;

za U. S. A. in Kanado 5 dolarjev,

za Avstrijo 95 šilingov,

za Italijo 2000 lir,

drugod pa protivrednost dolarja.

Poverjeniki revije:

Argentina:

Dušnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158, Bs. Aires

Brazilija:

Vinko Mirt,

Caixa Postal 7058, Sao Paulo, Brasil

U. S. A.:

„Familia“,

6116 Glass Ave, Cleveland, Ohio

Kanada:

Ivan Marn,

83 Victor Ave, Toronto, Ontario

Trst:

Marijina družba,

Via Risorta 3, Trieste, Italia

September št. 9 Leto XXVI.

V tej številki:

- 489 Boga ljubiti ni težko
(dr. Janez Vodopivec)
- 494 Papeški molitveni namen za
september (Alojzij Košmerlj)
- 497 Sveta Bernardka Soubirous
(Alojzij Košmerlj)
- 503 Slomšek — sad verne slovenske
družine (Fr. Kgl.)
- 504 Domača hiša (Gregor Mali)
- 506 Meja (Gregor Hribar)
- 511 Jubilej ljubezni in zvestobe
(Alojzij Košmerlj)
- 515 Kruh (—x)
- 519 Edinstveno prijateljstvo (Drat)
- 521 Dekletu (M. Ireneja O. S. Urs.)
- 522 Sodobna literatura o komunizmu
- 525 Po svetu
- 531 Nove knjige (Slavko Srebrnič)
- 532 Siete reglas de oro (Joe Juck)
- 533 Med Slovenci po svetu
- 537 Košček izgubljenega raja
- 540 Don Kamilo (Guareschi-Jurak)
- 540 Drobne
- 544 Jubilej moskovskega patriarhata
(R. Jc.)
- 548 Vesti iz domovine

CORRISPONDENTE ARGENTINO T. N. O. Set. 9	TARIFA REDUCIDA
	Comodidad No. 2000

Italija:

Zora Piščanc,

Riva Piazzutta 18, Gorizia

Avstrija:

Anton Miklavčič,

Spittal a/Drau, D. P. Camp, Kärnten

Naročnino pošiljajte

Mohorjevi družbi v Celovec.

Avstralija:

rev. Bernard Ambrožič,

66 Grdon Str., Paddington (Sydney)

Tiska tiskarna Salguero,

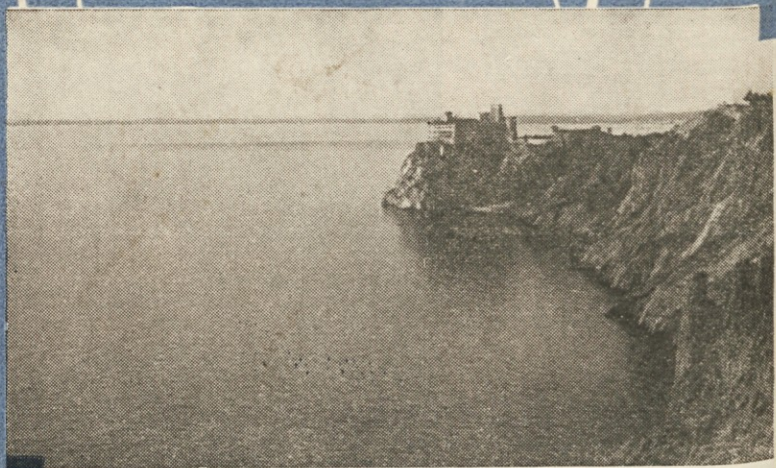
Salguero 1506, Buenos Aires

Devin — košček
naše lepe sloven-
ske domovine ob
morju. Slovenska
ribiška naselbina
ob sinjem Jadranu
s starodavnim De-
vinskim gradom na
slikovitih obalnih
pečinah kljubuje
vsem viharjem.

Na zadnji strani:
Pogled na naše
morje in divje de-
vinske stene z gra-
dom.

Že dolgo nam je morje najbliže.
Vode se umikajo in vračajo, odpirajo pot,
dajejo moč, zdravijo stare rane
in ustvarjajo nove.

V čakanju in vračanju, v valovanju in snú
sta si morje in sreče najbližja.

Francé Papež: MORJE

